C/2025/3725

17.9.2025 г.

P9_TA(2024)0298

Платежни услуги на вътрешния пазар и изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 23 април 2024 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно платежните услуги на вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010 (COM(2023)0367 – C9-0217/2023 – 2023/0210(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

(C/2025/3725)

Европейският парламент,

— като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2023)0367),

— като взе предвид член 294, параграф 2 и член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0217/2023),

— като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

— като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 14 декември 2023 г. ([1]),

— като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (A9-0052/2024),

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;

2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

([1]) ОВ C, C/2024/1594, 5.3.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1594/oj.

P9_TC1-COD(2023)0210

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 23 април 2024 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета относно платежните услуги на вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010 (*)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като взеха предвид становището на Европейската централна банка ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Откакто бе приета Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), пазарът на платежни услуги на дребно се измени значително, най-вече с все по-широкото навлизане на картовите и основаните на цифровите технологии разплащания за сметка на наличните и оттам – с увеличаването на новите участници и услуги, в т.ч. цифрови портфейли и безконтактни плащания. С пандемията от Covid-19 и породените от нея изменения на начините на потребление и разплащане нарасна значението на наличието на защитени и ефективни плащания.

(2) В съобщението на Комисията, посветено на стратегията на ЕС за плащанията на дребно ([4]), бе обявено началото на обстоен преглед на прилагането и въздействието на Директива (ЕС) 2015/2366, „*който следва да включва цялостна оценка на това дали тя все още е пригодна за целта, като се има предвид развитието на пазара*“.

(3) Директива (ЕС) 2015/2366 бе насочена към преодоляване на пречките пред новите видове платежни услуги и подобряване на потребителската защита и защитеността на самите услуги. Проведената от Комисията оценка на въздействието и прилагането на Директива (ЕС) 2015/2366 установи, че Директива (ЕС) 2015/2366 до голяма степен успешно е постигнала редица от целите си, но и че в някои области нейните цели не са били напълно постигнати. В оценката например се посочва, че увеличаването на новите видове измами поражда съмнения за постигането на целта за защита на потребителите. Бяха установени и недостатъци при целта за подобряване на пазарната конкуренция благодарение на т.нар. „отворено банкиране“ (услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане) чрез намаляване на пазарните пречки, пред които са изправени доставчиците трети страни. Напредъкът към постигането на целта за подобряване на предоставянето на трансгранични платежни услуги също е малък поради, до голяма степен, несъгласуваните надзорни практики и правоприлагане в Съюза. В оценката бяха установени и фактори, които възпрепятстват постигането на целта за осигуряване на еднакви условия на конкуренция сред доставчиците на платежни услуги.

(4) В оценката бяха установени и проблеми във връзка с различното прилагане на Директива (ЕС) 2015/2366, което пряко се отразява на конкуренцията сред доставчиците на платежни услуги, като поражда различна нормативна среда в различните държави членки и насърчава регулаторния арбитраж. Доставчиците на платежни услуги не би трябвало да търсят най-благоприятната правна система, избирайки за държава по произход държава членка, в която прилагането на съюзните правни норми относно платежните услуги е по-изгодно за тях, и същевременно

(*) Промените в текста са в резултат от приемането на изменение 1. Нов или изменен текст се обозначава с получер курсив; заличаванията се посочват със символа ▌.

([1]) ОВ C,, стр..

([2]) ОВ C,, стр..

([3]) Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

([4]) COM/2020/592 final.

предоставяйки трансгранични услуги в други държави членки, които тълкуват по-стриктно тези правни норми или ги прилагат по-активно спрямо установените в тях доставчици на платежни услуги. Тази практика нарушава конкуренцията. Поради това, съюзните правни норми относно платежните услуги следва да бъдат допълнително хармонизирани, като предоставянето на платежни услуги, в т.ч. правата и задълженията на участващите страни, бъдат уредени с регламент. Тези правни норми, с изключение на лицензирането и надзора на платежните институции, които следва да останат в директива, следва да бъдат доизяснени и конкретизирани, за да се сведе до минимум рискът от разнопосочно тълкуване.

(5) Емитирането на електронни пари е уредено в Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([5]), но използването на електронни пари за финансиране на платежните операции е до голяма степен регламентирано от Директива (ЕС) 2015/2366. Следователно нормативната уредба на институциите за електронни пари и тази на платежните институции, в частност що се отнася до осъществяването на стопанска дейност, вече са до голяма степен съгласувани. По отношение на външната съгласуваност и предвид все по-трудното разграничаване на услугите по електронни пари от платежните услуги, нормативната уредба на институциите за електронни пари и тази на платежните институции следва да се сближат. От друга страна, изискванията за лицензиране, по-специално относно началния капитал и собствените средства, се различават; някои възлови основни услуги в областта на електронните пари, като емитиране на електронни пари, разпространение на електронни пари и възможност за обратно изкупуване, също се различават от услугите, предоставяни от платежните институции. Поради това е целесъобразно тези особености да бъдат запазени при обединяването на разпоредбите на Директива (ЕС) 2015/2366 и Директива 2009/110/ЕО. Тъй като Директива 2009/110/ЕО бе отменена с Директива (ЕС) XXXX [ДПУ3], нейните разпоредби, с изключение на отнасящите се до лицензирането и надзора, които бяха включени в Директива (ЕС) XXX [ДПУ3], следва да бъдат включени, с подходящи изменения, във въведената с настоящия регламент единна уредба.

(6) С оглед на правната сигурност и ясния обхват на правните норми, уреждащи предоставянето на платежни услуги и на услуги по електронни пари, е необходимо да се определят категориите доставчици на платежни услуги, които подлежат на задълженията във връзка с дейността по предоставяне в Съюза на платежни услуги и на услуги по електронни пари.

(7) Доставчиците на платежни услуги са няколко категории. Кредитните институции приемат клиентски депозити, които могат да се използват за изпълнението на платежни операции. Лицензирането им е уредено с Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([6]). Платежните институции не приемат депозити. Те могат да държат клиентски средства и да емитират електронни пари, които могат да се използват за изпълнението на платежни операции. Лицензирането им е уредено с Директива (ЕС) XXX [ДПУ3]. Надлежно оправомощените съгласно националното право пощенски джиро институции също могат да предоставят услуги по електронни пари и платежни услуги. Други категории доставчици на платежни услуги са Европейската централна банка (ЕЦБ) и националните централни банки, когато не действат в качеството си на органи на паричната политика или други публични органи, както и държавите членки и техните регионални или местни органи, когато не действат в качеството си на публични органи.

(8) Уместно е да се разграничи услугата за теглене на пари в брой от платежна сметка от самото обслужване на платежна сметка, тъй като някои доставчици на услуги за теглене на пари в брой не могат да обслужват платежни сметки. Услугите по издаване на платежни инструменти и по приемане на платежни операции са изброени заедно в точка 5 от приложението към Директива (ЕС) 2015/2366, сякаш едната не би могло да се предлага без другата; те обаче следва да се представят като две различни платежни услуги. Отделянето на услугите по издаване от услугите по приемане, както и отделното дефиниране на всяка от тях, е с цел да се поясни, че доставчиците на платежни услуги могат да ги предлагат самостоятелно.

([5]) Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

([6]) Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

(9) Изключването от обхвата на Директива (ЕС) 2015/2366 на някои категории оператори на банкомати се оказа трудно приложимо на практика. Поради това, категорията оператори на банкомати, които бяха изключени от изискването да се лицензират като доставчик на платежни услуги съгласно Директива (ЕС) 2015/2366, следва да бъде заменена с нова категория оператори на банкомати, които не обслужват платежни сметки. Макар тези оператори да не подлежат на лицензионните изисквания на Директива (ЕС) XXX [ДПУ3], те следва, ако таксуват тегленето на пари в брой, да подлежат на изисквания за прозрачност на таксите си.

(10) С цел да се подобри допълнително достъпът до пари в брой, което е приоритет на Комисията, на търговците следва да се разреши да предлагат във физическите магазини услуги по предоставяне на пари в брой дори без покупка, без да е необходимо да имат лиценз за доставчик на платежни услуги или да са агенти на платежна институция. Тези услуги по предоставяне на пари в брой обаче следва да подлежат на задължението за оповестяване на таксите, ако има такива. Тези услуги следва да се предоставят от търговците на дребно на доброволна основа според парите в брой, с които разполагат.

(11) Предвиденото изключване от обхвата на Директива (ЕС) 2015/2366 на платежните операции, извършвани чрез търговски агент от името на платец или на получател, се прилага разнопосочно в държавите членки. Понятието „търговски агент“ обикновено е определено в националното гражданско право, което може да се различава сред държавите членки и да води до непоследователно третиране на едни и същи услуги в различните юрисдикции. Следователно понятието „търговски агент“ за целите на това изключване следва да се уеднакви и изясни, като се използва определението на търговски представител в Директива 86/653/ЕИО на Съвета ([7]). Освен това следва да се изяснят условията, при които от обхвата на настоящия регламент могат да се изключат извършваните чрез търговски агент платежни операции от платец към получател. Това се постига, като от агентите се изисква да бъдат оправомощени чрез споразумение с платеца или получателя да договарят, продават или купуват стоки или услуги от името само на платеца или само на получателя, но не и на двамата, независимо от това дали са във владение на клиентските средства или не. Настоящият регламент следва да обхване платформите за електронна търговия, които действат като търговски агенти както на отделни купувачи, така и на продавачи, без купувачите и продавачите да разполагат с реална свобода да договарят или осъществяват дадена покупко-продажба на стока или услуга. С цел да се осигури допълнителна яснота и сближаване на практиките на компетентните органи, Европейският банков орган (ЕБО) следва да разработи насоки относно изключването на извършваните чрез търговски агент платежни операции от платец към получател. Тези насоки могат да включват списък с казуси, при които се наблюдава такова изключение за търговския агент.

(12) Изключването от обхвата на Директива (ЕС) 2015/2366 на инструментите със специфично предназначение се прилага различно в отделните държави членки, въпреки че доставчиците на услуги, чиито инструменти са обхванати от това изключване, са били длъжни да уведомят компетентните органи за дейността си. В своя документ „*Насоки относно изключението за ограничена мрежа съгласно ДПУ2*“ от 24 февруари 2022 г. ЕБО предостави допълнителни насоки ([8]). Въпреки тези опити за изясняване на прилагането на предвиденото изключение за инструментите със специфично предназначение, все още има доставчици на услуги, които се стремят да се възползват от него, въпреки че предоставят услуги, при които плащанията са значителни, и предлагат разнообразни продукти на голям брой клиенти. В тези случаи услугите не следва да се ползват от въпросното изключение, тъй като потребителите не се ползват от необходимите гаранции. Поради това е необходимо да се поясни, че един и същ инструмент не следва да може да се използва за извършването на платежни операции за придобиване на неограничен набор от стоки и услуги или на стоки и услуги в рамките на повече от една ограничена мрежа.

(13) За да се прецени дали дадена ограничена мрежа следва да бъде изключена от обхвата, следва да се вземат предвид географското местоположение и броят на точките на приемане на тази мрежа. Инструментите със специфично предназначение следва да позволяват на притежателя да придобива стоки или услуги само във физическите помещения на издателя, без виртуалният магазин да се приема за такова помещение. Инструментите със специфично предназначение следва, според съответните споразумения, да включват карти, които могат да се използват само в дадена верига магазини или даден търговски център, карти за гориво, членски карти, карти за обществен транспорт, билети за платен паркинг, ваучери за храна или за специфични услуги, обхванати от съответното данъчно или трудово законодателство, с което се насърчава използването им за постигането на определени социални законодателни цели, като например ваучери за гледане на деца или ековаучери. ***Същевременно регулаторната среда на държавите членки за ваучерите следва да гарантира приемливостта на тези ваучери.***

([7]) Директива 86/653/ЕИО на Съвета от 18 декември 1986 г. относно координирането на правото на държавите членки, свързано с дейността на самостоятелно заетите търговски представители (ОВ L 382, 31.12.1986 г., стр. 17—21).

([8]) Европейски банков орган, EBA/GL/2022/02.

(14) Изключването на някои платежни операции, извършвани посредством далекосъобщително или информационно-технологично устройство, следва да обхваща най-вече микроплащанията за цифрово съдържание и гласови услуги. Следва да се запази открояването на платежните операции за закупуването на електронни билети, така че потребителите да могат да продължават лесно да поръчват, плащат, получават и заверяват електронни билети от всяко място и по всяко време, като използват мобилния си телефон или друго устройство. Електронните билети позволяват и улесняват предоставянето на услуги, които потребителите в противен случай биха купували под формата на хартиен билет и които включват транспорт, забавления, паркинг и вход за различни търговски обекти, но не и физически стоки. Могат да се изключат и платежните операции при събиране, от доставчик на електронни съобщителни мрежи, на благотворителни дарения, когато тези операции се извършват от – или чрез – електронно устройство и се начисляват на съответната фактура. Изключението следва да се прилага само когато стойността на платежните операции е под определен праг.

(15) Единната зона за плащания в евро (ЕЗПЕ) улесни създаването на действащи в целия Съюз централи за касови услуги, което позволи да се централизират платежните операции на една и съща група. Поради това, от обхвата на настоящия регламент следва да се изключат платежните операции между дружество майка и негово дъщерно дружество или между дъщерните дружества на едно и също дружество майка, когато се извършват от доставчик на платежни услуги, който е част от същата група. Събирането на платежни нареждания ***и получаването на средства*** от името на група от страна на дружество майка или негово дъщерно дружество за по-нататъшно предаване на друг доставчик на платежни услуги не следва да се смята за платежна услуга.

(16) Предоставянето на платежни услуги изисква наличието на технически услуги. Тук спадат обработката и съхранението на данни, услугите във връзка с портал за плащания, защитата на доверието и неприкосновеността на личния живот, удостоверяването на дадени данни и на даден субект, предоставянето на информационни технологии и комуникационни мрежи, предоставянето и поддръжката на потребителски интерфейси за събиране на информация за плащанията, включително използвани за платежните услуги терминали и устройства. Иницииране на плащане и предоставянето на информация за сметка не са технически услуги.

(17) Техническите услуги не са платежни услуги, тъй като доставчиците им в нито един момент не разполагат с прехвърляните средства. Поради това, те следва да бъдат изключени от определението на платежни услуги. За тези услуги обаче следва да се прилагат определени изисквания, като например отговорност при неосигуряването на техническа възможност за прилагането на задълбочено удостоверяване на клиента.

(18) Бързото развитие на пазара на плащания на дребно и появата на нови платежни услуги и решения налага изменение на някои от определенията в Директива (ЕС) 2015/2366 с оглед на пазарната реалност, така че съюзното законодателството да продължи да бъде подходящо за целта и технологично неутрално.

(19) Изясняването на процеса и различните стъпки, които трябва да се следват при изпълнението на дадена платежна операция, е от голямо значение за правата и задълженията на страните по нея, а и за задълбоченото удостоверяване на клиента. Процесът, водещ до изпълнението на платежната операция, се инициира или от платеца, или от негово име, или от получателя. Платецът инициира платежната операция, като подава платежно нареждане. След подаването на платежното нареждане, доставчикът на платежни услуги проверява, преди да го утвърди, дали операцията е била разрешена и удостоверена, включително, когато е приложимо, чрез задълбочено удостоверяване на клиента. След това доставчикът на платежни услуги предприема съответните стъпки за изпълнение на платежната операция, в т.ч. прехвърляне на средствата.

(20) Предвид различните позиции, които Комисията установи при прегледа си на прилагането на Директива (ЕС) 2015/2366 и изтъкнати от Европейския банков орган (ЕБО) в становището му от 23 юни 2022 г. относно прегледа на Директива (ЕС) 2015/2366, е необходимо да се изясни определението на „платежна сметка“. Определящият критерий за категоризирането на дадена сметка като платежна е възможността за ежедневно извършване от нея на платежни операции. Възможността за извършване от дадена сметка на платежни операции към трето лице или за ползване на такива операции, извършени от трето лице, е определящ белег на понятието „платежна сметка“. Поради това, платежната сметка следва да бъде определена като сметка, която се използва за изпращане и получаване на средства до – и от – трети лица. Всяка сметка, която притежава тези белези, следва да се приема за платежна сметка и чрез нея да се предоставят услуги по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка. Случаите, при които за изпълнението на платежна операция от – или към – трето лице е необходима друга посредническа сметка, не следва да попадат в обхвата на определението на „платежна сметка“. Спестовните сметки не се използват за изпращане и получаване на средства до – или от – трето лице, което ги изключва от определението на „платежна сметка“.

(21) Предвид появата на нови видове платежни инструменти и несигурността, която преобладава на пазара по отношение на тяхната правна квалификация, определението на „платежен инструмент“ следва да бъде доуточнено с примери за това какво е платежен инструмент и какво не е, като се съблюдава принципът на технологична неутралност.

(22) Въпреки че платежна операция може да се инициира чрез технологията за комуникации в малък обсег (NFC), приемането на тази технология за пълноценен „платежен инструмент“ би породило някои предизвикателства, като прилагането на задължително удостоверяване на клиента при безконтактните плащания на мястото на продажба и режимът на отговорност на доставчика на платежни услуги. Поради това, тази технология следва да се разглежда по-скоро като характеристика на платежен инструмент, а не като самостоятелен такъв.

(23) В определението на „платежен инструмент“ в Директива (ЕС) 2015/2366, той се посочва като „персонализирано устройство“. Предвид наличието на предплатени карти, при които името на притежателя на инструмента не е отпечатано върху картата, запазването на този белег би могло да изключи тези видове карти от обхвата на определението на „платежен инструмент“. Поради това, определението на „платежен инструмент следва да се измени така, че да включва „индивидуализирани“, а не „персонализирани“ устройства, като се поясни, че предплатените карти, при които името на притежателя на инструмента не е отпечатано върху картата, попадат в обхвата на настоящия регламент.

(24) Платежните решения чрез мобилен телефон, при които се използва цифрова версия на даден физически платежен инструмент, например платежна карта, следва да се смятат за технически услуги и поради това – да останат извън обхвата на определението на „платежен инструмент“, тъй като такава цифрова версия не може да се смята сама по себе си за платежен инструмент, а по-скоро за „приложение за плащане“ по смисъла на член 2, точка 21 от Регламент (ЕС) 2015/751 на Европейския парламент и на Съвета ([9]). Някои други категории цифрови портфейли обаче, например предплатените електронни портфейли, като т.нар. „поетапни портфейли“, в които потребителите могат да държат пари за бъдещи операции онлайн, следва да се смятат за платежен инструмент, а тяхното издаване – за платежна услуга.

(25) Технологичното развитие след приемането на Директива (ЕС) 2015/2366 промени начина, по който се предоставят услугите по предоставяне на информация за сметка. Доставчиците на такива услуги предоставят онлайн на ползвателите на платежни услуги обобщена информация за една или повече техни платежни сметки, открити при един или повече доставчици на платежни услуги и достъпни онлайн посредством интерфейс на обслужващия ги доставчик на платежни услуги. По този начин ползвателите на платежни услуги могат във всеки един момент веднага да получават цялостна и структурирана представа за платежните си сметки.

(26) В прегледа на Комисията бе изтъкнато, че лицензираните доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка понякога предоставят обобщена информация за дадената платежна сметка не на лицето, което им е позволило да имат достъп и да обобщават данните, а на друг субект, който да може, като използва тези данни, да предоставя на това лице други услуги. Съществуват обаче различни възгледи за това дали тази дейност попада в обхвата на регламентираната услуга по предоставяне на информация за сметка. Комисията смята, че превръщането на този стопански аспект на отвореното банкиране в „лицензиране като услуга“ може да породи иновативни услуги, основани на данни, които ще са от полза за крайните ползватели. Всъщност този стопански аспект позволява на крайните ползватели да предоставят достъп до данните за платежните си сметки, за да получат други – неплатежни – услуги, в т.ч. кредитиране, счетоводство, оценка на кредитоспособността и др. Важно е обаче ползвателите на платежни услуги да знаят точно кой има достъп до данните за техните платежни сметки, на какви правни основания и с каква цел. Ползвателите на платежни услуги следва да са напълно наясно с предоставянето на техните данни на друго дружество, както и да позволяват това. Този нов стопански аспект на отвореното банкиране налага да се изменени определението на услугите по предоставяне на информация за сметка, за да се поясни, че информацията, обобщена от лицензирания доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка, може, с позволението на крайния ползвател, да бъде предоставяна на друг субект, така че този субект да може да предоставя на този краен ползвател други услуги. С цел да се осигури на потребителите адекватна защита на данните на техните платежни сметки и правна сигурност относно статута на субектите, които имат достъп до тези данни, услугата по обобщаване на данните за платежните сметки следва винаги да се предоставя от регламентиран субект въз основа на лиценз, дори когато крайният получател на данните е друг доставчик на услуги.

([9]) Регламент (ЕС) 2015/751 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 г. относно обменните такси за платежни операции, свързани с карти (ОВ L 123, 19.5.2015 г., стр. 1).

(27) Наличният паричен превод е платежна услуга, при която платец обикновено предоставя пари в брой на доставчик на платежни услуги, без да открива платежна сметка на свое име или на името на получателя, а този доставчик превежда съответната сума на получател или на друг доставчик на платежни услуги, действащ от името на получателя. В някои държави членки определени супермаркети, магазини и други търговци на дребно предоставят на хората услуга за плащане на комуналните услуги и на други обичайни за домакинствата сметки. Тези услуги за плащане на сметки следва да се разглеждат като налични парични преводи.

(28) Определението на „средства“ следва да обхваща пари на централната банка, емитирани за обращение, в т.ч. банкноти и монети, както и всяка евентуална бъдеща цифрова валута на централната банка, електронни пари и пари на търговските банки. Тук не следва да спадат парите на централната банка, емитирани за междубанково използване – между нея и търговските банки.

(29) В Регламент (ЕС) 2023/1114 от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви се посочва, че токените за електронни пари се считат за електронни пари ***за целите на посочения регламент. За да се избегнат дублиращи се изисквания, е важно в настоящия регламент ясно да се определят случаите, в които за токените за електронни пари следва да се прилага*** настоящия регламент.

(30) За да се съхрани доверието на държателя на електронни пари, те трябва да подлежат на обратно изкупуване. Възможността за обратно изкупуване сама по себе си не означава, че средствата, получени в замяна на електронните пари, следва да се разглеждат като депозити или друг вид възстановими средства по смисъла на Директива 2013/36/ЕС ([10]). Обратното изкупуване следва да е възможно по всяко време и по номинална стойност, без възможност да се договаря минимален праг за обратно изкупуване. Обратното изкупуване по принцип следва да се предоставя безплатно. Въпреки това следва да е възможно да се иска основаваща се на разходите непрекомерна такса, без да се засяга националното данъчно или социално законодателство, нито задълженията на емитента на електронни пари съгласно друго съответно съюзно или национално законодателство, отнасящо се например до изпирането на пари и финансирането на тероризма, нито мерките за замразяване на финансови средства или другите специални мерки по предотвратяването и разследването на престъпления.

(31) Доставчиците на платежни услуги се нуждаят от достъп до платежните системи, за да предоставят услугите си. Обикновено такива платежни системи включват четиристранни картови схеми, както и мащабни системи за обработка на кредитни преводи и директни дебити. С оглед на еднаквото третиране в Съюза на различните категории лицензирани доставчици на платежни услуги е необходимо да се изяснят условията за достъп до платежните системи. Този достъп може да бъде пряк или непряк – чрез друг участник в дадената платежна система. С оглед на целостта и стабилността на тези системи обаче достъпът следва да е подчинен на определени изисквания. За целта, операторът на платежна система следва да оцени риска при искащия пряк достъп доставчик на платежни услуги, като разгледа всички съответни рискове, в т.ч., когато е приложимо, риска във връзка със сетълмента, операционния риск, кредитния риск, ликвидния риск и риска, присъщ на дейността на доставчика. Всеки доставчик на платежни услуги, който желае да участва в платежна система, следва да поеме риска, свързан с избора му на система, и да докаже пред платежната система, че вътрешната му организация е достатъчно устойчива на тези рискове. Операторите на платежни системи следва да отхвърлят заявленията за пряко участие на доставчици на платежни услуги само ако те не са в състояние да спазват правилата на системата или пораждат неприемливо висок риск.

(31а) За да се обработват цифрови плащания онлайн или офлайн, от съществено значение е доставчиците на встъпителни платежни услуги да получат достъп до NFC технологията на мобилни устройства. Компонентите включват по-специално, но не изключително, антени за NFC и така наречените защитни елементи на мобилните устройства (напр.: универсална карта с интегрална схема (UICC), вграден защитен елемент (eSE), карта памет microSD и т.н.). Поради това е нужно да се гарантира, че винаги когато е необходимо да бъдат предоставени платежни услуги, производителите на оригинално оборудване на мобилни устройства или доставчиците на електронни съобщителни услуги няма да откажат достъп до антени за NFC и защитни елементи. За да се осъществи това в цифровата икономика, доставчиците на встъпителни платежни услуги следва да имат право да съхраняват софтуер на хардуера на съответните мобилни устройства, за да е възможно техническото осъществяване на операциите както онлайн, така и офлайн. За тази цел производителите на оригинално оборудване на мобилни устройства и доставчиците на електронни съобщителни услуги следва да бъдат задължени да предоставят достъп при справедливи, разумни и недискриминационни условия до всички хардуерни и софтуерни компоненти, когато това е необходимо за онлайн и офлайн операции. Във всички случаи такива оператори следва да бъдат задължени да предоставят адекватен капацитет на съответните хардуерни и софтуерни

([10]) Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на Директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338—436).

характеристики на мобилните устройства за обработване на онлайн платежни операции и за съхраняване на средства на мобилни устройства за офлайн платежни операции. Това задължение не следва да засяга член 6, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2022/1925 на Европейския парламент и на Съвета ([11]), който задължава контролиращите достъпа предприятия да осигуряват безплатно ефективна оперативна съвместимост с операционната система и с хардуерните или софтуерните характеристики на мобилните устройства и достъп до тях за целите на оперативната съвместимост и който е приложим за съществуващите и новите платежни средства.

(32) Операторите на платежни системи следва да разполагат с правила и процедури за достъп, които са диференцирани според заявителите на достъпа, осигуряват равно третиране и освен това са обективни и прозрачни. Операторите на платежни системи не следва да дискриминират платежните институции по отношение на участието, ако правилата на системата могат да бъдат спазени и за нея не се поражда неприемливо висок риск. Тези системи включват, наред с другото, системите, определени съгласно Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([12]). Когато по силата на Регламент (ЕС) № 795/2014 на Европейската централна банка ([13]) въпросната платежна система вече е поднадзорна на Европейската система на централните банки, централната банка или упражняващите този надзор банки следва, в рамките на надзора си, да следят за спазването на тези изисквания. За останалите платежни системи държавите членки следва да определят национални компетентни органи, които да следят за спазването на тези изисквания от операторите на инфраструктурата на такива платежни системи.

(33) С цел да се осигури лоялна конкуренция между доставчиците на платежни услуги, участникът в платежна система, който предоставя услуги във връзка с нея на лицензиран или регистриран доставчик на платежни услуги, следва, при поискване, да предостави достъп до тези услуги по обективен, съответстващ и недискриминационен начин и на всеки друг лицензиран или регистриран доставчик на платежни услуги.

(34) Разпоредбите относно достъпа до платежните системи не следва да се прилагат спрямо системите, които са създадени и се управляват от един и същ доставчик на платежни услуги. Тези платежни системи могат да функционират в пряка конкуренция с другите платежни системи или, по-често, в пазарна ниша, която не е запълнена от други платежни системи. Тези системи включват тристранни схеми, в т.ч. тристранни картови схеми, доколкото тези схеми никога не действат реално като четиристранни картови схеми, а се разчита например на лицензополучатели, на агенти или на партньори, с които съвместно се създава картов платежен инструмент. Тези системи обикновено обхващат и платежните услуги, предлагани от доставчици на далекосъобщителни услуги, при които операторът на схемата е доставчик на платежни услуги едновременно на платеца и на получателя, както и от вътрешни системи на банкови групи. С цел да се насърчи конкуренцията, която тези затворени платежни системи пораждат за установените и широко ползвани платежни системи, трети страни не следва да имат достъп до тях. От друга страна, тези затворени системи следва винаги да са подчинени на съюзните и националните разпоредби в областта на конкуренцията, които може да наложат предоставянето на достъп до схемите с цел запазване на реалната конкуренция на платежните пазари.

(35) Платежните институции трябва да могат да откриват и поддържат сметка в кредитна институция с оглед на предвидените им в лиценза задължения за съхранение на клиентските средства. Както се вижда обаче, в частност от становището на ЕБО от 5 януари 2022 г. ([14]), въпреки разпоредбите в Директива (ЕС) 2015/2366, отнасящи се до сметките на платежните институции в търговски банки, някои кредитни институции все още отказват да откриват сметка – или да закриват съществуваща сметка – на някои платежни институции и на заявили лиценз за платежна институция дружества, тъй като се опасяват от по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризма. Тези т.нар. практики за „намаляване на риска“ създават значителни конкурентни предизвикателства за платежните институции.

(36) Поради това, кредитните институции следва да предоставят платежна сметка на платежните институции и на заявилите лиценз за платежна институция дружества, както и на техните агенти и разпространители, освен в изключителни случаи, когато са налице сериозни основания за отказ на достъп. Необходимо е заявилите лиценз за платежна институция дружества да бъдат включени в тази разпоредба, тъй като предпоставка за получаването на лиценз за платежна институция е наличието на банкова сметка, където да са защитени клиентските средства. Основанията за отказ следва да включват сериозни основания за подозрение за незаконна дейност, извършвана от или чрез платежната институция, или такъв модел на стопанска дейност или рисков профил, които пораждат за кредитната институция сериозни рискове или прекомерни разходи за съблюдаване на нормативните изисквания.

([11]) Регламент (ЕС) 2022/1925 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2022 г. относно достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор и за изменение на директиви (ЕС) 2019/1937 и (ЕС) 2020/1828 (Акт за цифровите пазари), ОВ L 265, 12.10.2022 г., стр. 1., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2022.265.01.0001.01.BUL&toc=OJ%3AL%3A2022%3A265%3ATOC).

([12]) Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа (ОВ L 166, 11.6.1998 г., стр. 45).

([13]) Регламент (ЕС) № 795/2014 на Европейската централна банка от 3 юли 2014 г. относно надзорните изисквания за системно важните платежни системи (ОВ L 217, 23.7.2014 г., стр. 16).

([14]) Европейски банков орган, ЕВА/Op/2022/01.

Например моделите, при които платежните институции използват широка мрежа от агенти, могат да генерират значителни разходи за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (БИП/БФТ). Платежната институция следва да има право да обжалва отказа на кредитна институция пред компетентен орган, определен от съответната държава членка. С цел да се улесни упражняването на това право на обжалване, кредитните институции следва да обосновават писмено и подробно всеки отказ за предоставяне на сметка или за последващото ѝ закриване. Тази обосновка следва да съдържа конкретни елементи, свързани с въпросната платежна институция, а не общи или несвързани с нея съображения. С цел да се улеснят компетентните органи при разглеждането на жалбите за отказ или закриване на сметка или за обосноваването на такава мярка, ЕБО следва да разработи технически стандарти за изпълнение, с които се уеднаквява представянето на тези основания.

(37) За да могат да правят добре информиран избор и лесно да избират своя доставчик на платежни услуги в Съюза, ползвателите на платежни услуги следва да получават сравнима и ясна информация за платежните услуги. На ползвателите на платежни услуги следва да се предоставят разбираемо всички необходими сведения за договора за платежни услуги и за платежните операции, поради което е необходимо да се уточнят и уеднаквят задълженията на доставчиците на платежни услуги за предоставянето на тези сведения на ползвателите на платежни услуги.

(38) При предоставянето на изискваната информация на ползвателите на платежни услуги, доставчиците на платежни услуги следва да отчитат техните потребности, както и практическите аспекти и икономическата целесъобразност при съответния договор за платежни услуги. Доставчиците на платежни услуги следва или по собствена инициатива, т.е. без подтик от ползвателя на платежни услуги, да му съобщават тези сведения в подходящия момент, или да му ги предоставят при поискване. Във втория случай ползвателят на платежни услуги следва да предприеме действие, за да ги получи – като изрично ги поиска от доставчика на платежни услуги, влезе в електронната пощенска кутия на банковата си сметка или постави банкова карта в устройство за разпечатване на извлеченията от сметката. За тази цел доставчикът на платежни услуги следва да осигури достъп до сведенията и да се увери, че те на разположение на ползвателя на платежни услуги.

(39) Потребителите и бизнесът не са еднакво уязвими и следователно не се нуждаят от еднаква степен на защита. От една страна е важно правата на потребителите да се гарантират с разпоредби, от които никой договор да не може да се отклонява, а от друга е уместно да се позволи на дружествата и организациите да договарят различни условия, когато тези условия не засягат потребителите. ***Такива споразумения биха могли да уреждат дали се прилага задълбочено удостоверяване на клиента (ЗУК).*** Микропредприятията, както са определени в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ([15]), могат да бъдат третирани по същия начин като потребителите. Независимо от статута на потребителя, определени правила следва винаги да се прилагат.

(40) За да се поддържа висока степен на защита на потребителите, последните следва, преди да бъдат обвързани с договор за платежни услуги, да имат правото безплатно да получават сведения за условията и цените на услугите. С цел да им се позволи да сравняват услугите и условията, предлагани от различни доставчици на платежни услуги, и при спор да проверяват договорните си права и задължения, потребителите следва да могат да искат тези сведения и рамковия договор на хартиен носител, безплатно и по всяко време на договорните отношения.

(41) С цел да се повиши прозрачността, доставчиците на платежни услуги следва без допълнителни такси да предоставят на потребителите основна информация за изпълнените платежни операции. При еднократна платежна операция доставчикът на платежни услуги не следва да начислява отделна такса за тази информация. Аналогично, доставчиците на платежни услуги следва да предоставят безплатно и ежемесечно последваща информация за платежните операции, изпълнени по рамков договор. От друга страна, предвид значението на прозрачността при ценообразуването и различните потребности на клиентите, страните следва да имат възможност да уговорят заплащане на такси за информация, предоставяна по-често, или за допълнителна информация.

(42) Платежните инструменти с ниска стойност следва да представляват евтино и лесно за използване средство при стоките и услугите с ниска цена и не следва да бъдат обременени с прекомерни изисквания. Поради това, съответните изисквания за информация и начинът на тяхното изпълнение следва да обхванат само съществената информация, като се вземат предвид и техническите възможности, които оправдано могат да се очакват от инструменти, предназначени за разплащания с ниска стойност. Въпреки облекчения режим, ползвателите на платежни услуги следва да се ползват от подходяща защита предвид ограничените рискове при тези платежни инструменти и в частност – при предплатените платежни инструменти.

([15]) ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36—41.

(43) При еднократни платежни операции, доставчиците на платежни услуги следва винаги да предоставят по своя инициатива съществените сведения. Тъй като при даването на платежно нареждане платецът обикновено присъства, няма нужда да се изисква тези сведения винаги да се предоставят на хартиен или друг траен носител. Доставчиците на платежни услуги следва да могат да предоставят сведенията устно или по друг леснодостъпен начин, в т.ч. чрез излагане на условията на информационно табло в помещенията си. Те следва също така да посочват къде може да се намери по-подробна информация, например на уебсайт. Ако обаче потребителят поиска съществените сведения на хартиен или на друг траен носител, те следва да му се предоставят на такъв носител.

(44) Изискуемите сведения следва да отразяват потребностите на ползвателите. От друга страна, изискванията за осведомяване при еднократни платежни операции следва да се различават от съответните изисквания при рамковите договори, където се предвижда изпълнение на поредица от платежни операции.

(45) С цел да могат да правят информиран избор, ползвателите на платежни услуги следва да могат да сравняват таксите за ползване на банкомат сред различните доставчици. С цел да се осигури на ползвателите на платежни услуги ясна представа за таксите за ползване на банкомат, доставчиците на платежни услуги следва да ги уведомяват за всички приложими такси ***в началото на операция за теглене*** от банкомат ***в трежата на Съюза*** при различни сценарии в зависимост от банкомата, от който ползвателите на платежни услуги теглят пари в брой. ***По-специално банкоматите, управлявани от кредитни институции, следва да показват в парично изражение всички фиксирани такси, които потребителят ще трябва да заплати при теглене на пари в брой от банкомат на тази кредитна институция. Тази фиксирана такса следва да се показва в момента, в който потребителят въвежда или доближава картата си до банкомата, за да започне процеса на теглене на пари в брой, или преди това. По-голямата прозрачност означава също така по-добра информация от доставчика на платежни услуги по отношение на обмяната на валута, ако е приложимо.***

(46) Рамковите договори и обхванатите от тях платежни операции са много по-разпространени и икономически значими от еднократните платежни операции. Рамков договор е задължителен при наличието на платежна сметка или на специфичен платежен инструмент. Поради това, изискванията за предварителна информация за рамковите договори следва да бъдат изчерпателни, а самата информация – винаги да се предоставя на хартиен или друг траен носител. От друга страна, следва да се позволи на доставчиците на платежни услуги и на ползвателите им да заложат в рамковия договор начина, по който да се предоставя последващата информация за изпълнените платежни операции.

(47) Договорните условия не следва да дискриминират пребиваващите законно в Съюза потребители въз основа на тяхното гражданство или местопребиваване. Ако в рамков договор за доставчика на платежни услуги е предвидено право да блокира платежен инструмент по обективни съображения, той не следва да може да се позове на това право само с обосновката, че ползвателят на платежни услуги е променил местопребиваването си в Съюза.

(48) С цел да се осигури висока степен на защита на потребителите, държавите членки следва да могат, в интерес на потребителя, да запазят или въведат ограничения или забрана за едностранни изменения в условията на рамков договор, например при отсъствието на обоснована причина за подобно изменение.

(49) С цел да се улесни мобилността на ползвателите на платежни услуги, те следва да могат без такса да прекратяват рамков договор. Ако обаче ползвател на платежни услуги прекрати договор преди да са изтекли шест месеца от влизането му в сила, съответният доставчик на платежни услуги следва да може да му начисли такса, която отразява направените от този доставчик разходи в резултат на това прекратяване. Когато съгласно рамков договор платежните услуги се предоставят съвместно с необходимите за реализирането им технически услуги, като например наемане на използвани за платежните услуги терминали, съответният ползвател на платежни услуги не следва да бъде обвързан от своя доставчик на платежни услуги с по-тежки условия, определени в договорните клаузи, уреждащи техническите услуги. С цел да се съхрани конкуренцията, тези договорни условия следва да бъдат посочени при изискванията на рамковия договор за таксите за прекратяване. Уговореният срок за предизвестие за потребителите следва да бъде не по-дълъг от един месец, а за доставчиците на платежни услуги – не по-кратък от два месеца. Тези разпоредби не следва да засягат задължението на доставчика на платежни услуги да прекрати договора за платежни услуги при изключителни обстоятелства по силата на други съответни съюзни или национални разпоредби, като отнасящите се до изпирането на пари или финансирането на тероризма, действие за замразяване на финансови средства или друга специална мярка по предотвратяването и разследването на престъпления.

(50) За да се постигне съпоставимост, прогнозните такси за превалутиране при кредитните преводи и паричните преводи, извършвани в рамките на Съюза и от Съюза към трета държава, следва да бъдат изразени еднакво – като начислен процент ***върху валутен бенчмарк съгласно Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета ([16]), и съответната такса за превалутиране, показана като парична сума***

([16]) Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ L 171, 29.6.2016 г., стр. 1, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/1011/oj?locale=bg).

във валутата, използвана от клиента, за да инициира превалутирането. Точността и достоверността на тези бенчмаркове, които се гарантират от режима за администраторите на бенчмаркове, въведен с посочения регламент, защитава интересите на клиентите на доставчиците на платежни услуги и на лицата, които предоставят услуги по превалутиране. Доставчикът на платежни услуги следва да използва един и същ бенчмарк последователно за обмен и към двете валути. За целите на настоящия регламент, под „такси“ следва да се разбират, когато е приложимо, и таксите за превалутиране.

(51) По отношение на таксите най-ефикасната система се оказа поделянето им между платеца и получателя, тъй като така се улеснява автоматизираната обработка на плащанията. Поради това следва да се предвиди при обичайни условия начисляването на таксите да става пряко на платеца и получателя от съответния им доставчик на платежни услуги. Тези такси обаче може и да са нула, тъй като разпоредбите не следва да засягат практиките, при които доставчикът на платежни услуги не начислява на клиентите си такси за заверяването на сметка. Аналогично, в зависимост от съответния договор, доставчикът на платежни услуги може да таксува само получателя (търговеца) за използването на платежната услуга, а не и платеца. Възможно е събирането на такси от платежните системи да се извършва под формата на абонамент. Разпоредбите относно преведената сума или начислените такси не следва пряко да засягат ценообразуването между доставчиците на платежни услуги или посредниците.

(52) Допълнителната такса е такса, която търговец начислява на потребител, който използва определен начин на плащане; тя се добавя към цената на дадената стока или услуга. Сред причините за начисляването на допълнителна такса е стремежът потребителите да използват по-евтини или по-ефективни платежни инструменти, като така се насърчава конкуренцията между различните методи на плащане. При въведения с Директива (ЕС) 2015/2366 режим получателите не можеха да начисляват такса за използването на платежни инструменти, за които обменните такси са обхванати от глава II от Регламент (ЕС) 2015/751, т.е. за потребителските дебитни и кредитни карти, издадени в рамките на четиристранни картови схеми, и за платежните услуги, обхванати от Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([17]), т.е. за кредитните преводи и директните дебити в евро в рамките на Съюза. От своя страна, държавите членки също можеха по силата на Директива (ЕС) 2015/2366 да забранят или ограничат правото на получателя да начислява такси, предвид необходимостта да се насърчава конкуренцията и използването на ефикасни платежни инструменти. ***Необходимо е този подход да се хармонизира, за да се насърчат еднаквите условия на конкуренция в Съюза, и следователно да се въведе пълна забрана на налагането на допълнителни такси в целия Съюз.***

(53) При прегледа на Директива (ЕС) 2015/2366 Комисията установи ***липса на хармонизация, позволяваща налагането на допълнителни такси за платежните инструменти, и*** различни разбирания за това кои платежни инструменти са обхванати от забраната за налагане на допълнителни такси. Поради това е необходимо изрично да се разшири обхватът на забраната за налагане на допълнителни такси, за да включи всички кредитни преводи и директни дебити, а не само обхванатите от Регламент (ЕС) № 260/2012, какъвто бе случаят с Директива (ЕС) 2015/2366.

(54) Услугите по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане, често наричани общо услуги по „отворено банкиране“, са платежни услуги, при които доставчик на платежни услуги, който не обслужва платежна сметка, нито държи средства на титуляря на сметката, има достъп до данните на ползвател на платежни услуги. Услугите по предоставяне на информация за сметка позволяват обобщаването на едно място, по искане на ползвателя на платежни услуги, на данните за ползвателя, с които разполагат различни доставчици на платежни услуги, обслужващи сметка. Услугите по иницииране на плащане позволяват инициирането на плащане от сметката на ползвателя, като например кредитен превод или директен дебит, по удобен за ползвателя и получателя начин, без да се използва инструмент като например платежна карта.

(55) Доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, следва да позволяват достъп на доставчиците на услуги по информация за сметка и по иницииране на плащане до данните на платежна сметка, ако титулярят ѝ – ползвател на платежни услуги, има достъп онлайн до нея и е позволил такъв достъп. В основата на Директива (ЕС) 2015/2366 бе принципът за достъп до данните за платежна сметка, без да е необходимо договорно отношение между доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, и доставчиците на услуги по информация за сметка и по иницииране на плащане, в резултат на което на практика не бе възможно да се начислява такса за достъп до данните. С прилагането на Директива (ЕС) 2015/2366 достъпът до данни при отвореното банкиране започна да се осъществява на такава извъндоговорна основа и без налагане на такси. Ако регламентираните услуги

([17]) Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро и за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009 (ОВ L 94, 30.3.2012, стр. 22).

за достъп до данни бъдат обложени с такса – каквато досега не е имало, ефектът върху непрекъснатото предоставяне на тези услуги, а оттам – върху конкуренцията и иновациите на пазарите на плащания, би могъл да бъде огромен. Следователно този принцип следва да бъде запазен. Запазването на този подход е в съответствие с глави III и IV от предложението за регламент относно хармонизирани правила за справедлив достъп до данни и тяхното използване (Законодателен акт за данните) ([18]), и по-специално с член 9, параграф 3 от него относно обезщетението; настоящият регламент не засяга посоченото предложение. Предложението на Комисията за регламент относно достъпа до финансови данни (ДФД) предвижда възможност за компенсация за достъпа до данни, която ще бъде уредена в този регламент за ДФД. Следователно този режим е различен от режима, уреден в настоящия регламент. Тази разлика в третирането се дължи на факта, че за разлика от достъпа до данни за платежните сметки, който се урежда от правото на Съюза след влизането в сила на Директива (ЕС) 2015/2366, достъпът до другите финансови данни все още не е регламентиран на равнището на Съюза. Следователно не съществува риск от несигурност, тъй като, за разлика от достъпа до данни за платежните сметки, този пазар е нов и ще бъде регламентиран за първи път с регламента за ДФД.

(56) Доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, и доставчиците на услуги по информация за сметка и по иницииране на плащане могат да влязат в договорно отношение, в т.ч. в контекста на многостранна договореност (напр. схема), с евентуално предвиждане на компенсация, за достъп до данни на платежни сметки и за предоставяне на отворено банкиране извън изискваните по силата на настоящия регламент. Пример за такава услуга с добавена стойност, предлагана чрез т.нар. „премиални“ приложно-програмни интерфейси (ППИ), е възможността за планиране на бъдещи променливи периодични плащания. След датата на прилагане на предложения законодателен акт за данните, всяка компенсация за такива услуги ще трябва да бъде в съответствие с глави III и IV от него и в частност – с третиращите този въпрос член 9, параграф 1 и член 9, параграф 2 от него. Достъпът на доставчиците на услуги по информация за сметка и по иницииране на плащане до данните на платежните сметки, обхванати от настоящия регламент, без да се изискват договорни отношения и следователно – без да се налагат такси, следва винаги да е възможен дори при наличието на многостранна договореност (напр. схема) и при наличието на същите данни и в нейните рамки.

(57) С оглед на защитеността на достъпа и на обмена на данни, достъпът до платежните сметки и до техните данни следва при обичайни обстоятелства да се предоставя на доставчиците на услуги по информация за сметка и по иницииране на плащане чрез интерфейс, проектиран и предназначен за целите на отвореното банкиране, като например ППИ. За целта доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, следва да създадат защитен комуникационен канал с доставчиците на услуги по информация за сметка и по иницииране на плащане. За да се избегне всякакво колебание за това кой има достъп до данните на ползвателите на платежни услуги, специалният интерфейс следва да позволява на доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, да идентифицират доставчиците на услуги по информация за сметка и по иницииране на плащане чрез същите процеси за удостоверяване, които са предвидили и за своите ползватели на платежни услуги. При наличието на такъв специален интерфейс и при изправното му функциониране, доставчиците на услуги по информация за сметка и ***доставчиците на услуги*** по иницииране на плащане следва, като общо правило и съблюдавайки посочените в настоящия регламент условия, да използват за достъпа си до данни него, а не предвидения за клиентите на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка. Това не се отнася за случаите на липса или неизправност на специалния интерфейс, тъй като иначе непрекъснатостта на дейността им би била застрашена от невъзможността им за достъп до данните, достъпът до които им е бил позволен. Доставчиците на услуги по информация за сметка и по иницииране на плащане трябва да могат по всяко време да имат достъп до необходимите им данни, за да обслужват своите клиенти.

(57a) Когато специалният интерфейс не е наличен от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, не следва да се изисква той да предлага алтернативен интерфейс, различен от интерфейса, който той сам използва за удостоверяване и комуникация със своите ползватели на платежни услуги.

([18]) Предложение за регламент относно хармонизирани правила за справедлив достъп до данни и тяхното използване (Законодателен акт за данните). COM/2022/68 final

(58) За да се улесни безпрепятственото използване на специалния интерфейс, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, следва подходящо да документира техническите му спецификации и да оповести техен резюмиран вариант. С цел да позволи на доставчиците на отворено банкиране да подготвят по подходящ начин бъдещия си достъп и да разрешат възможните технически проблеми, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, следва да даде възможност на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане да тестват всеки интерфейс преди предвидената за началото на функционирането му дата. Само лицензираните доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане следва да имат достъп до данните на платежните сметки чрез този интерфейс, въпреки че заявилите лиценз за доставчици на такива услуги следва да могат да правят справка с техническите спецификации. С оглед на оперативната съвместимост на различните технологични комуникационни решения интерфейсът следва да използва стандарти за комуникация, разработени от международни или европейски организации по стандартизация, като Европейския комитет по стандартизация (CEN) или Международната организация по стандартизация (ISO).

(59) Необходимо е дейността на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане да бъде непрекъсната, а предоставяните от тях услуги – с високо качество, поради което специалният интерфейс, който се очаква да използват, трябва да удовлетворява строги изисквания за работните характеристики и функционалните възможности. Той следва най-малкото да осигурява „равнопоставеност по отношение на данните“ с интерфейса, който доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, предоставя на клиентите си; тук, естествено, спадат данните на платежните сметки, които са на разположение и на ползвателите на платежни услуги в техния клиентски интерфейс. По отношение на услугите по иницииране на плащане специалният интерфейс следва да позволява не само инициирането на единични плащания, а и на постоянни нареждания и директни дебити. По-подробни изисквания за специалните интерфейси следва да бъдат определени в регулаторните технически стандарти, разработени от ЕБО.

(60) Предвид съществената отражение на една продължителна липса на достъп до специалните интерфейси върху непрекъснатостта на дейността на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане, доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, следва незабавно да отстраняват такава недостъпност. Доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, следва незабавно да уведомяват доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане за всяка недостъпност на специалния интерфейс и за мерките, предприети за отстраняването ѝ. Доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане следва да могат да запазят непрекъснатостта на дейността си при недостъпност на специалния интерфейс и когато доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, не предлага ефективно алтернативно решение. Те следва да имат право да поискат от своя национален компетентен орган да използват, докато достъпът до специалния интерфейс бъде възстановен, интерфейса, който доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, е предоставил на ползвателите си. При получаване на искането компетентният орган следва незабавно да вземе решение. До решението на органа, отправилият искането доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане следва да има право временно да използва интерфейса, който доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, е предоставил на ползвателите си. Съответният компетентен орган следва да определи на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, срок за възстановяване на пълното функциониране на специалния интерфейс, с възможност за налагане на санкция при неспазването му. Достъп до данните, от които се нуждаят с оглед на непрекъснатостта на дейността си, следва да се предостави на всички доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане, а не само на отправилите искане за това.

(61) Този временен пряк достъп не следва да има отрицателно въздействие върху потребителите. Поради това, доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане следва винаги надлежно да се идентифицират и да спазват всички свои задължения, като например ограниченията на предоставеното им позволение, и по-специално – да имат достъп само до данните, от които се нуждаят, за да изпълняват договорните си задължения и да предоставят регламентираната услуга. Достъп до данните на платежните сметки без подходяща идентификация (чрез снимане на екран, който съдържа данни) не следва никога да се извършва.

(62) За някои доставчици на платежни услуги, обслужващи сметка, създаването на специален интерфейс може да представлява нецелесъобразно бреме, поради което националният компетентен орган следва да може да освободи такъв доставчик, по негово искане, от задълженията да разполага със специален интерфейс за достъп до данни и или да предлага достъп до платежните данни само чрез своя клиентски интерфейс, или изобщо да не предлага интерфейс за достъп данни при отворено банкиране. Достъпът до данни чрез клиентския интерфейс (без специален интерфейс) би могъл да бъде подходящ за много малките доставчици на платежни услуги, обслужващи сметка, за които специалният интерфейс би представлявал значително финансово и ресурсно бреме. Освобождаването от задължението за поддържане на интерфейс за достъп до услугите по отворено банкиране би могло да бъде оправдано при доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, със специфичен модел на стопанска дейност, например когато отвореното банкиране не е от значение за клиентите. Подробните критерии за предоставяне на такива различни видове решения за освобождаване следва да бъдат определени в регулаторните технически стандарти, разработени от ЕБО.

(63) За да се използва напълно потенциалът на отвореното банкиране в Съюза е важно да не се допусне доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, да дискриминира даден доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане. Когато ползвател на платежни услуги реши да използва услугите на даден доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката му, следва да третира това искане по същия начин, по който би третирал искането за достъп до сметка, отправено от ползвателя на платежни услуги пряко в неговия клиентски интерфейс, освен ако няма обективни причини да го третира по различен начин, в т.ч. сериозни съмнения за измама.

(64) За предоставянето на услуги по иницииране на плащане доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, следва да предоставя на доставчика на услуги по иницииране на плащане всички сведения, с които разполага, за изпълнението на платежната операция веднага след получаването на платежното нареждане. Понякога доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, разполага с повече сведения, след като получи платежното нареждане, но преди да изпълни платежната операция. Когато тези сведения имат отношение към платежното нареждане и изпълнението на платежната операция, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, следва да ги предоставя на доставчика на услуги по иницииране на плащане. Доставчикът на услуги по иницииране на плащане следва да разполага ***единствено*** с нужните сведения за оценка на риска от неизпълнение на инициираната операция. Тези сведения са му абсолютно необходими, за да може да предложи на получателя, от името на когото инициира операцията, услуга, чието качество може да се конкурира с това на другите средства за електронни плащания, с които разполага получателят, в т.ч. платежни карти.

(65) За повишаването на доверието в отвореното банкиране е важно ползвателите на платежни услуги, които използват услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане, да имат пълен контрол върху своите данни и достъп до ясна информация за позволенията за достъп до данните, които са предоставили на доставчиците на платежни услуги, в т.ч. целта на позволението и съответните категории данни за платежните сметки, в т.ч. за идентифициране на сметката, за платежните операции и за салдото по сметката. Поради това доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, следва да предоставят на ползвателите на платежни услуги, които използват такива услуги, информационно табло за наблюдение и отнемане на достъпа до данни, предоставен на доставчиците на отворено банкиране. Позволенията за иницииране на еднократни плащания не следва да фигурират в това табло. Информационното табло може да не позволява на ползвател на платежни услуги да дава нови позволения за достъп до данни на доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане, на който още не е бил предоставен такъв достъп. Доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, следва незабавно да уведомяват доставчиците на ***услуги по*** предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане за всяко отнемане на достъпа им до данни. Доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане следва незабавно да уведомяват доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, за новите и възстановените позволения за достъп до данни, предоставени от ползвател на платежни услуги, в т.ч. за срока на валидност на позволението и за неговата цел (по-специално дали консолидирането на данните служи на ползвателя или е за предаване на трета страна). Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, не следва по никакъв начин да насърчава ползвателя на платежни услуги да оттегли позволение, дадено на доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане. Информационното табло следва да разполага със стандартни предупреждения за ползвателя на платежни услуги за риска от евентуални договорни последици от отнемането на достъпа на доставчик ***на услуги за отворено банкиране*** до данни, тъй като то не обхваща договорните отношения между ползвателя и доставчика на отворено банкиране, а проверяването на риска е задължение на ползвателя на платежни услуги. Информационното табло за позволенията следва да дава възможност на клиентите да управляват позволенията си по информиран и обективен начин и да им предоставя висока степен на контрол върху начина, по който се използват техните лични и нелични данни. В информационното табло за позволенията следва да се отчитат, когато е целесъобразно, изискванията за достъпност на Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета.

(65а) Терминът „позволение“ в настоящия регламент не следва да се разбира да означава същото като термина „съгласие“ по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/679, за който се прилагат изискванията на посочения регламент. Позволението съгласно настоящия регламент се отнася до разрешението от страна на ползвател на платежни услуги за изпълнение на платежна операция или за достъп до данни за сметка. Това изискване не засяга прилагането на Регламент (ЕС) 2016/679 и на Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([19]).

([19]) Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета (Директива за нелоялни търговски практики) (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22, https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2005/29/oj?locale=bg).

(65б) ЕБО следва да разработи проект на регулаторни технически стандарти за определяне на стандартизиран списък на категориите информация, които трябва да бъдат оповестени на информационното табло.

(66) Прегледът на Директива (ЕС) 2015/2366 показа, че въпреки постигнатата степен на хармонизация и забраната на необоснованите пречки, наложена с член 32, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2018/389 на Комисията ([20]), доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане все още срещат редица такива пречки. Тези пречки все още значително пречат на разгръщането в Съюза на пълния потенциал на отвореното банкиране. Доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане редовно докладват за тях на надзорните органи, регулаторните органи и Комисията. ЕБО предостави техен анализ в становището си от юни 2020 г., ***озаглавено „Opinion of the European Banking Authority on obstacles under Article 32(3) of the RTS on SCA and CSC“ (Становище на Европейския банков орган относно пречките пред РТС за ЗУК и сигурна комуникация на клиентите).*** Въпреки положените усилия за изясняване, на пазара и сред надзорните органи все още съществува значителна несигурност за това какво се приема за „забранена пречка“ пред регламентираните услуги за отворено банкиране. Поради това е необходимо да се предостави ясен и неизчерпателен списък на забранените пречки пред отвореното банкиране, като за основа се вземе в частност работата на ЕБО.

(67) Задължението за съхраняване на персонализираните удостоверителни данни е от изключително значение за защитата на средствата на ползвателите на платежни услуги и за ограничаването на рисковете от измами и неразрешен достъп до платежните сметки. От друга страна, доставчиците на платежни услуги не следва да налагат на клиентите си условия или други задължения във връзка със защитата на персонализираните удостоверителни данни, които им пречат да се ползват от услугите, предлагани от други доставчици на платежни услуги, в т.ч. по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка. Тези условия не следва да затрудняват по какъвто и да е начин използването на платежните услуги на други доставчици на платежни услуги, лицензирани или регистрирани по Директива (ЕС) XXX (ДПУ3). Необходимо е също така да се отбележи, че за целите на услугите по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка името на титуляря и номерът на сметката не са чувствителни платежни данни.

(68) За да бъде напълно успешно, отвореното банкиране се нуждае от стабилно и ефективно прилагане на регламентиращите го разпоредби. Тъй като на равнището на Съюза няма единен правоприлагащ орган по отношение на правата и задълженията при отвореното банкиране, първото равнище на такава правоприлагаща структура са националните компетентни органи. Важно е националните компетентни органи да действат проактивно и строго, за да гарантират спазването на регламентираното на равнището на Съюза отворено банкиране. Доставчиците на услуги по отворено банкиране редовно изтъкват недостатъчното правоприлагане от страна на компетентните органи като една от причините за все още ограниченото използване в Съюза на тези услуги. Националните компетентни органи следва да разполагат с подходящи ресурси, за да изпълняват ефективно и ефикасно правоприлагащите си отговорности. Националните компетентни органи следва да насърчават и посредничат за гладкия и редовен диалог между различните участници в екосистемата на отвореното банкиране. Доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане, които не изпълняват задълженията си, следва да подлежат на подходящи санкции. Редовното наблюдение на пазара на отворено банкиране в Съюза от страна на компетентните органи, координирано от ЕБО, следва да улесни правоприлагането, а събирането на данни за този пазар следва да преодолее настоящия техен недостиг, който не позволява да се измери реално разпространението на отвореното банкиране в Съюза. След влизането в сила на Законодателния акт за данните, по силата на член 10 от него доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане следва да имат достъп до органите за уреждане на спорове.

(69) Паралелното използване на термина „изрично съгласие“ в Директива (ЕС) 2015/2366 и в Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ([21]) породи погрешни тълкувания. Целта на изричното съгласие по член 94, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/2366 е да се позволи достъп до личните данни, необходими за предоставянето на платежна услуга, както и тяхното обработване и съхраняване. Поради това е необходимо пояснение, така че да се повиши правната сигурност и да се направи ясно разграничение с разпоредбите относно защитата на данните. Използваният в Директива (ЕС) 2015/2366 термин „изрично съгласие“ следва да се замени в настоящия регламент с термина „позволение“. Когато се използва терминът „позволение“, това не следва да засяга задълженията по член 6 от Регламент (ЕС) 2016/679 на доставчиците на платежни услуги. По такъв начин, позволението не следва да се тълкува само като „съгласие“ или „изрично съгласие“ по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/679.

([20]) Делегиран регламент (ЕС) 2018/389 на Комисията от 27 ноември 2017 г. за допълнение на Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за задълбоченото установяване на идентичността на клиента и общите и сигурни отворени стандарти на комуникация (ОВ L 69, 13.3.2018 г., стр. 23).

([21]) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г, стр. 1).

(70) Сигурността на кредитните преводи е от основно значение за повишаването на доверието на ползвателите на платежни услуги в тези услуги и за използването им. Платец, който възнамерява да изпрати кредитен превод на получател, може в резултат на измама или грешка да посочи индивидуални идентификационни данни, които не са тези на сметката, чийто титуляр е този получател. За да се намалят измамите и грешките, ползвателите на платежни услуги следва да се ползват от услуга, чрез която да се проверява дали предоставените от платеца индивидуални идентификационни данни и име на получателя ***или други идентификационни данни, като например данъчен номер, европейски единен идентификационен код, посочен в член 16, параграф 1, втора алинея от Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета*** [22]***, или идентификационен код на правния субект (ИКПС), които еднозначно идентифицират*** получателя, съответстват и ако не – да се уведоми за това платецът. ***Не е задължително уникалните идентификационни данни да бъдат международният номер на банкова сметка (IBAN).*** В държавите, в които е налице, тази услуга силно спомогна за ограничаване на измамите и грешките. Предвид значението ѝ за предотвратяването на измамите и грешките, тази услуга следва да се предоставя на потребителите безплатно. За да се предотвратят неоправдани затруднения или забавяния при обработката на операцията, доставчикът на платежни услуги на платеца следва да отправя такова съобщение в рамките на не повече от няколко секунди от момента, в който платецът предостави данните за получателя. С цел да позволи на платеца да реши дали да продължи с планираната операция, неговият доставчик на платежни услуги следва да му отправи това съобщение, преди той да я е позволил. Възможно е платец да разполага с определени решения за иницииране на кредитен превод, които му позволяват да подава платежно нареждане, без да въвежда собственоръчно индивидуалните идентификационни данни. Вместо това, тези конкретни данни се предоставят от доставчика на това решение за иницииране. В такива случаи не е необходима услуга за проверка на съответствието на индивидуалните идентификационни данни и името на получателя, тъй като рискът от измама или грешка е значително понижен.

(71) В Регламент (ЕС) XXX за изменение на Регламент (ЕС) № 260/2012 се предвижда на ползвателите на незабавни кредитни преводи в евро да се предлага услуга за проверка на съответствието на индивидуалните идентификационни данни и името ***или други идентификационни данни*** на получателя. С цел да се съгласува нормативната уредба на кредитните преводи, като същевременно се избегне излишно припокриване, посочената в настоящия регламент услуга за проверка следва да се прилага само за кредитните преводи, които не са обхванати от Регламент (ЕС) XXX за изменение на Регламент (ЕС) № 260/2012.

(72) Някои знаци в името на получателя, към чиято сметка платецът желае да извърши кредитен превод, могат да увеличат вероятността доставчикът на платежни услуги да предположи несъответствие, в т.ч. наличието на диакритични знаци или различните възможни транслитерации на имената при писане с различни азбуки, разликите между обичайно използваните имена и имената, посочени в официалните документи за самоличност – при физическите лица, или разликите между търговските наименования и фирмите – при юридическите лица. За да се предотвратят неоправдани затруднения при обработката на кредитните преводи в евро и да се улесни решението на платеца дали да продължи с предвидената операция, доставчиците на платежни услуги следва да посочват степента на такова несъответствие, т.ч. като посочват в съобщението дали става въпрос за пълно несъответствие или за приблизително съответствие.

(73) Ако ползвател на платежни услуги разреши платежна операция въпреки получено чрез услугата за проверка на съответствието уведомление за установено несъответствие, средствата могат да бъдат прехвърлени на нежелан получател. Доставчиците на платежни услуги следва да уведомяват ползвателите на платежни услуги за възможните последици от избора им да пренебрегнат несъответствието, за което са били уведомени, и да пристъпят към изпълнение на операцията. Докато поддържат договорни отношения със своя доставчик на платежни услуги, ползвателите на платежни услуги следва да могат да се откажат във всеки момент от използването на такава услуга. Отказът от услугата не следва да пречи на отказалия се от нея ползвател на платежни услуги да я възстанови впоследствие.

(74) Ползвателят на платежни услуги следва възможно най-бързо да уведоми доставчика си на платежни услуги, когато реши да оспори дадена платежна операция, предполагайки, че е неразрешена или неправилно изпълнена, или разрешен кредитен превод, ако доставчикът на платежни услуги е изпълнил задълженията си за уведомяване, но услугата за проверка на съответствието не е функционирала изправно. Ако ползвателят на платежни услуги е спазил срока за уведомяване, той следва да може да предяви претенциите си при спазване на предвидените в националното право давностни срокове. Това не следва да засяга другите претенции между ползвател на платежни услуги и доставчик на платежни услуги.

([22]) Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно някои аспекти на дружественото право (кодифициран текст), ОВ L 169, 30.6.2017 г., стр. 46, https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj?locale=bg.)

(75) Следва да се предвидят разпоредби за разпределянето на загубите при неразрешени платежни операции или специфични разрешени кредитни преводи. За ползвателите на платежни услуги, които не са потребители, могат да се наложат специфични разпоредби, тъй като тези ползватели обикновено могат да преценяват по-добре риска от измама и да предприемат насрещни мерки. С цел да се осигури висока степен на защита на потребителите, платецът следва винаги да има право да насочва претенцията си за възстановяване на средства към доставчика на платежни услуги, който обслужва сметката му, дори когато в платежната операция участва доставчик на услуги по иницииране на плащане. Това не следва да засяга разпределянето на отговорността между доставчиците на платежни услуги.

(76) При услугите по иницииране на плащане, разпределянето на отговорността между участващите в дадена операция доставчик на платежни услуги, обслужващ сметката, и доставчик на услуги по иницииране на плащане, следва да ги задължи да поемат отговорност за съответните контролирани от тях части на операцията.

(76a) За да може ползвателят на платежни услуги да получи по-лесен достъп до доставчика на платежни услуги, последният следва да създаде и обслужва канал за комуникация, който да позволи на ползвателя на платежни услуги да направи уведомление или да поиска деблокиране на платежния инструмент според предвиденото в настоящия регламент. Този канал следва също така да даде възможност на ползвателя на платежни услуги да направи уведомление за операция с цел измама, да получава квалифициран съвет, когато подозира, че е жертва на измама, и да уведомява за проблеми, свързани с извършени плащания, като например грешки на платежните машини по време на плащанията.

(77) При неразрешена платежна операция, доставчикът на платежни услуги следва незабавно да възстанови на платеца сумата по нея. Когато обаче доставчикът на платежни услуги на платеца силно подозира, че неразрешената операция е резултат на действие с цел измама от страна на платеца и когато подозрението се основава на обективни причини, които този доставчик съобщава на съответния национален орган, преди да възстанови средствата на платеца, той следва да може да проведе разследване в рамките на подходящ срок. Доставчикът на платежни услуги следва, в срок от ***14*** работни дни, след като е забелязал неразрешената платежна операция или е бил уведомен за нея, да възстанови на платеца сумата по нея или да му изложи причините и подкрепящите ги доказателства за отказа си да я възстанови, като посочи органите, до които платецът може да отнесе въпроса, ако не приеме посочените причини. С цел платецът да бъде защитен от неизгодни последици, вальорът на заверяване на сметката при възстановяването следва да е не по-късно от датата на задължаване на сметката с тази сума. С цел да се насърчат ползвателите на платежни услуги да уведомяват без необосновано забавяне своя доставчик на платежни услуги за кражба или загуба на платежен инструмент, намалявайки по този начин риска от неразрешени платежни операции, те следва, стига да не са действали с цел измама или проявили груба небрежност, да носят отговорност само за много ограничена сума. В този контекст сумата от 50 евро изглежда подходяща, за да се осигури единна и висока степен на защита на ползвателите в рамките на Съюза. Платците не следва да се носят отговорност, ако не са били в състояние да разберат за загубата, кражбата или неправомерното използване на платежен инструмент. Освен това, след като ползвателят на платежни услуги уведоми доставчика на платежни услуги за опасността от злоупотреба с платежния си инструмент, той не следва да покрива допълнителни загуби, произтичащи от непозволеното използване на този инструмент. Доставчиците на платежни услуги следва да отговарят за техническата защитеност на собствените си продукти.

(78) Уреждането на отговорността при разрешените кредитни преводи, при които услугата за проверка на съответствието на името и индивидуалните идентификационни данни ***или други идентификационни данни*** на получателя е била неправилно приложена или е била неизправна, представлява подходящ стимул за доставчиците на платежни услуги да предоставят напълно изправна услуга, с чиято помощ да се ограничава рискът от позволения за плащане, дължащи се на недостатъчна осведоменост. Ако платецът е решил да използва такава услуга, доставчикът на платежни услуги на платеца следва да носи отговорност за пълната сума на кредитния превод в случаите, когато не е успял да уведоми платеца за несъответствие на предоставените от него индивидуални идентификационни данни ***или друг заместващ елемент, определен от ЕБО,*** и име на получателя, въпреки че е трябвало да направи това, ако услугата му е била изправна, и тази неизправност е причинила на платеца финансови щети. Когато отговорността на доставчика на платежни услуги на платеца се носи от доставчика на платежни услуги на получателя, доставчикът на платежни услуги на получателя следва да обезщети доставчика на платежни услуги на платеца за понесените финансови щети. ***Това съответства на разпоредбите на Регламент (ЕС) [202X/...] на Европейския парламент и на Съвета от... за изменение на Регламент (ЕС) № 260/2012 и Регламент (ЕС) 2021/1230 по отношение на незабавните кредитни преводи в евро ([23]).***

([23]) Регламент (ЕС) [202X/...] на Европейския парламент и на Съвета от... за изменение на Регламент (ЕС) № 260/2012 и Регламент (ЕС) № 2021/1230 по отношение на незабавните кредитни преводи в евро (ОВ L...).

(78a) Доставчикът на платежни услуги следва да си сътрудничи по всяко време с ползвателя на платежни услуги в случаите, когато трябва да бъдат доказани евентуални несъответствия в плащанията.

(79) ***Ползвателите на платежни услуги*** следва да бъдат защитени по подходящ начин в контекста на ***измамите от типа „социално инженерство“, когато измамникът манипулира ползвателя на платежни услуги да извърши определено действие, например да инициира платежна операция или да предостави удостоверителните си данни на измамниците.*** През последните години значително нарасна броят на ***този вид*** случаи на „социално инженерство“. За съжаление случаите на подправяне на идентичността, при които измамниците се представят за служители на доставчика на платежни услуги на клиента ***или за съответен субект, който може разумно да се свърже с надежден източник на клиента, като например централна банка или правителствен орган,*** и злоупотребяват с неговото име, адрес на електронна поща или телефонен номер, за да спечелят доверието на клиентите и да ги подтикнат към извършването на някои действия, са все по-разпространени в Съюза. Тези нови видове измами чрез подправяне на идентичността ***или присвояване на самоличност*** размиват съществуващата в Директива (ЕС) 2015/2366 разлика между разрешените и неразрешените операции. За да се квалифицира дадена операция като разрешена или неразрешена, е необходимо да се отчитат, в т.ч. от съдилищата, условията, при които клиентът е ***дал*** позволение ***за извършването на плащането***. Тя може в действителност да е била разрешена при манипулативни обстоятелства, които засягат същността на позволението. Следователно вече не е възможно, както предвижда Директива (ЕС) 2015/2366, възстановяването на средствата да се отнася само за неразрешените операции.

(79a) По отношение на разрешаването на платежни операции, разрешението следва да изразява намерението на платеца въз основа на пълно познаване на съответните факти, включително сумата, получателя и целта на платежната операция. Намерението на платеца, основано на пълното познаване на съответните факти към момента на операцията, следва да се оценява съгласно националното право.

(80) Доставчиците на платежни услуги разполагат с повече средства от потребителите, за да се справят със случаи на ***подправяне на идентичността***, например чрез подходяща превенция и солидни технически предпазни механизми, разработени с доставчиците на електронни съобщителни услуги, като оператори на мобилни мрежи, интернет платформи и др. ***Тези доставчици на електронни съобщителни услуги следва да имат задължението да си сътрудничат с доставчиците на платежни услуги в борбата срещу измамите. Ако не спазват това задължение, те следва да носят съвместна отговорност в случай на измама.*** Случаите, когато измамник се представя за банков служител, засягат доброто име на банката и на банковия сектор като цяло и могат да причинят значителни финансови щети на потребителите в Съюза, намалявайки доверието им в електронните плащания и в банковата система. Добросъвестните потребители, т.е. тези платци, които не са действали с цел измама и не са проявили груба небрежност, станали жертва на такава измама с подправяне на идентичността, при която измамник се е представил за служител на доставчика на платежни услуги на клиента и е злоупотребил с неговото име, пощенски адрес или телефонен номер, следва да имат право на възстановяване от доставчика на платежни услуги на цялата сума по неправомерната платежна операция. Веднага щом узнае, че е станал жертва на този вид измама, потребителят следва възможно най-бързо да съобщи за инцидента в полицията, за предпочитане чрез подаване на жалба онлайн, ако такава процедура е предвидена от полицията, както и на своя доставчик на платежни услуги, като за целта предостави всички необходими доказателства.

(81) Предвид задълженията си по силата на Директива № 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([24]) във връзка със защитеността на предоставяните услуги, доставчиците на електронни съобщителни услуги са в състояние да способстват за общата борба с измамите с подправяне на идентичността. Поради това и без да се засягат задълженията, предвидени в националното право, с което се прилага посочената директива, доставчиците на електронни съобщителни услуги следва ***също така, когато е приложимо, да носят отговорност и*** да сътрудничат с доставчиците на платежни услуги за предотвратяването на бъдещи такива измами, в т.ч. като бързо въведат, в съответствие с Директива 2002/58/ЕО, подходящи организационни и технически мерки за защитеност и поверителност на комуникациите. Исковете срещу други доставчици, като например доставчици на електронни съобщителни услуги ***или онлайн платформи***, ***за извършване на измама*** и за финансови щети, причинени при този вид измама, следва да се предявяват съгласно ***настоящия регламент***.

([24]) Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37).

(81a) Онлайн платформите могат също така да допринасят за увеличаване на случаите на измами. Поради това и без да се засягат задълженията им съгласно Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета [25] (Законодателен акт за цифровите услуги), те следва да носят отговорност, когато измамата е възникнала като пряк резултат от това, че измамниците използват тяхната платформа за извършване на измами във връзка с потребители, ако са били информирани за измамно съдържание на тяхната платформа и не са го премахнали.

(82) Когато се преценява дали ползвател на платежни услуги е проявил ***обикновена*** или груба небрежност, следва да се отчитат всички обстоятелства. Доказателствата и степента на предполагаемата небрежност следва по принцип да се оценяват в съответствие с националното право. Докато понятието „небрежност“ предполага нарушение на задължението за полагане на грижа, „груба небрежност“ следва да означава повече от обикновена небрежност, т.е. да има елементи на поведение, характеризиращо се със значителна степен на нехайство; например ***извършване на плащане към измамник, без да има основателни причини да се смята, че получателят, за когото е предназначено плащането, е легитимен,*** съхраняване на персонализираните удостоверителни данни, необходими за разрешаването на платежна операция, непосредствено до платежния инструмент във вид, достъпен и лесно разпознаваем за трети лица***, да се убеди банката да премахне блокировка, поставена след сигнал за измама, като се действа по указание на непозната трета страна, или предоставяне на незаключен смартфон на трета страна.***

(82a) Като се има предвид факта, че понятието „груба небрежност“ се тълкува по много различни начини в рамките на Съюза, ЕБО следва да издаде насоки за тълкуването на това понятие за целите на настоящия регламент.

(83) Договорните клаузи за предоставянето и използването на платежни инструменти, с които се увеличава доказателствената тежест за потребителя или се намалява доказателствената тежест за издателя, следва да са нищожни. Освен това, в някои случаи, по-специално ако платежният инструмент не се намира физически на мястото на продажба, като например при плащане онлайн, е целесъобразно доставчикът на платежни услуги да бъде задължен да докаже предполагаемата небрежност, тъй като в такива случаи средствата на платеца да го направи са много ограничени.

(84) При картовите платежни операции, при които не е известна точната сума по операцията към момента, в който платецът позволява извършването ѝ, например на бензиностанция с предплащане на зареждането, при договор за наем на автомобил или при хотелска резервация, потребителите са неимоверно уязвими. Доставчикът на платежни услуги на платеца следва да може да блокира дадена сума по платежната сметка на платеца, съответстваща на сумата по платежната операция, която платецът има основания да очаква, но само ако платецът е позволил да се блокира точно тази сума. Тези средства следва да бъдат освободени незабавно след получаване на информацията за точната окончателна сума на платежната операция и най-късно веднага след получаването на платежното нареждане. С цел да се осигури бързо освобождаване на разликата между блокираната сума и точната сума на платежната операция, получателят на плащането следва да уведоми доставчика на платежни услуги незабавно след като достави на платеца услугата или стоката.

(85) В държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, продължават да съществуват традиционни схеми за директни дебити в различни от еврото валути. Тези схеми са ефикасни и осигуряват на платеца също толкова високо ниво на защита чрез други гаранции, които невинаги се основават на безусловно право на възстановяване. В този случай платецът следва да бъде защитен от общото правило за възстановяване, когато сумата по изпълнената платежна операция надвишава основателно предвидимия размер. Също така, държавите членки следва да могат да предвидят по-благоприятни за платеца права на възстановяване от въведените с настоящия регламент. Целесъобразно е да се предвиди възможност за платеца да сключи с доставчика си на платежни услуги рамков договор, съгласно който да няма право на възстановяване на средствата в случаите, в които е защитен. Такава защита може да е налице поради факта, че платецът е позволил извършването на операция пряко на своя доставчик на платежни услуги, в т.ч. когато този доставчик действа от името на получателя, или тъй като доставчикът на платежни услуги или получателят е осигурил достъп или е предоставил на платеца по уговорен помежду им начин информация за предстоящата платежна операция най-малко 4 седмици преди изпълнението ѝ. Във всеки случай общото правило за възстановяване следва да защитава платеца при неразрешени или неправилно изпълнени платежни операции или разрешени кредитни преводи, ако услугата за проверка на съответствието е била неизправна или ако измамник се е представил за доставчика на платежни услуги.

---

[25] ***Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Законодателен акт за цифровите услуги) (ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj?locale=bg).***

(86) С оглед на финансовото планиране и навременното изпълнение на задълженията за плащане, потребителите и дружествата се нуждаят от сигурност относно срока на изпълнение на платежните нареждания. Поради това е необходимо да се установи кога правата и задълженията пораждат действие, а именно кога доставчикът на платежни услуги получава платежното нареждане, в т.ч. кога е имал възможност да го получи чрез средствата за комуникация, договорени в договора за платежни услуги. Това не засяга евентуално предварително участие в процеса, водещ до създаването и предаването на платежното нареждане, в т.ч. проверка на защитеността, проверка за наличието на средства, информация за използването на личния идентификационен номер, издаване на обещание за плащане и др. Освен това, платежно нареждане следва да се приема за получено, когато доставчикът на платежни услуги на платеца получи платежното нареждане за задължаване на сметката на платеца. В тази връзка не следва да имат значение моментът, в който получателят отправя към доставчика на платежни услуги нареждането за събиране на плащането, например при картови плащания или директни дебити, или в който доставчикът на платежни услуги е предоставил на получателя предварително финансиране за съответните суми във вид на условен кредит по неговата сметка. Ако доставчикът на платежни услуги няма договорно или законово основание за отказ, ползвателят следва да може да разчита на точно изпълнение на пълно и валидно платежно нареждане. Ако доставчикът на платежни услуги откаже изпълнението на платежно нареждане, той следва да съобщи при първа възможност отказа и мотивите за него на ползвателя на платежни услуги, в съответствие със съюзното и националното право. Когато рамковият договор предвижда възможност за доставчика на платежни услуги да начислява такса при отказ, тази такса следва да бъде обективно обоснована и възможно най-ниска.

(87) С оглед на скоростта, с която напълно автоматизираните платежни системи обработват платежните операции, което означава, че след определен момент платежните нареждания не могат да се отменят, без това да доведе до високи разходи във връзка с ръчна намеса, е необходимо да се определи ясен краен срок за отмяна на плащане. При все това крайният срок следва да може да се променя чрез договореност между страните в зависимост от вида на платежната услуга и на платежното нареждане. В този контекст отмяната следва да се прилага само между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги, без да се засягат неотменимостта и окончателността на платежните операции в платежните системи.

(88) Неотменимостта на платежните нареждания не следва да засяга правото или задължението на доставчика на платежни услуги да възстановява на платеца, при спор между платеца и получателя, сумата по извършена платежна операция, когато такова право е предвидено в законодателството на държавите членки – въз основа на рамковия договор на платеца или по силата на национални законови, подзаконови и административни разпоредби или насоки. Такова възстановяване се смята за ново платежно нареждане. Освен в тези случаи, правните спорове по правата и задълженията на страните във връзка с платежно нареждане следва да се разрешават единствено между платеца и получателя.

(89) Важно за напълно интегрираното и автоматизирано обработване на плащанията и за правната сигурност относно задълженията на ползвателите на платежни услуги е сметката на получателя да се заверява с цялата преведена от платеца сума. Съответно, за никой от участващите посредници в изпълнението на платежните операции не следва да може да прави удръжки от превежданата сума. Все пак, получателят следва да може да се договори с доставчика си на платежни услуги за определено таксуване. С цел обаче получателят да може да проверява дали предвидената сума се изплаща коректно, в предоставените след изпълнението на платежната операция сведения за нея следва да се посочва не само цялата преведена сума, а и размерът на удържаните такси.

(90) За подобряването на ефективността на плащанията на територията на Съюза всички инициирани от платец платежни нареждания в евро или във валута на държава членка, чиято парична единица е различна от еврото, в т.ч. кредитни преводи и налични парични преводи, следва да се изпълняват максимум в еднодневен срок. Същият еднодневен срок за изпълнение следва да се прилага за всички останали плащания, като например плащанията, инициирани от получател или чрез него, включително директни дебити и картови плащания, когато липсва изрична договореност между доставчика на платежни услуги и платеца, в която да е определен по-дълъг срок за изпълнение. Ако платежното нареждане е дадено на хартиен носител, посочените срокове следва да могат да бъдат удължени с още един работен ден, за да се позволи запазването на предоставянето на платежни услуги на потребителите, които са свикнали да използват само документи на хартиен носител. Когато се прилага схема за директен дебит, доставчикът на платежни услуги на получателя следва да изпраща искането за получаване на средствата в уговорения между получателя и доставчика на платежни услуги срок, така че сетълментът да бъде на уговорената дата. ***Лимитите на плащане следва да бъдат посочени в договора между доставчика на платежни услуги и платеца, но впоследствие могат да бъдат променяни.*** Следва да е възможно да се съхранят или въведат правни норми, предвиждащи срок за изпълнение, по-кратък от 1 работен ден.

(91) Изискванията за изпълнение на пълната сума и за срока за изпълнение следва да представляват добра практика, когато един от доставчиците на платежни услуги се намира извън територията на Съюза. При извършването на кредитен превод или наличен паричен превод към получател извън Съюза доставчикът на платежни услуги на платеца следва да му укаже приблизително времето, необходимо за заверяването на кредитния или наличния паричен превод при доставчика на платежни услуги на получателя, намиращ се извън Съюза. От доставчик на платежни услуги в Съюза не може да се очаква да знае какво време е необходимо на доставчик на платежни услуги извън Съюза, за да завери с получените средства сметката на получателя.

(92) За да имат високо доверие в платежните услуги, техните ползватели трябва да познават реалните им такси. Съответно следва да се забрани използването на непрозрачни методи на ценообразуване, тъй като е общоприето, че тези методи значително затрудняват ползвателите при установяването на реалната цена на платежната услуга. В частност не следва да се разрешават вальори в ущърб на ползвателите.

(93) Доставчиците на платежни услуги следва да могат ясно да посочват какви сведения са необходими за правилното изпълнение на платежно нареждане. Доставчикът на платежни услуги на платеца следва да действа добросъвестно и да проверява, когато е технически възможно и без да се налага ръчна намеса, съгласуваността на индивидуалните идентификационни данни, а при несъгласуваност — да откаже платежното нареждане и да уведоми платеца за това.

(94) Гладкото и ефективно функциониране на платежната система зависи от възможността на ползвателя да разчита, че доставчикът на платежни услуги ще изпълни платежната операция правилно и в уговорения срок. Обикновено доставчикът на платежни услуги е в състояние да прецени рисковете при дадена платежна операция. Именно доставчикът на платежни услуги е този, който предоставя платежната система, предприема мерки за връщане на погрешно преведените средства и в повечето случаи решава кои посредници да използва при изпълнението на дадена платежна операция. Предвид всички тези съображения е целесъобразно, освен при извънредни и непредвидени обстоятелства, доставчикът на платежни услуги да носи отговорност за изпълнението на приета от ползвателя платежна операция, освен при действие или бездействие от доставчика на платежни услуги на получателя, когото единствено получателят е избрал. Въпреки това с цел да не се допусне платецът да остане незащитен в редките случаи, при които не е ясно дали платената сума е била надлежно получена от доставчика на платежни услуги на получателя, доставчикът на платежни услуги на платеца следва да носи съответстващата доказателствена тежест. По правило може да се очаква посредническата институция, обикновено безпристрастен субект като централна банка или клирингова къща, който прехвърля сумата по плащането от изпращащия на получаващия доставчик на платежни услуги, да съхранява данните за сметката и да може да ги предостави при необходимост. Когато сметката на получаващия доставчик на платежни услуги е била заверена със сумата, получателят следва незабавно да придобие право да поиска от доставчика на платежни услуги заверяване на сметката си.

(95) Доставчикът на платежни услуги на платеца, т.е. доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката му, или когато е приложимо, доставчикът на услуги по иницииране на плащане, следва да носи отговорност за правилното изпълнение на плащането, в т.ч. за превеждането на цялата сума по платежната операция и за срока на изпълнение, както и пълната отговорност за неизпълнение от страна на друго лице по платежната верига до сметката на получателя. Вследствие на тази отговорност, ако сметката на доставчика на платежни услуги на получателя не е заверена с цялата сума или е заверена със забавяне, доставчикът на платежни услуги на платеца следва да коригира платежната операция или без забавяне да възстанови на платеца съответната сума по операцията, без да се засягат други претенции, които могат да бъдат предявени съгласно националното право. Поради отговорността на доставчика на платежни услуги нито платецът, нито получателят следва да поемат разходите във връзка с неправилно изпълнена платежна операция. При неизпълнение или неправилно или забавено изпълнение на платежна операция вальорът на коригиращото плащане, извършено от доставчик на платежни услуги, следва винаги да е същият като при точното изпълнение.

(96) Точното изпълнение на кредитните преводи и другите платежни услуги налага доставчиците на платежни услуги и техните посредници, в т.ч. тези, които осъществяват обработката на данни, да имат договори, в които са предвидени техните насрещни права и задължения. Въпросите, свързани с отговорността, са основен елемент на тези договори. С оглед на взаимното доверие между доставчиците на платежни услуги и посредниците, участващи в платежните операции, е необходима правна сигурност, че доставчикът на платежни услуги, който не е отговорен, ще бъде обезщетен за претърпените щети или за платените по силата на разпоредбите относно отговорността суми. Допълнителните права и подробностите във връзка с регресния иск и с уреждането на претенциите за неправилно изпълнена платежна операция към доставчика на платежни услуги или посредника следва да бъдат предмет на договореност.

(97) Предоставянето на платежни услуги от доставчиците на платежни услуги може да породи обработка на лични данни. ***Такава обработка следва да може да се извършва само с позволението на ползвателя на платежни услуги.*** При услугите по предоставяне на информация за сметка може да се наложи да се обработват лични данни на субект на данни, който не е ползвател на даден доставчик на платежни услуги, но чиито лични данни се обработват от този доставчик, тъй като това е необходимо за изпълнението на договор между него и ползвателя на платежни услуги. При обработването на лични данни следва да се съблюдават Регламент (ЕС) 2016/679 и Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ([26]), в т.ч. принципите на ограничаване в рамките на целта, свеждане на данните до минимум и ограничаване на съхранението им. Принципите за защита на данните следва да са заложени във всички системи за обработка на данни, които се разработват и използват в рамките на настоящия регламент, още при проектирането им и по подразбиране. Поради това надзорните органи по Регламент (ЕС) 2016/679 и Регламент (ЕС) 2018/1725 следва да упражняват надзор над обработването на лични данни, извършвано в контекста на настоящия регламент.

(98) Както се посочва в съобщението на Комисията относно стратегията на ЕС за плащанията на дребно, гладкото функциониране на пазарите на плащания в ЕС е от значителен обществен интерес. Поради това, когато това е необходимо в контекста на настоящия регламент за предоставянето на платежни услуги и за спазването на настоящия регламент, доставчиците на платежни услуги и операторите на платежни системи следва да могат да обработват специалните категории лични данни, посочени в член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 и член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725. Когато се обработват специални категории лични данни, доставчиците на платежни услуги и операторите на платежни системи следва да прилагат подходящи технически и организационни мерки за защита на основните права и свободи на физическите лица. Тези мерки следва да включват технически ограничения за повторното използване на данните, както и прилагане на най-съвременни мерки за защита и запазване на неприкосновеността на личния живот, ***включително, но не само,*** псевдонимизация или криптиране, с оглед на заложените в Регламент (ЕС) 2016/679 принципи за ограничаване в рамките на целта, свеждане на данните до минимум и ограничаване на съхранението им. Доставчиците на платежни услуги и операторите на платежни системи следва също така да прилагат специфични организационни мерки, в т.ч. обучения за обработването на такива данни, ограничаване на достъпа до специални категории данни и регистриране на такъв достъп.

(99) Осведомяването на физическите лица за обработването на личните им данни следва да се прави в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Регламент (ЕС) 2018/1725.

(100) Измамниците често визират най-уязвимите членове на обществото. Навременното установяване на измамническите платежни операции е от основно значение, а важна роля за това има тяхното проследяване. Поради решаващия принос на механизмите за проследяване на операциите за предотвратяването на измами е целесъобразно от доставчиците на платежни услуги да се изиска да разполагат с такива механизми при платежните операции, в т.ч. при тези с услуги по иницииране на плащане, в допълнение към защитата, която предоставя задълбоченото удостоверяване на клиента. ***Когато доставчиците на платежни услуги не разполагат с подходящи механизми за предотвратяване на измами, те следва да носят отговорност за покриването на финансовите загуби на ползвателите на платежни услуги, произтичащи от измама.***

(100а) Държавите членки следва да си сътрудничат с доставчиците на платежни услуги и доставчиците на електронни съобщителни услуги, за да финансират образователни кампании, насочени към гражданите, относно начините за откриване на измами с плащания и за избягване на превръщането на гражданите в жертва на измамници във връзка с плащания. Доставчиците на платежни услуги и доставчиците на електронни съобщителни услуги следва да си сътрудничат безплатно с държавите членки по този въпрос.

(101) ЕБО следва да разработи проект на регулаторни технически стандарти за специфичните технически изисквания за механизмите за проследяване на операциите. Тези изисквания следва да се основават на добавената стойност, която дават обичайните навици и местонахождение на ползвателя на платежни услуги при плащанията.

(102) С оглед на ефективността на механизмите за проследяване на операциите за разкриването и предотвратяването на измами от страна на доставчиците на платежни услуги, по-специално чрез установяването на нетипично използване на платежните услуги, което би могло да е признак за потенциална операция с цел измама, доставчиците на платежни услуги следва да могат да обработват информация за операциите на своите клиенти и техните платежни сметки. Доставчиците на платежни услуги обаче следва да определят подходящи срокове на съхранение за различните видове данни, използвани за предотвратяването на измами. Тези срокове на съхранение

([26]) Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

следва да бъдат строго ограничени до периода, необходим за откриването на нетипично, потенциално измамническо поведение, а доставчиците на платежни услуги следва редовно да заличават данните, които вече не са необходими за разкриването и предотвратяването на измами. Данните, които даден доставчик на платежни услуги обработва за целите на проследяването на операциите, не следва да се използват, щом ползвателят на платежни услуги престане да е негов клиент.

(103) Измамите при кредитните преводи са по същността си адаптивни и се характеризират с неограничено разнообразни практики и техники, в т.ч. кражба на удостоверителни данни, подправяне на фактури и социална манипулация. Поради това, за да може да се предотвратяват новите видове измами, проследяването на операциите следва постоянно да се усъвършенства, като се използват пълноценно технологии като изкуствения интелект. Даден доставчик на платежни услуги може да няма пълна представа за всички елементи, с помощта на които би могъл своевременно да разкрива измамите. Събирането на предоставяни от други доставчици на платежни услуги сведения за потенциално измамни действия би могло да направи усилията му в тази област по-ефективни. Поради това следва да ***е задължително*** доставчиците на платежни услуги да споделят всички съответни сведения. За да могат по-добре да разкриват платежните операции с цел измама и да защитават клиентите си, доставчиците на платежни услуги следва, за целите на проследяването на операциите, да използват данните за измамите при плащанията, предоставяни, по споразумения за обмен на информация, от други доставчици на платежни услуги на многостранна основа, например чрез специализирани информационни платформи. С цел да се подобри защитата на платците срещу измами при кредитните преводи, доставчиците на платежни услуги следва да могат да разчитат на възможно най-изчерпателните и актуални сведения, в частност като колективно използват събраните от всеки от тях сведения за индивидуалните удостоверителни данни, за манипулативните техники и за другите обстоятелства при извършваните с цел измама кредитни преводи. Преди да сключи споразумение за обмен на информация, всеки доставчик на платежни услуги следва в изпълнение на член 35 от Регламент (ЕС) 2016/679 да извърши оценка на въздействието върху защитата на данните. Когато оценката на въздействието върху защитата на данните покаже, че при липсата на гаранции, защитни мерки и механизми за намаляване на риска обработването може да породи висок риск за правата и свободите на физическите лица, доставчикът на платежни услуги следва, в изпълнение на член 36 от посочения Регламент (ЕС) 2016/679, да се допита до съответния орган за защита на данните. Нова оценка на въздействието върху защитата на данните не следва да се изисква, когато доставчик на платежни услуги се присъединява към съществуващо споразумение за обмен на информация, за което вече е извършена такава оценка. В споразумението за обмен на информация следва да се определят техническите и организационните мерки за защита на личните данни. В него следва да се определят ролите и отговорностите съгласно законодателството за защита на данните за всички доставчици на платежни услуги, в т.ч. при съвместни администратори.

(103а) ЕБО следва да създаде специална информационна платформа за обмен на информация относно сметките, предназначени за измами.

(103б) Когато механизмите за проследяване предоставят убедителни доказателства за наличието на предполагаема операция с цел измама или когато ползвателят уведоми доставчика на платежни услуги за подаден в полицията сигнал, доставчикът на платежни услуги има право да блокира изпълнението на платежното нареждане или да блокира и възстанови свързаните с него средства. Тези доказателства следва да се разбират като доказателства, включващи обективно обосновани причини, свързани със сигурността на платежната операция и с подозрението, че операциите са неразрешени или с цел измама. Ако доставчик на платежни услуги не блокира изпълнението на платежното нареждане, този доставчик на платежни услуги следва да покрие всички произтичащи от това финансови загуби, понесени от ползвателя на платежни услуги, ако ползвателят на платежни услуги е жертва на такава измама.

▌

(104а) Съгласно настоящия регламент индивидуалните идентификационни данни следва да се проверяват при всички кредитни преводи.

(104б) ЕБО следва да разработи проекти на регулаторни технически стандарти, определящи кои идентификационни данни, различни от IBAN, следва да се приемат като индивидуални идентификационни данни.

(105) С цел законният обмен на сведения за дадена потенциално измамническа дейност да не води до необосновано „намаляване на риска“ или отказ от предоставяне на платежни услуги на ползвател на платежни услуги без обяснение или възможност за регресен иск, е целесъобразно да се въведат предпазни мерки. Споделяните сведения за измамите при плащанията в рамките на многостранно споразумение за обмен на информация, които могат да съдържат лични данни, в т.ч. индивидуалните идентификационни данни, на получателите, потенциално замесени в измами при кредитни преводи, следва да се използват от доставчиците на платежни услуги само за засилено проследяване на операциите. Доставчиците на платежни услуги следва да въведат допълнителни предпазни мерки, като например контакт с клиента, ако той е платецът на кредитен превод, за който може да се приеме, че е с измамна цел, и допълнително наблюдение на сметката на клиент, чиито индивидуални идентификационни данни са били споделени като потенциално свързани с измами. Данните за измами при плащанията, споделяни сред доставчиците на платежни услуги съгласно такива споразумения, не следва да представляват основание за отказ от банкови услуги, без да има подробно разследване.

(106) Измамите при плащанията се усложняват, като измамниците използват техники за манипулиране и подправяне на идентичността, които трудно могат да бъдат открити от ползвателите на платежни услуги без достатъчна степен на осведоменост и информация за измамите. Доставчиците на платежни услуги могат да играят важна роля за по-успешното предотвратяване на измамите, като редовно предприемат необходимите инициативи за повишаване на осведомеността и познанията на своите ползватели на платежни услуги за рисковете и тенденциите при измамите при плащанията. Доставчиците на платежни услуги следва по-специално да провеждат за своите служители и клиенти подходящи програми и кампании за повишаване на осведомеността за тенденциите и рисковете при измамите, с цел да им помогнат да разбират кога са обект на опит за измама. Доставчиците на платежни услуги следва чрез различни средства да предоставят на потребителите си съответна информация за измамите, като им дават ясни съобщения и предупреждения за правилната реакция при потенциалните опити за измама. ЕБО следва да разработи насоки относно различните видове програми за рисковете от измами при плащанията, които доставчиците на платежни услуги да изготвят, като се отчита динамичният характер на тези рискове.

(107) Сигурността на електронните плащания е от основно значение за защитата на ползвателите и за създаване на надеждна среда за електронна търговия. Платежните услуги, предлагани по електронен път, следва да се извършват по защитени канали посредством технологии, с които се осигурява защитена среда за удостоверяване на ползвателя и се ограничава възможно най-много рискът от измама. В областта на измамите основното нововъведение на Директива (ЕС) 2015/2366 бе въвеждането на задълбочено удостоверяване на клиента (ЗУК). В оценката на Комисията на прилагането на Директива (ЕС) 2015/2366 се стига до заключението, че задълбоченото удостоверяване на клиента се е оказало много успешно средство за намаляване на измамите.

(107a) За да могат потребителите да извлекат ползи от продължаването на задълбоченото удостоверяване на клиента и за да може задълбоченото удостоверяване на клиента да продължи да бъде ефективен инструмент в борбата с измамите при електронните плащания, е целесъобразно прилагането на ЗУК да бъде основано на риска. На свой ред правилата за ЗУК следва да предоставят достатъчна гъвкавост за иновации в сектора на плащанията, включително при разработването на нови решения за ЗУК.

(108) Задълбоченото удостоверяване на клиента не следва да бъде заобикаляно, по-специално чрез необосновано прибягване до освобождавания от него. ***ЕБО следва да въведе*** ясни определения на „инициирани от търговец операции“ (ИТО) и „нареждания по пощата или по телефона“ (НПТ), тъй като тези понятия, които може да се изтъкнат, за да се обоснове неприлагането на ЗУК, се разбират и прилагат по различен начин, а понякога на тях се разчита прекомерно. При ИТО ЗУК следва да се прилага при определянето на първоначалния мандат, без да е необходимо да се прилага за последващите ИТО. При НПТ, за да може дадена платежна операция да се приеме за НПТ и съответно за да може тя да не подлежи на задължението за прилагане на ЗУК, ръчно следва да бъде само инициирането ѝ, но не и изпълнението ѝ. При все това платежните операции в резултат на платежни нареждания, направени от платеца на хартиен носител или отправени по пощата или по телефона, следва да подлежат на изисквания за защитеност и проверки от страна на доставчика на платежни услуги на платеца, така че да се удостовери платежната операция. Изискванията за ЗУК не следва да се заобикалят и чрез практики като например прибягването до установен извън Съюза приобретател. ***Същевременно ЗУК следва винаги да се предоставя безплатно.***

(109) Доставчикът на платежни услуги, който следва да прилага задълбочено удостоверяване на клиента, е същият, който издава персонализираните удостоверителни данни, поради което задълбочено удостоверяване на клиента не следва да се прилага при платежните операции, които не са инициирани от платеца, а само от получателя, доколкото са инициирани без взаимодействие с платеца или без негово участие. Нормотворческият подход към директните дебити следва да бъде уеднаквен и да предвижда едни и същи мерки за защита на потребителите, в т.ч. възстановяване на средствата.

(109a) В контекста на плащанията между предприятия или между предприятия и правителства задълбоченото удостоверяване на клиента следва да бъде подходящо за нивото на риска на такива операции, като се вземат предвид по-специално механизмите за контрол и проверки, които вече съществуват сред тези оператори. За да се намали административната тежест, не следва да се изисква задълбочено удостоверяване на клиента за всяка операция и то следва да бъде съобразено с основан на риска подход.

(110) С цел да се подобри финансовото приобщаване и в съответствие с Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета ([27]) за изискванията за достъпност на продуктите и услугите, всички ползватели на платежни услуги, в т.ч. хората с увреждания, възрастните хора, хората с ниски цифрови умения и тези, които нямат достъп до цифрови устройства като смартфон, следва да се ползват от предоставяната от ЗУК защита срещу измами, особено при дистанционното и по електронен път извършване на платежни операции и при достъпа онлайн до платежна сметка – неща, които се приемат за основни финансови услуги. За някои потребители в Съюза след въвеждането на ЗУК се оказа непосилно да извършват платежни операции онлайн поради материалната невъзможност да преминават през ЗУК. Поради това доставчиците на платежни услуги следва да осигурят на клиентите си различни методи за ЗУК, съобразени с техните потребности и ситуации. Тези методи не следва да зависят от една-единствена технология, устройство или механизъм, нито от притежаването на смартфон ***или друго интелигентно устройство***.

(111) Европейските портфейли за цифрова самоличност, прилагани по силата на Регламент (ЕС) № 910/2014 ([28]) на Европейския парламент и на Съвета, изменен с Регламент [XXX], са средства за електронна идентификация, които предлагат инструменти за идентификация и удостоверяване при трансграничен достъп до финансови, в т.ч. платежни, услуги. Въвеждането на европейския портфейл за цифрова самоличност ще улесни още повече трансграничното цифрово идентифициране и удостоверяване с оглед на защитеността на цифровите плащания и оттам — развитието на паневропейска среда на цифровите плащания.

(112) Нарастването на плащанията по интернет и чрез мобилни устройства следва да се съпътства от цялостно засилване на мерките за тяхната защита. При дистанционно иницииране, т.е. когато платежното нареждане се подава по интернет, удостоверяването на платежната операция следва да става чрез динамични кодове, така че потребителят да е във всеки момент наясно със сумата и получателя на разрешаваната от него операция.

(113) Изискването за прилагане на ЗУК при дистанционните платежни операции чрез кодове, които динамично свързват операцията с дадена сума и даден получател, следва да отразява нарастването на мобилните плащания и появата на различни модели на извършване на тези плащания.

(114) Като се има предвид, че динамичното свързване противодейства на риска от подправяне на името на получателя и на сумата по операцията между момента на подаване на платежното нареждане и на удостоверяване на плащането, както и като се има предвид по-общият риск от измама при мобилните плащания, където процесът на задълбочено удостоверяване на клиента изисква използването на интернет на устройството на платеца, доставчиците на платежни услуги също следва да прилагат елементи, които динамично свързват операцията с дадена сума и даден получател, или съгласувани защитни мерки с равностоен ефект, които на всички етапи на инициирането защитават поверителността, автентичността и неприкосновеността на операцията.

(115) В приложение на предвиденото в член 18 от Делегиран регламент (ЕС) 2018/389 освобождаване от ЗУК доставчиците на платежни услуги разполагаха с възможността да не прилагат ЗУК, когато платецът инициира дистанционно и по електронен път платежна операция, за която доставчикът на платежни услуги е установил чрез механизмите за проследяване на операциите, че представлява нисък риск. Обратната информация от пазара показа обаче, че за да има повече доставчици на платежни услуги, които анализират риска при операциите, е необходимо да се приемат подходящи разпоредби за обхвата на анализа на този риск, да се въведат ясни изисквания за одит, да се предоставят повече подробности и по-добри определения за изискванията за наблюдение на риска и за споделяните данни, както и да се оцени потенциалната полза от предоставянето на възможност на доставчиците на платежни услуги да докладват за операции с цел измама, за които единствено те носят отговорност. ЕБО следва да разработи проект на регулаторни технически стандарти за определяне на изискванията към анализа на риска при платежните операции. ***За да се увеличи използването на освобождаването от анализа на риска при операциите, в проектите на регулаторни технически стандарти следва да се разгледа възможността за въвеждане на допълнителни прагове за това освобождаване. Освен това в тези проекти следва да се прецени дали е необходимо да се изясни дали доставчиците на платежни услуги следва да вземат предвид само отговорността към платеца при изчисляване на процента на измамите.***

(116) Мерките за сигурност следва да са съобразени с риска при дадената платежна услуга. За улесняване на разработването на лесни за ползване, достъпни и нискорискови платежни средства, например безконтактни плащания с ниска стойност, извършвани на мястото на продажба, ***или плащания, извършени в корпоративен контекст от корпоративен платец,*** независимо дали с мобилен телефон или не, в регулаторните технически стандарти следва да се уточнят случаите на освобождаване от прилагането на изискванията за защита. Сигурността

([27]) Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 70).

([28]) Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73—114).

при използването на персонализираните удостоверителни данни е необходима за ограничаване на риска от опити за подправяне на идентичността, за кражба на лични данни и други измами. В това отношение ползвателите следва да могат да разчитат на механизми за защита на поверителността и неприкосновеността на персонализираните удостоверителни данни.

(117) Доставчикът на платежни услуги следва да прилага ЗУК, когато, наред с другото, ползвател на платежни услуги действа дистанционно, използвайки канал, чрез който може да се извършва измама при плащанията или друга злоупотреба. Доставчикът на платежни услуги следва да разполага с подходящи мерки за сигурност за защита на поверителността и неприкосновеността на персонализираните удостоверителни данни на ползвателя на платежни услуги.

(118) Пазарните участници в отделните държави членки тълкуват различно прилагането на изискванията за ЗУК към включването на платежни инструменти, в частност платежни карти, в цифровите портфейли. Създаването на токен или заменянето му може да породи риск от измами при плащанията или други злоупотреби. Затова, когато ползвател на платежни услуги дистанционно създава или заменя токен на платежен инструмент, неговият доставчик на платежни услуги следва да прилага ЗУК. Целта за доставчика на платежни услуги от прилагането на ЗУК при създаването или заменянето на токен е да провери дистанционно дали ползвателят на платежни услуги е законният ползвател на платежния инструмент и да свърже ползвателя и цифровата версия на платежния инструмент със съответното устройство.

(119) За да могат операторите на платежни решения чрез мобилен телефон, при които се използва цифрова версия на даден физически платежен инструмент, да проверяват елементите на ЗУК при използването на такъв токен за плащане от даден платец, те следва да сключат с доставчика на платежни услуги на този платец договор за възлагане, но също така и да спазват основните изисквания за защитеност. По такъв договор доставчикът на платежни услуги на платеца е изцяло отговорен, ако операторът на такова платежно решение чрез мобилен телефон не приложи ЗУК, и има право да проверява и контролира защитните мерки на този оператор.

(120) Когато доставчик на технически услуги или оператор на платежна схема предоставя услуги на получател или на доставчик на платежни услуги на получател или платец, този доставчик или оператор следва да поддържа прилагането на ЗУК в рамките на своето участие в иницииране или изпълнението на платежна операция. Предвид ролята на доставчиците на технически услуги и на операторите на платежни схеми за правилното прилагане на основните изисквания за защитеност на плащанията на дребно, в т.ч. чрез предоставянето на подходящи информационни решения, те следва да носят отговорност за ***преките финансови щети, причинени*** на ***получателя,*** на ***доставчика*** на платежни услуги на ***получателя*** или на ***платеца, заради това, че в рамките на договорните си отношения не са предоставили услугите, необходими за извършването на задълбочено удостоверяване на клиента, като тяхната отговорност е пропорционална на непредоставянето на услугите и не надвишава сумата на въпросната операция***.

(121) Държавите членки следва да определят компетентните органи за лицензиране на платежните институции и за признаване и наблюдаване на процедурите за алтернативно решаване на спорове (АРС).

(122) Без да се засяга правото на клиентите да сезират съдилищата, държавите членки следва да предвидят леснодостъпни, подходящи, независими, безпристрастни, прозрачни и ефективни процедури за АРС между доставчик и ползвател на платежни услуги. По силата на Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета ([29]) защитата, с която се ползват потребителите съгласно правните норми на държавата, в която обичайно пребивават, не може да бъде намалена с никаква договорна клауза, отнасяща се до приложимото към договора право. За установяването на ефикасна и ефективна процедура за разрешаване на спорове държавите членки следва да задължат доставчиците на платежни услуги да възприемат процедура за АРС, съблюдавайки изискванията за качество, определени в Директива № 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([30]), по която да

([29]) ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6—16.

([30]) Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 63—79).

разрешават споровете, преди да сезират съд. Определените компетентни органи следва да уведомят Комисията за субектите по качеството на АРС на тяхна територия, компетентни за разрешаването на национални и трансгранични спорове и за сътрудничеството по споровете във връзка с правата и задълженията по настоящия регламент. ***Процедурите за АРС следва да са задължителни за доставчиците на платежни услуги.***

(123) Потребителите следва да имат право да упражняват правата си, произтичащи от задълженията, предвидени в настоящия регламент за доставчиците на платежни услуги и услуги по електронни пари, чрез представителни искове в съответствие с Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета ([31]).

(124) Следва да се установят подходящи процедури за предявяване на възражения срещу доставчиците на платежни услуги, които не изпълняват задълженията си, и за налагането, когато е уместно, на подходящи, ефективни, съобразени с нарушението и възпиращи санкции. С оглед на ефективното спазване на настоящия регламент държавите членки следва да определят компетентни органи, които отговарят на условията, предвидени в Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета ([32]), и които действат независимо от доставчиците на платежни услуги. Държавите членки следва да уведомят Комисията за определените от тях органи, като ясно опишат задачите им.

(125) Без да се засяга правото им да сезират съда за осигуряване на спазването на настоящия регламент, компетентните органи следва да упражняват необходимите правомощия, предвидени в настоящия регламент, в т.ч. за разследване на предполагаеми нарушения и за налагане на административни санкции и административни мерки, когато доставчик на платежни услуги не спазва правата и задълженията, предвидени в настоящия регламент, особено ако има риск от повторно нарушение или друг риск за колективните интереси на потребителите. Компетентните органи следва да създадат ефективни механизми за насърчаване на подаването на сигнали за предполагаеми или действителни нарушения. Тези механизми не следва да засягат правото на защита на обвиняемите.

(126) Държавите членки следва да предвидят ефективни, съобразени с нарушението и възпиращи административни санкции и административни мерки за нарушения на разпоредбите на настоящия регламент. Тези административни санкции, периодични имуществени санкции и административни мерки следва да удовлетворяват определени минимални изисквания, в т.ч. минималните правомощия, необходими на компетентните органи, за да могат да ги налагат, и критериите, които компетентните органи следва да взимат предвид, когато ги прилагат, публикуват и съобщават. Държавите членки следва да въведат специални разпоредби и ефективни механизми за прилагане на периодичните имуществени санкции.

(127) Компетентните органи следва да са оправомощени да налагат достатъчно високи административни имуществени санкции, за да се надхвърли очакваната облага и да бъдат възпиращи дори за по-големите институции.

(128) Когато определят вида административна санкция или друга административна мярка, както и размера на имуществената административна санкция, които да наложат, компетентните органи следва да отчитат предишните наказателни санкции, които може да са били наложени на същото физическо или юридическо лице, отговорно за същото нарушение. Целта е при дублирането на административни и наказателни производства тежестта на всички наложени с наказателна цел глоби и други административни мерки да е ограничена до необходимото предвид степента на съответното нарушение.

(129) За да е ефективна една надзорна система, надзорните органи трябва да са наясно къде доставчиците на платежни услуги не спазват настоящия регламент. Поради това е важно надзорните органи да могат да се уведомяват взаимно за административните наказания и мерки, наложени на доставчиците на платежни услуги, когато тази информация би била от значение и за другите надзорни органи.

([31]) Директива (ЕС) 2020/1828 относно представителни искове за защита на колективните интереси на потребителите и за отмяна на Директива 2009/22/ЕО, (ОВ L 409, 4.12.2020 г., стр. 1—27).

([32]) Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

(130) Ефективността на съюзната уредба на платежните услуги зависи от сътрудничеството на широк кръг от компетентни органи, в т.ч. националните органи в областта на данъчното облагане, защитата на данните, конкуренцията, защитата на потребителите, одита, полицията и други правоприлагащи органи. Националните правни норми следва да позволяват и улесняват целесъобразното сътрудничество за правилното прилагане на разпоредбите на съюзната уредба на платежните услуги и за постигането на нейните цели. Това сътрудничество следва да включва обмен на сведения, както и взаимна помощ за ефективното изпълнение на административните санкции, по-специално при трансграничното събиране на имуществени санкции.

(131) В много държави членки има ускорени изпълнителни процедури или споразумения за уреждане на спорове, които независимо от наименованието си съгласно националното право се използват вместо официалното производство с цел по-бързо налагане на административна санкция или административна мярка или прекратяване на предполагаемото нарушение и последиците от него преди откриването на официално производство за налагане на санкции. Тези национални правоприлагащи методи са твърде разнородни, за да се прави опит за уеднаквяването им на равнището на Съюза, но все пак следва да се признае, че компетентните органи, които ги прилагат при съответните дела, постигат при определени обстоятелства по-бърз, по-евтин и като цяло ефективен резултат, поради което тези методи следва да се насърчават. Държавите членки обаче не следва да бъдат задължени да въвеждат такива изпълнителни методи в правната си уредба, нито да задължават компетентните органи да ги използват, ако не сметнат това за целесъобразно.

(132) Държавите членки са въвели и понастоящем разполагат с разнообразни административни санкции и административни мерки за нарушения на основните разпоредби, уреждащи предоставянето на платежни услуги, както и с различаващи се един от друг подходи за разследване и санкциониране на нарушенията на тези разпоредби. Ако не се изясни кои основни разпоредби трябва да пораждат достатъчно възпиращо правоприлагане навсякъде в Съюза, ще се попречи на изграждането на единния пазар на платежни услуги и ще възникне риск от търсене на най-благоприятната нормативна уредба, тъй като компетентните органи в отделните държави членки не санкционират еднакво бързо или със същото възпиращо действие едно и също нарушение.

(133) Целта на периодичните имуществени санкции е физическите или юридическите лица, за които е установено, че са отговорни за текущо нарушение или от които се изисква да изпълнят разпореждане на разследващия компетентен орган, да изпълнят това разпореждане или да прекратят текущото нарушение, поради което налагането на периодични имуществени санкции не следва да възпрепятства компетентните органи да налагат последващи административни санкции за същото нарушение.

(134) Освен ако не е предвидено друго от държавите членки, периодичните имуществени санкции следва да се изчисляват на дневна база.

(135) Държавите членки следва да оправомощят компетентните органи да налагат такива административни санкции и административни мерки на доставчиците на платежни услуги или на други физически или юридически лица, каквито са необходими за коригиране на нарушението. Наборът от наказания и мерки следва да е достатъчно широк, за да могат държавите членки и компетентните органи да ги съобразяват с размера, особеностите и естеството на стопанска дейност на различните доставчици на платежни услуги, най-вече кредитните институции и другите платежни институции.

(136) Публикуването на административна санкция или мярка за нарушение на разпоредбите на настоящия регламент може да има силен възпиращ ефект срещу повтарянето на това нарушение. Публикуването също така информира другите субекти за рисковете при санкционирания доставчик на платежни услуги, преди да влязат в делови взаимоотношения с него, а и компетентните органи в другите държави членки — за рисковете при доставчик на платежни услуги, чиято дейност в техните държави членки е с трансгранично измерение. Поради тези причини публикуването на решенията за административни санкции и административни мерки следва да бъде разрешено при юридическите лица. Когато решават дали да публикуват административна санкция или административна мярка, компетентните органи следва да отчитат тежестта на нарушението и възпиращия ефект, който публикуването има вероятност да породи. Въпреки това всяко такова публикуване, отнасящо се до физическо лице, може твърде съществено да засегне правата му, произтичащи от Хартата на основните права и приложимото законодателство на Съюза в областта на защитата на данните. Поради това публикуванията следва да са анонимизирани, освен ако компетентният орган не сметне, че публикуването на дадено решение, съдържащо лични данни, е необходимо за ефективното прилагане на настоящия регламент, в т.ч. при публични изявления или временни забрани. В такива случаи компетентният орган следва да обоснове решението си.

(137) За да се съберат по-точни сведения за степента на спазване на място на правото на Съюза и същевременно да се осигури по-голяма видимост на правоприлагащите действия на компетентните органи, е необходимо да се разшири обхватът на данните, които компетентните органи докладват на ЕБО, а и да се подобри качеството им. Докладваните сведения следва да бъдат анонимизирани, за да се спазят действащите изисквания за защита на данните, и да се предоставят в обобщен вид, за да се спазят изискванията за пазене на служебна тайна и поверителност при текущите производства. ЕБО следва да докладва редовно на Комисията за правоприлагащите действия в държавите членки.

(138) По силата на член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз Комисията следва да бъде оправомощена да приема актове за актуализиране, с оглед на инфлацията, на сумите, до които платецът може да бъде задължен да поеме загубата от неразрешена платежна операция вследствие на използването на изгубен или откраднат платежен инструмент или на неправомерното използване на платежен инструмент. При подготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно, а и по подходящ начин, предаване на Европейския парламент и на Съвета на съответните документи.

(139) За осигуряването на последователно прилагане на настоящия регламент Комисията следва да може да разчита на експертния опит и подкрепата на ЕБО, на който следва да се възложи разработването на насоки и проекти на регулаторни технически стандарти и технически стандарти за изпълнение. Комисията следва да бъде оправомощена да приема тези проекти на регулаторни технически стандарти. При разработването на насоки, проекти на регулаторни технически стандарти и проекти на технически стандарти за изпълнение по силата на настоящия регламент и в съответствие с Регламент (ЕС) № 1093/2010 ЕБО следва да провежда консултации с всички съответни заинтересовани страни, в т.ч. с участниците на пазара на платежни услуги, и да отразява всички съответни интереси.

(140) На ЕБО следва да бъдат предоставени по силата на член 9, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 правомощия за намеса по отношение на даден продукт, за да може временно да забрани или ограничи в Съюза определен вид или специфична характеристика на платежна услуга или услуга по електронни пари, за която е установено, че може да причини вреда на потребителите, застрашавайки гладкото функциониране и целостта на финансовите пазари. Поради това Регламент (ЕС) № 1093/2010 следва да бъде изменен по съответния начин. ***Преди да упражни тези правомощия, ЕБО следва да гарантира, доколкото е възможно, че се е консултирал с доставчиците на платежни услуги или доставчиците трети страни.***

(140а) На ЕБО следва да бъдат предоставени всички необходими ресурси, включително човешки ресурси, за да изпълни мандата си съгласно настоящия регламент.

(141) С цел да се улесни трансграничното сътрудничество по прилагането на настоящия регламент, приложението към Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета ([33]) следва да се измени, за да се включи препратка към настоящия регламент.

(142) Доколкото целта на настоящия регламент — допълнителното интегриране на вътрешния пазар на платежни услуги — не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, тъй като налага да се хармонизират множество разнородни правни норми в съюзното и националното право, а поради обхвата и въздействието си може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(143) Като се има предвид, че с настоящия регламент и Директива (ЕС) XXX (ДПУ3) се урежда предоставянето в Съюза на платежни услуги на дребно и услуги по електронни пари, правната сигурност и съгласуваността на съюзната нормативна уредба налагат настоящият регламент да се прилага от същата дата като датата на прилагане на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които държавите членки трябва да приемат, за да се съобразят с Директива (ЕС) XXX (ДПУ3). От друга страна, изискванията към доставчиците на платежни услуги да проверяват съответствието на името и индивидуалните идентификационни данни на получателя при кредитните преводи, както и съответният режим на отговорност, следва да започнат да се прилагат 24 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент, така че доставчиците на платежни услуги да разполагат с достатъчно време за приспособяване на вътрешните си системи с оглед на тези изисквания.

([33]) Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 г. относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 345, 27.12.2017 г., стр. 1—26).

(144) В съответствие с принципите за по-добро законотворчество настоящият регламент следва да бъде подложен на преглед, за да бъде оценена ефективността и ефикасността му при постигането на неговите цели. Прегледът следва да се извърши достатъчно време след датата на прилагането му, за да могат да бъдат събрани съответните сведения. Пет години се считат за подходящ период. Въпреки че прегледът следва да обхваща целия регламент, специално внимание заслужава функционирането на отвореното банкиране, таксуването на платежните услуги и допълнителните решения за борба с измамите. На обхвата на настоящия регламент е целесъобразно обаче да се направи преглед по-рано — три години след началото на прилагането му, предвид значението, което се придава на този въпрос в член 58, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета ([34]). При прегледа на обхвата следва да се проучи евентуалното включване в него както на допълнителни платежни услуги, например платежните услуги, извършвани от платежните системи и платежните схеми, така и на някои технически услуги, които понастоящем са извън него.

(145) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз, включително правото на зачитане на личния и семейния живот, правото на защита на личните данни, свободата на стопанска инициатива, правото на ефективни правни средства за защита и правото никой да не бъде съден или наказван два пъти за едно и също престъпление. Настоящият регламент трябва да се прилага в съответствие с посочените права и принципи.

(146) Стойностите в евро в настоящия регламент следва да се разбират като равностойността им в националната парична единица на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото.

(146а) Потребителите следва имат достъп до пропорционални и ефективни правни средства за защита, включително обезщетение за претърпените от тях вреди. Тези правни средства за защита не следва да засягат прилагането на други такива средства, предоставени на потребителите съгласно правото на Съюза или съгласно националното право.

(147) По силата на член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ([35]) бе проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който представи становище на [XX XX 2023] ([36]),

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се установяват единни изисквания за предоставянето на платежни услуги и услуги по електронни пари, като тези изисквания обхващат:

а) прозрачността на условията и изискванията за предоставяне на информация за платежните услуги и услугите по електронни пари;

б) съответните права и задължения във връзка с предоставянето на платежни услуги и услуги по електронни пари на ползвателите и на доставчиците на тези услуги.

([34]) Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 1).

([35]) Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39—98).

([36]) ОВ C […], […] г., стр. […].

2. Ако не е посочено друго, под „платежни услуги“ в настоящия регламент се разбира „платежни услуги и услуги по електронни пари“.

3. Ако не е посочено друго, под „доставчици на платежни услуги“ в настоящия регламент се разбира „доставчици на платежни услуги и доставчици на услуги по електронни пари“.

3a. По отношение на обработването на лични данни съгласно настоящия регламент се прилага Регламент (ЕС) 2016/679.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент урежда платежните услуги, предоставяни в Съюза от следните категории доставчици на платежни услуги:

а) кредитните институции по смисъла на член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([37]), в т.ч. техните установени в Съюза клонове, без значение дали главното им управление се намира в Съюза или извън него;

б) пощенските джиро институции, оправомощени съгласно националното право да предоставят платежни услуги;

в) платежните институции;

г) ЕЦБ и националните централни банки, когато не действат в качеството си на органи на паричната политика или на други публични органи;

д) държавите членки и техните регионални или местни органи, когато не действат в качеството си на публични органи.

2. Настоящият регламент не обхваща следните услуги:

а) платежните операции, извършвани изключително с парични средства и без посредник пряко от платеца към получателя;

б) платежните операции от платеца към получателя, извършвани чрез търговски агент, както е определен в член 1, параграф 2 от Директива 86/653/ЕИО, стига да са изпълнени изброените по-долу условия: i) търговският агент е оправомощен по силата на споразумение да договаря или сключва продажбата или покупката на стоки или услуги от името само на платеца или само на получателя, но не и на двамата, независимо от това дали е във владение на клиентските средства или не; и ii) това споразумение дава на платеца или на получателя реална свобода да преговаря с търговския агент или да сключва продажбата или покупката на стоки или услуги;

в) платежните операции, представляващи събиране или предоставяне на пари в брой и извършвани не по занятие, а в рамките на дейност с нестопанска цел или благотворителна дейност;

г) услугите, при които получателят предоставя пари в брой на платеца като част от платежна операция за покупка на стоки и услуги по изрично искане на ползвателя на платежни услуги непосредствено преди изпълнението на платежната операция;

д) услугите, при които пари в брой се предоставят ***на доброволна основа*** в магазини за търговия на дребно по изрично искане на ползвателя на платежни услуги, без да са обвързани с изпълнението на платежна операция или със задължение за покупка на стоки и услуги. Преди предоставянето на исканите парични средства ползвателят на платежни услуги се уведомява за всички евентуални такси за тази услуга;

е) платежните операции на основание на някой от следните документи, предявени на доставчика на платежни услуги с оглед на предоставянето на средства на получателя:

i) чекове на хартиен носител, уредени в Женевската конвенция от 19 март 1931 г. за единен закон за чековете;

ii) чекове на хартиен носител, подобни на посочените в подточка i) и уредени от закона на държава членка, която не е страна по Женевската конвенция от 19 март 1931 г. за единен закон за чековете;

iii) менителници и подобни на тях ценни книжа на хартиен носител, посочени в Женевската конвенция от 7 юни 1930 г. за единен закон за менителниците и записите на заповед;

([37]) Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

iv) ценни книжа на хартиен носител, подобни на посочените в подточка iii) и уредени от закона на държава членка, която не е страна по Женевската конвенция от 7 юни 1930 г. за единен закон за менителниците и записите на заповед;

v) ваучери на хартиен носител;

vi) пътнически чекове на хартиен носител;

vii) пощенски записи на хартиен носител, както са определени от Всемирния пощенски съюз;

ж) без да се засяга член 31, платежните операции, извършени в система за уреждане на плащанията или на ценните книжа между, от една страна, агенти по сетълмента, централни контрагенти, клирингови къщи, централни банки и други участници в системата, а от друга — доставчици на платежни услуги;

з) платежните операции във връзка с услуги по обслужване на ценни книжа, в т.ч. дивиденти, доходи или други разпределения, или с обратно изкупуване или продажба, извършени от лицата, посочени в буква ж), или от инвестиционни посредници, кредитни институции, предприятия за колективно инвестиране или дружества за управление на активи, предоставящи инвестиционни услуги, както и от други субекти, които имат право да предлагат попечителство на финансови инструменти;

за) платежните операции, използвани за търговски услуги и услуги по сетълмент, при които се използват токени за електронни пари, както са определени в член 3, параграф 1, точка 7 от Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета ([38]), когато доставчикът на платежни услуги вече е лицензиран като доставчик на услуги за криптоактиви в държава членка за тези услуги по дял V от посочения регламент;

и) без да се засяга член 23, параграф 2 и членове 58 и 87, услугите, предоставяни от доставчик на технически услуги;

й) услугите, отнасящи се до специфични платежни инструменти, които спадат към някоя от следните категории:

i) инструменти, които позволяват на титуляря да придобива стоки или услуги само ***във физическите или виртуалните помещения*** на емитента или в рамките само на една ограничена мрежа от доставчици на услуги съгласно пряк търговски договор с професионален емитент;

ii) инструменти, които могат да се използват само за придобиване на много ограничен набор от стоки или услуги***, включително, но не само, инструменти, чието използване е ограничено до операции между предприятия***;

iii) инструменти, валидни само в една държава членка, които са предоставени по искане на предприятие или субект от публичния сектор и са регламентирани от национален или регионален публичен орган за конкретни социални или данъчни цели с оглед на придобиването на определени стоки или услуги от доставчици, сключили търговски договор с емитента***, и които не могат да се превръщат в пари в брой***;

к) платежните операции от доставчик на електронни съобщителни мрежи, както са определени в член 2, точка 1 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета ([39]), или услугите, предоставяни в допълнение към електронните съобщителни услуги, както са определени в член 2, точка 4 от същата директива, на абонат на мрежата или услугата:

i) за закупуване на гласови услуги и цифрово съдържание, независимо от устройството, използвано за закупуването или потреблението на цифровото съдържание, таксувани на свързаната сметка; или

ii) извършени от или чрез електронно устройство в рамките на благотворителна дейност или за закупуване на билети и таксувани на свързаната сметка,

стига стойността на всяка еднократна платежна операция да не надвишава ***60*** евро и:

— общата стойност на платежните операции за отделен абонат да не надвишава ***360*** евро на месец; или

— ако абонатът захранва предварително своята сметка при доставчика на електронната съобщителна мрежа или услуга, общата стойност на платежните операции да не надвишава ***360*** евро на месец;

([38]) Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40; https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj?locale=bg).

([39]) Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 36).

л) платежните операции за собствена сметка между доставчик на платежни услуги и негов агент или клон;

м) платежните операции и свързаните с тях услуги между дружество майка и негово дъщерно дружество или между дъщерни дружества на едно и също дружество майка, ***включително*** събирането ***на средства или плащанията от субекти, принадлежащи към същата група, извършвани от дружество майка или дъщерно дружество*** от името на ***групата***.

3. Дялове II и III се прилагат за платежните операции във валутата на държава членка, когато както доставчикът на платежни услуги на платеца, така и доставчикът на платежни услуги на получателя, или единственият доставчик на платежни услуги по платежната операция се намират в Съюза.

4. Дял II с изключение на член 13, параграф 1, буква б), член 20, параграф 2, буква д) и член 24, буква а) и дял III с изключение на членове 67—72 се прилагат и за извършваните в Съюза части на платежните операции във валута, която не е валутата на държава членка, когато доставчикът на платежни услуги на платеца и доставчикът на платежни услуги на получателя – или когато единственият доставчик на платежни услуги по дадената платежна операция – се намират в Съюза.

5. Дял II с изключение на член 13, параграф 1, буква б), член 20, параграф 2, буква д) и параграф 5, буква з) и член 24, буква а) и дял III с изключение на член 28, параграфи 2 и 3, членове 62, 63 и 67, член 69, параграф 1 и членове 75 и 78 се прилагат и за извършваните в Съюза части на платежните операции във всички валути, когато само един от доставчиците на платежни услуги се намира в Съюза.

6. Държавите членки могат да освободят институциите по член 2, параграф 5, точки 4—23 от Директива 2013/36/ЕС от задължението да прилагат някои или всички разпоредби на настоящия регламент.

7. До [Служба за публикации: въвежда се дата = една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент] ЕБО ***разработва насоки, в които се определят критериите за*** изключването на посочените в параграф 2, буква б) от настоящия член платежни операции от платец към получател, извършвани чрез търговски агент.

8. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на условията на изключенията, посочени в параграф 2, буква й). ЕБО отчита опита с прилагането на насоките на ЕБО от 24 февруари 2022 г. относно изключването на ограничените мрежи съгласно Директива (ЕС) 2015/2366.

ЕБО представя на Комисията посочения в първа алинея проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията се оправомощава да приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

9. Преди датата на прилагане на настоящия регламент държавите членка уведомяват Комисията за националните си правни разпоредби, приети по силата на параграф 6, както и, незабавно, за всяко тяхно последващо изменение.

9а. Разпоредбите на член 59 се прилагат и за доставчиците на електронни съобщителни услуги и онлайн платформите.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

(1) „държава членка по произход“ означава някоя от следните:

а) държавата членка, в която е седалището на доставчика на платежни услуги; или

б) ако доставчикът на платежни услуги няма седалище съгласно националното си право — държавата членка, в която е главното му управление;

(2) „приемаща държава членка“ означава държава членка, която не е държавата членка по произход и в която доставчикът на платежни услуги има агент, разпространител или клон, или предоставя платежни услуги;

(3) „платежна услуга“ означава някоя от изброените в приложение I стопански дейности;

(4) „платежна институция“ означава юридическо лице, на което е издаден лиценз по член 13 от Директива (ЕС) [ДПУ3] за предоставянето на територията на Съюза на платежни услуги или на услуги по електронни пари;

(5) „платежна операция“ означава действие, предприето по платежно нареждане на платеца или от негово име или на получателя или от негово име по внасяне, прехвърляне или теглене на средства независимо от основното правоотношение между платеца и получателя;

(6) „иницииране на платежна операция“ означава стъпките за подготовка на изпълнението на платежната операция, в т.ч. подаването на платежно нареждане и приключването на процеса по удостоверяване;

(7) „дистанционно иницииране на платежна операция“ означава платежна операция, за която платежното нареждане е подадено по интернет;

(8) „изпълнение на платежна операция“ означава процесът, който започва след иницииране на платежната операция и завършва, след като внесените, изтеглените или преведените средства бъдат на разположение на получателя на плащането;

(9) „платежна система“ означава системата за прехвърляне на средства, основана на формални и стандартизирани процедури и общи правила за обработка, клиринг или сетълмент на платежни операции;

(10) „оператор на платежна система“ означава юридическото лице, което има юридическото право да управлява платежна система;

(11) „платец“ означава физическо или юридическо лице, което е титуляр на платежна сметка и нарежда плащане от нея, а ако такава липсва — физическо или юридическо лице, което подава платежно нареждане;

(12) „получател“ означава физическо или юридическо лице, за което са предназначени средствата, предмет на платежна операция;

(13) „ползвател на платежни услуги“ означава физическо или юридическо лице, което се ползва от платежна услуга или от услуга по електронни пари в качеството си на платец, на получател или и в двете качества;

(14) „доставчик на платежни услуги“ означава субект по член 2, параграф 1 или физическо или юридическо лице, което се ползва от освобождение по силата на членове 34, 36 и 38 от Директива (ЕС) [ДПУ3];

(15) „платежна сметка“ означава сметка, открита при доставчик на платежни услуги на името на един или няколко ползватели на платежни услуги, която се използва за изпълнение на платежни операции и позволява изпращане на средства на трети лица и получаване на средства от тях;

(16) „платежно нареждане“ означава нареждане от платеца или получателя към съответния доставчик на платежни услуги, с което се иска изпълнението на платежна операция;

(17) „мандат“ означава позволението, което платецът дава на получателя и пряко или непряко чрез него на своя доставчик на платежни услуги, така че получателят да може да инициира платежна операция, като задължи посочената платежна сметка на платеца, а доставчикът на платежни услуги на платеца — да изпълни това нареждане;

(18) „платежен инструмент“ означава едно или няколко индивидуализирани устройства и/или набор от уговорени процедури между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги, чрез които се инициира платежна операция;

(19) „доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка“ означава доставчик на платежни услуги, който предоставя и поддържа платежна сметка на платец;

(20) „услуга по иницииране на плащане“ означава услугата, която позволява да се подаде нареждане за плащане по искане на платеца или получателя, отнасящо се до платежна сметка, открита при друг доставчик на платежни услуги;

(21) „услуга по предоставяне на информация за сметка“ означава предоставяна онлайн услуга по събиране — пряко или чрез доставчик на технически услуги — и консолидиране на сведения за една или няколко платежни сметки, които ползвател на платежни услуги е открил при един или няколко доставчици на платежни услуги, обслужващи сметка;

(22) „доставчик на услуги по иницииране на плащане“ означава доставчик на платежни услуги, който предоставя услуги по иницииране на плащане;

(23) „доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка“ означава доставчик на платежни услуги, който предоставя услуги по предоставяне на информация за сметка;

(24) „потребител“ означава физическо лице, което при уреден с настоящия регламент договор за платежни услуги действа с цел, която не е свързана с неговото занятие или делова или служебна дейност;

(25) „рамков договор“ означава договор за платежни услуги, който урежда бъдещото изпълнение както на еднократни платежни операции, така и на поредица от платежни операции, и който може да съдържа задължение за откриване на платежна сметка, както и реда и условията за откриването ѝ;

(26) „наличен паричен превод“ означава платежна услуга, при която платецът получава средства, без нито той, нито получателят да имат открита на тяхно име платежна сметка, като целта на услугата е съответната сума да бъде преведена на получателя или на действащ от негово име друг доставчик на платежни услуги или тези средства да се получат от името на получателя и да му се предоставят;

(27) „директен дебит“ означава платежна услуга по задължаване на платежната сметка на платец, като платежната операция се извършва по инициатива на получателя и се основава на мандата, даден от платеца на получателя, на доставчика на платежни услуги на получателя или на доставчика на платежни услуги на самия платец;

(28) „кредитен превод“ означава платежна услуга, в т.ч. незабавен кредитен превод, по заверяване на платежната сметка на получателя чрез една или няколко платежни операции, извършвани по нареждане на платеца от доставчика на платежни услуги, при който платецът има открита платежна сметка***, или от доставчика на платежни услуги, при който получателят има открита платежна сметка***;

(29) „незабавен кредитен превод“ означава кредитен превод, който се изпълнява незабавно независимо от деня или часа;

(30) „средства“ означава парите на централната банка, емитирани за обращение, безналичните пари и електронните пари;

(31) „вальор“ означава датата, използвана от доставчик на платежни услуги за изчисляване на лихвите по средствата, с които е задължена или заверена платежна сметка;

(32) „референтен обменен курс“ означава обменният курс, който служи за основа за изчисляването на разходите по обмена на една валута в друга и се обявява от доставчика на платежни услуги или е посочен в общодостъпен източник;

(33) „референтен лихвен процент“ означава лихвеният процент, който служи за основа за изчисляването на даден лихвен процент и е посочен в общодостъпен източник, който може да бъде проверен от двете страни по договор за предоставяне на платежна услуга;

(34) „удостоверяване“ означава процесът, с който доставчикът на платежни услуги проверява самоличността на ползвателя на платежната услуга или коректният начин на използване на даден платежен инструмент, в т.ч. използването на персонализираните удостоверителни данни на ползвателя;

(34а) „разрешение“ означава позволение, предоставено в рамките на процедура, при която ползвателят на платежни услуги удостоверява автентичността на дадена операция свободно и при пълно познаване на всички относими факти;

(35) „задълбочено удостоверяване на клиента“ означава установяване на самоличността чрез два или повече елемента, категоризирани като сведения (нещо, което само ползвателят знае), притежание (нещо, което само ползвателят притежава) и характерен белег (нещо, което характеризира ползвателя), като тези елементи не са взаимосвързани, т.е. нарушаването на един от тях не влияе на надеждността на останалите, а процедурата е разработена по начин, който защитава поверителността на използваните удостоверителни данни;

(36) „доставчик на технически услуги“ означава доставчик на услуги, които подпомагат предоставянето на платежни услуги, без обаче в нито един момент да се влиза във владение на прехвърляните средства;

(37) „персонализирани удостоверителни данни“ означава персонализираните характеристики, предоставени от доставчика на платежни услуги на ползвател на платежни услуги за целите на удостоверяването;

(38) „чувствителни платежни данни“ означава данните, които могат да се използват с цел измама, включително персонализираните удостоверителни данни;

(39) „индивидуални идентификационни данни“ означава комбинация от букви, цифри или символи, която доставчикът на платежни услуги съобщава на ползвателя на платежни услуги***, или неин аналог, свързан по уникален начин с нея; ползвателят на платежни услуги*** трябва да въведе ***тази комбинация или нейния аналог*** за дадена платежна операция, така че недвусмислено да се установи другият ползвател на платежни услуги или платежната сметка на този друг ползвател;

(40) „средства за дистанционна връзка“ означава метод, чрез който може да се сключи договор за платежни услуги, без да е необходимо физическото присъствие на доставчика на платежни услуги и на ползвателя на платежни услуги;

(41) „траен носител“ означава всеки инструмент, който позволява на ползвател на платежни услуги да съхранява изпратената лично до него информация по начин, който позволява справка с нея в рамките на съобразен с целите ѝ период, както и точното ѝ възпроизвеждане;

(42) „микропредприятие“ означава дружество, което към момента на сключване на договора за платежни услуги е предприятие по смисъла на член 1 и член 2, параграфи 1 и 3 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО;

(43) „работен ден“ означава денят, който с оглед на изпълнението на дадена платежна операция е работен за участващия в изпълнението ѝ доставчик на платежни услуги на платеца или доставчик на платежни услуги на получателя;

(44) „агент“ означава физическо или юридическо лице, което действа от името на платежна институция при предоставянето на платежни услуги, с изключение на услугите по електронни пари;

(45) „клон“ означава място на стопанска дейност, различно от главното управление, което е част от платежна институция, няма правосубектност и пряко извършва някои или всички операции, присъщи на стопанската дейност на платежна институция; всички места на стопанска дейност, установени в рамките на една държава членка от платежна институция с главно управление в друга държава членка, се приемат за един клон;

(46) „група“ означава група дружества, свързани помежду си с отношението, посочено в член 22, параграф 1, 2 или 7 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([40]), или дружествата по членове 4, 5, 6 и 7 от Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 на Комисията ([41]), свързани помежду си с отношението, посочено в член 10, параграф 1, член 113, параграф 6, първа алинея или 113, параграф 7, първа алинея от Регламент (ЕС) № 575/2013;

(47) „цифрово съдържание“ означава стока или услуга, произведена и предоставена в цифров вид и чието използване или потребление е възможно само чрез техническо устройство и не представлява по никакъв начин потребление или използване на физическа стока или услуга;

(48) „приемане на платежни операции“ означава платежна услуга от доставчик на платежни услуги, сключил договор с получател да приема и обработва платежни операции, които водят до прехвърлянето на средства към получателя;

(49) „издаване на платежни инструменти“ означава платежна услуга от доставчик на платежни услуги, сключил договор с платец за предоставянето на платежен инструмент за иницииране и обработка на платежните операции на платеца;

(50) „електронни пари“ означава парична стойност, съхранявана в електронна, в т.ч. магнитна, форма и представена чрез вземане към емитента; тя се емитира при получаването на средства с цел извършването на платежни операции и се приема от физическо или юридическо лице, различно от емитента;

(51) „разпространител“ означава физическо или юридическо лице, което разпространява или изкупува обратно електронни пари от името на платежна институция;

(52) „услуги по електронни пари“ означава емитирането на електронни пари, поддържането на платежни сметки, в които се съхраняват единици електронни пари, и прехвърлянето на единици електронни пари;

(53) „търговска фирма“ означава названието, с което обикновено получателят се идентифицира пред платеца ***в рамките на търговските отношения и маркетинга на дейността си***;

(54) „доставчик на банкомати“ означава оператор на банкомати, който не ***държи*** платежни сметки;

(55) „платежна институция, която предоставя услуги по електронни пари“ означава платежна институция, която, без значение дали предоставя някоя от посочените в приложение I услуги, предоставя услуги по емитиране на електронни пари, по поддържане на платежни сметки, в които се съхраняват единици електронни пари, и по прехвърляне на единици електронни пари;

([40]) Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

([41]) Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 на Комисията от 7 януари 2014 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за капиталовите изисквания за институциите (ОВ L 74, 14.3.2014 г., стр. 8).

(55a) „доставчик на електронни съобщителни услуги“ означава всеки доставчик, който попада в обхвата на:

а) Директива (ЕС) 2018/1972 (Европейски кодекс за електронни съобщения); или

б) Регламент (ЕС) 2022/2065 (Акт за цифровите услуги).

За целите на параграф 1, точка 39 ЕБО взема предвид съответните пазарни практики и различните методи за идентификация, използвани в целия Съюз, и разработва проекти на регулаторни технически стандарти, в които се съдържа изчерпателен списък на методите, които могат да се използват като индивидуални идентификационни данни.

ЕБО представя на Комисията проектите на регулаторни технически стандарти, посочени в първа алинея, в срок до... [12 месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент].

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

ДЯЛ II

ПРОЗРАЧНОСТ НА УСЛОВИЯТА ПРИ ПЛАТЕЖНИТЕ УСЛУГИ И ИЗИСКВАНИЯ ЗА УВЕДОМЯВАНЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ТЕЗИ УСЛУГИ

ГЛАВА 1

Общи разпоредби

Член 4

Обхват

1. Настоящият дял се прилага за еднократните платежни операции, рамковите договори и платежните операции, предмет на тези договори. Страните по такива единични платежни операции, рамкови договори и платежни операции, обхванати от тези договори, могат да се споразумеят настоящият дял да не се прилага за тях — изцяло или частично, когато ползвателят на платежната услуга не е потребител.

2. Държавите членки могат да прилагат настоящия дял спрямо микропредприятията по същия начин, както спрямо потребителите.

3. Преди датата на прилагане на настоящия регламент държавите членка уведомяват Комисията за националните си правни разпоредби, приети по силата на параграф 2, както и, незабавно, за всяко тяхно последващо изменение.

Член 5

Валута и превалутиране

1. Плащанията се извършват във валутата, уговорена между страните.

2. Когато преди иницииране на платежна операция се предлага услуга по превалутиране и когато тази услуга се предлага чрез банкомат, на мястото на продажба или от получателя, страната, предлагаща я на платеца, го уведомява за всички такси, както и за обменния курс, който ще използва за превалутирането на платежната операция. ***Тези такси включват всяко начисление върху последния наличен приложим фиксинг на съответната централна банка. Информацията за таксите и обменния курс трябва да бъде видима по ясен и прозрачен начин, преди платецът да удостовери автентичността на платежната операция.***

3. Платецът приема услугата по превалутиране въз основа на тази информация.

Член 6

Уведомяване за допълнителни такси или отстъпки

1. Когато получателят начислява такса или предлага отстъпка за използването на даден платежен инструмент, той уведомява за това платеца ***в ясен, прозрачен и достъпен формат*** преди инициирането на платежната операция.

2. Когато доставчикът на платежни услуги или друга участваща в операцията страна начислява такса за използването на даден платежен инструмент, този субект уведомява за това ползвателя на платежни услуги ***в ясен, прозрачен и достъпен формат*** преди инициирането на платежната операция.

3. Платецът дължи плащане на таксите, посочени в параграфи 1 и 2, само ако пълният им размер му е бил известен преди инициирането на платежната операция.

Член 7

Изисквания за уведомяване при теглене на пари в брой

Доставчиците — физически или юридически лица — на посочените в член 38 от Директива (ЕС) [ДПУ3] услуги по теглене на пари в брой предоставят на всеки свой клиент информация ***по прозрачен, различим и разбираем начин*** за всички такси за теглене, ***включително за обменния курс и всяко начисление върху последния наличен приложим фиксинг на съответната централна банка, непосредствено в началото на процеса на*** теглене, както и при получаването на паричните средства — когато операцията е приключила.

Член 8

Такси за уведомяване

1. Доставчикът на платежни услуги не таксува ползвателя на платежни услуги за предоставянето на изискваните по силата на настоящия дял сведения.

2. Доставчикът на платежни услуги може да уговори с ползвателя на платежни услуги да го таксува за предоставянето на допълнителни сведения, за по-честото предоставяне на сведения или за предоставянето им чрез комуникационни средства извън определените в рамковия договор.

3. Таксите за предоставянето на посочените в параграф 2 сведения трябва да ***са разумни и да са пропорционални на*** действителните разходи .

Член 9

Доказателствена тежест при изискванията за уведомяване

Доставчикът на платежни услуги е този, който трябва да доказва, че спазва въведените с настоящия дял изисквания за уведомяване.

Член 10

Дерогация от изискванията за уведомяване при платежните инструменти с ниска стойност и при електронните пари

При платежните инструменти, които според приложимия рамков договор могат да се използват само за платежна операция, която не надхвърля 50 евро, при която плащането е ограничено до ***250*** евро или се съхраняват средства, които в никой момент не надхвърлят ***250*** евро:

а) по дерогация от членове 19, 20 и 24 доставчикът на платежни услуги уведомява платеца само за основните характеристики на платежната услуга — за начина на използване на платежния инструмент, за отговорността, за начислените такси, като му предоставя и конкретните сведения, необходими за взимането на информирано решение, а и указва къде са лесно достъпни останалите сведения и условия, посочени в член 20;

б) страните по рамковия договор могат да се уговорят, че по дерогация от член 22 доставчикът на платежни услуги няма да е длъжен да предлага изменения в условията на рамковия договор по начина, предвиден в член 19, параграф 1;

в) страните по рамковия договор могат да се уговорят, че по дерогация от членове 25 и 26 след изпълнението на дадена платежна операция:

i) доставчикът на платежни услуги предоставя или осигурява достъп само до сведенията, които позволяват на ползвателя на платежни услуги да идентифицира платежната операция, сумата по нея и евентуалните такси за нея, а при няколко платежни операции от един и същи вид и с един и същ получател — съобщава само общата стойност на платежните операции и начислените за тях такси;

ii) доставчикът на платежни услуги не е длъжен да предоставя или осигурява достъп до сведенията по подточка i), ако не разполага с техническата възможност за това или ако платежният инструмент е бил използван анонимно. Доставчикът на платежни услуги предоставя обаче възможност на платеца да проверява размера на съхраняваните средства.

ГЛАВА 2

Еднократни платежни операции

Член 11

Обхват

1. Настоящата глава се прилага за еднократните платежни операции, необхванати от рамков договор.

2. Когато платежното нареждане за еднократна платежна операция се подава посредством платежен инструмент, обхванат от рамков договор, доставчикът на платежни услуги не е длъжен да предоставя или да осигурява достъп до сведенията, с които ползвателят на платежни услуги вече разполага от рамковия договор с друг доставчик на платежни услуги или които ще получи по този рамков договор.

Член 12

Предварителна обща информация

1. Преди ползвателят на платежни услуги да бъде обвързан с договор или предложение за еднократна платежна услуга, доставчикът на платежни услуги му осигурява лесен достъп до отнасящите се до услугите му сведения и условия, посочени в член 13. По искане на ползвателя на платежни услуги доставчикът на платежни услуги предоставя сведенията и условията на хартиен или друг траен носител. Предоставяните сведения и условия се изразяват ясно, разбираемо и достъпно на официален език на държавата членка, в която се предлага платежната услуга, или на друг език, уговорен между страните.

2. Ако договорът за еднократна платежна услуга се сключва по искане на ползвателя на платежни услуги посредством средство за дистанционна връзка, което не позволява на доставчика на платежни услуги да спази параграф 1, последният изпълнява задълженията си по посочения параграф незабавно след изпълнението на платежната операция.

3. Доставчикът на платежни услуги може да изпълни задълженията си по параграф 1 и като предостави на ползвателя на платежни услуги копие от проектодоговора за еднократна платежна услуга или от проекта на платежно нареждане, както и сведенията и условията, посочени в член 13.

Член 13

Информация и условия

1. Доставчиците на платежни услуги съобщават ***по прозрачен, различим и разбираем начин*** на ползвателите на платежни услуги ***поне*** следната информация и условия:

а) сведенията или индивидуалните идентификационни данни, които ползвателят на платежни услуги трябва да предостави, за да бъде коректно инициирано или изпълнено платежното нареждане;

б) максималния срок за изпълнение на предоставяната платежна услуга;

в) очакваното време за получаване на средствата по кредитните преводи и паричните преводи от доставчика на платежни услуги на получателя, намиращ се извън Съюза;

г) всички такси, които ползвателят на платежни услуги дължи на своя доставчик на платежни услуги, и когато е приложимо, тяхната разбивка;

д) когато е приложимо, текущия или референтния обменен курс, който ще се прилага за платежната операция;

е) когато е приложимо, прогнозните такси за превалутиране на даден кредитен превод и наличен паричен превод, изразени като начислен процент върху ***валутен бенчмарк, който е в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/1011, както и като реална парична стойност във валутата на платеца; тези такси се посочват не по-късно от момента, в който платецът разреши платежната операция***;

ж) процедурите за алтернативно разрешаване на спорове, с които ползвателят на платежни услуги разполага по силата на членове 90, 94 и 95.

2. Освен това преди да инициират плащане, доставчиците на услуги по иницииране на плащане ясно и изчерпателно съобщават — или осигуряват на разположение — на платеца изброените по-долу сведения:

а) наименованието на доставчика на услуги по иницииране на плащане, пощенския адрес на главното му управление и когато е приложимо, пощенския адрес на неговия агент или клон, установен в държавата членка, в която се предлага платежната услуга, както и останалите данни за връзка с този доставчик, в т.ч. адреса на електронната му поща; както и

б) данните за връзка с компетентния орган, определен съгласно настоящия регламент.

3. Когато е приложимо, на ползвателя на платежни услуги се осигурява лесен достъп до всички други съответни сведения и условия, посочени в член 20.

Член 14

Информация за платеца и за получателя след инициирането на платежно нареждане

Когато платежно нареждане се подава чрез доставчик на услуги по иницииране на плащане, веднага след инициирането този доставчик съобщава — или предоставя на разположение — на платеца и когато е приложимо, на получателя на плащането всички изброени по-долу сведения:

а) потвърждение за успешното предаване на платежното нареждане на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца;

б) сведенията, които позволяват на платеца и на получателя да идентифицират платежната операция, а когато е целесъобразно — на получателя да идентифицира платеца, както и всички сведения, предадени с платежната операция;

в) сумата по платежната операция;

г) когато е приложимо, размера на евентуалните такси за операцията, дължими на доставчика на услуги по иницииране на плащане, и когато е приложимо, тяхна разбивка.

Член 15

Информация за доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца, при платежно нареждане, подадено чрез услуга по иницииране на плащане

Доставчикът на услуги по иницииране на плащане, при когото се подава платежно нареждане, осигурява на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца, достъп до идентификационните данни на платежната операция.

Член 16

Информация за платеца след получаване на платежното нареждане

Незабавно след като получи платежното нареждане, доставчикът на платежни услуги на платеца му осигурява на разположение или му съобщава по предвидения в член 12, параграф 1 начин всички посочени по-долу сведения във връзка със своята услуга:

а) сведенията, които позволяват на платеца да идентифицира платежната операция и точния получател, включително търговската фирма на получателя;

б) стойността на платежната операция, изразена във валутата, посочена в платежното нареждане;

в) размера на всички дължими от платеца такси за платежната операция, а когато е приложимо — и разбивката им;

г) когато е приложимо, обменния курс, използван при платежната операция от доставчика на платежни услуги на платеца, или препратка към него, когато е различен от предвидения в член 13, параграф 1, буква д), и стойността на платежната операция след превалутирането;

д) датата на получаване на платежното нареждане.

Член 17

Информация за получателя след изпълнението

Незабавно след изпълнението на платежната операция доставчикът на платежни услуги на получателя осигурява на разположение — или съобщава — на платеца по предвидения в член 12, параграф 1 начин всички посочени по-долу сведения във връзка със своята услуга:

а) сведенията, които позволяват на получателя да идентифицира платежната операция, а когато е приложимо — и платеца, както и всички сведения, предадени с платежната операция;

б) стойността на платежната операция, изразена във валутата, в която средствата са на разположение на получателя;

в) размера на всички дължими от получателя такси за платежната операция, а когато е приложимо — и разбивката им;

г) когато е приложимо, обменния курс, използван при платежната операция от доставчика на платежни услуги на получателя, и стойността на платежната операция преди превалутирането;

д) вальора на заверяването на сметката.

ГЛАВА 3

Рамкови договори

Член 18

Обхват

Настоящата глава се отнася до платежните операции, обхванати от рамков договор.

Член 19

Предварителна обща информация

1. В разумен срок преди ползвателят на платежни услуги да бъде обвързан с рамков договор или предложение за такъв, доставчикът на платежни услуги му предоставя на хартиен или друг дълготраен носител сведенията и условията, посочени в член 20. Предоставяните сведения и условия се изразяват ясно, разбираемо и достъпно на официален език на държавата членка, в която се предлага платежната услуга, или на друг език, уговорен между страните.

2. Когато рамковият договор се сключва по искане на ползвателя на платежни услуги посредством средство за дистанционна връзка, което не позволява на доставчика на платежни услуги да спази параграф 1, последният изпълнява задълженията си по посочения параграф незабавно след сключването.

3. Доставчикът на платежни услуги може да изпълни задълженията си по параграф 1 и като предостави на ползвателя на платежни услуги копие от проекта на рамков договор, както и сведенията и условията, посочени в член 20.

Член 20

Информация и условия

Доставчикът на платежни услуги предоставя ***по прозрачен, различим и разбираем начин*** на ползвателя на платежни услуги следните сведения и условия:

а) относно доставчика на платежни услуги:

i) наименованието на доставчика на платежни услуги, пощенския адрес на главното му управление и когато е приложимо, пощенския адрес на неговия агент, разпространител или клон, установен в държавата членка, в която се предлага платежната услуга, както и всеки друг адрес за връзка с този доставчик, в т.ч. адреса на електронната му поща;

ii) координатите на съответните надзорни органи, определени съгласно Директива (ЕС) [ДПУ3], и данните на регистъра, предвиден в членове 17 и 18 от същата директива, или на друг съответен публичен лицензионен регистър, в който е вписан лицензът на доставчика на платежни услуги, както и регистрационния номер или равностоен начин за идентификация в този регистър;

б) относно използването на платежната услуга:

i) основните характеристики на платежната услуга, която се предоставя;

ii) сведенията или индивидуалните идентификационни данни, които ползвателят на платежни услуги трябва да предостави, за да бъде точно подадено или изпълнено платежното нареждане;

iii) формата и реда за подаване на платежно нареждане или за позволяване изпълнението на платежна операция и за оттегляне на това позволение в съответствие с членове 49 и 66;

iv) момента на получаване на платежно нареждане в съответствие с член 64 и крайния срок, ако има такъв, определен от доставчика на платежни услуги;

v) максималния срок за изпълнение на предоставяните платежни услуги;

vi) очакваното време за получаване на средствата по кредитните преводи от доставчика на платежни услуги на получателя, намиращ се извън Съюза;

vii) информация дали е възможно уговаряне на лимит на плащанията при използване на платежния инструмент в съответствие с член 51, параграф 1;

viii) при създадени съвместно с партньори картови платежни инструменти — правата на ползвателя на платежни услуги по член 8 от Регламент (ЕС) 2015/751;

в) относно таксите, лихвения процент и обменния курс:

i) всички такси, дължими от ползвателя на платежната услуга на доставчика на платежната услуга, в т.ч. във връзка с начина и честотата на съобщаване — или на осигуряване на разположение — на задължителните по силата на настоящия регламент сведения, а когато е приложимо — и разбивката им;

ii) всички такси, ако има такива, за тегления от банкомат ***в Съюза***, които ползвател на платежни услуги плаща на доставчика си на платежни услуги при теглене от банкомат, принадлежащ на:

(1) доставчика на платежни услуги на ползвателя;

▌

(3) доставчик на платежни услуги, който е част от мрежа от банкомати, с които доставчикът на платежни услуги на ползвателя има договорни отношения;

(4) доставчик на банкомати, който не обслужва платежни сметки, когато предлага услуги по теглене на пари в брой;

iii) когато е приложимо, прилагания лихвен процент и обменен курс, а ако се използва референтен лихвен процент и обменен курс — начина на изчисляване на прилагания лихвен процент и обменен курс и съответната им дата и индекс или основата, на която се определят;

iv) когато е уговорено, незабавното отразяване на промените в референтния лихвен процент или обменен курс и изискванията за уведомяване във връзка с такова отразяване по силата на член 22, параграф 3;

v) когато е приложимо, прогнозните такси за услугата по превалутиране на даден кредитен превод, изразени като ***общия размер на реалната парична стойност и като*** начислен процент върху ***валутен бенчмарк, който е в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/1011***; ***тези такси и начисленият процент се посочват ясно преди окончателното изпълнение на операцията от платеца в националната валута на платеца;***

г) относно комуникацията:

i) когато е приложимо, средствата за връзка, в т.ч. техническите изисквания към оборудването и софтуера на ползвателя на платежни услуги, уговорени между страните за обменяне на предвидените в настоящия регламент сведения или съобщения;

ii) начина или периодичността, с която се съобщават — или се осигуряват на разположение — предвидените в настоящия регламент сведения;

iii) езика или езиците, на които ще се сключи рамковият договор и ще се осъществява връзка по време на договорните отношения;

iv) правото на ползвателя на платежни услуги да получи по силата на член 21 условията на рамковия договор, както и съответните сведения и условията;

д) относно защитните и коективните мерки:

i) когато е приложимо, описание на стъпките, които ползвателят на платежни услуги трябва да предприема за защитата на даден платежен инструмент, и на начините за уведомяване на доставчика на платежни услуги за целите на член 52, буква б);

ii) защитената процедура, чрез която доставчикът на платежни услуги уведомява ползвателя на платежни услуги при предполагаема или действителна измама или заплаха за защитеността;

iii) когато е уговорено, условията, при които доставчикът на платежни услуги запазва правото си да блокира даден платежен инструмент по силата на член 51;

iv) отговорността на платеца по член 57, параграф 5, член 59, параграф 3 и член 60, в т.ч. информация за съответната сума;

v) как и в какъв срок ползвателят на платежни услуги трябва да уведоми доставчика на платежни услуги и полицията за наличие на посоченото в член 59 присвояване на самоличност, за неразрешена или неправилно инициирана или изпълнена платежна операция или за разрешен кредитен превод вследствие на неправилно прилагане на услугата за проверка на съответствието на името и индивидуалните идентификационни данни или вследствие на присвояване на самоличността — както е предвидено в член 54;

vi) отговорността на доставчика на платежни услуги при неразрешена платежна операция — по силата на член 56, при неправилно прилагане на услугата за проверка на съответствието на името и индивидуалните идентификационни данни — по силата на член 57, и при присвояване на самоличността — по силата на член 59;

vii) отговорността по членове 75 и 76 на доставчика на платежни услуги при иницииране или изпълнението на платежните операции;

viii) условията за възстановяване на средства, както са предвидени в членове 62 и 63;

е) относно изменението и прекратяването на рамковия договор:

i) когато е уговорено, съобщение, че ползвателят на платежни услуги ще се смята за приел, съгласно член 22, промените в условията, ако не уведоми доставчика на платежни услуги преди датата, на която е предложено да влязат в сила, че не ги приема;

ii) срока на рамковия договор;

iii) правото на ползвателя на платежни услуги да прекрати, по силата на член 22, параграф 1 и член 23, рамковия договор, както и всички споразумения, свързани с това прекратяване;

ж) относно средствата за правна защита:

i) договорните клаузи, отнасящи се до приложимото към рамковия договор право и/или компетентните съдилища;

ii) процедурите за алтернативно разрешаване на спорове, с които ползвателят на платежни услуги разполага по силата на членове 90, 94 и 95.

Член 21

Достъпност на информацията и на условията на рамковия договор

Във всеки един момент на договорното правоотношение ползвателят на платежни услуги има право да получи, ако поиска, условията на рамковия договор, както и сведенията и условията, посочени в член 20, на хартиен или друг траен носител.

Член 22

Промени в условията на рамковия договор

1. Доставчикът на платежни услуги предлага промени в рамковия договор или в сведенията и условията, посочени в член 20, по предвидения в член 19, параграф 1 начин и не по-късно от 2 месеца преди предложената за тях дата на прилагане. Ползвателят на платежни услуги може да приеме или отхвърли промените преди датата, на която е предложено да влязат в сила.

2. Когато е приложимо, в изпълнение на член 20, буква е), подточка i) доставчикът на платежни услуги уведомява ползвателя на платежни услуги, че ще смята, че той е приел промените, ако преди датата, на която е предложено да влязат в сила, не го уведоми, че не ги приема. Доставчикът на платежни услуги също така го уведомява, че ако отхвърли измененията, има правото да прекрати рамковия договор безплатно и по всяко време преди датата, на която измененията е трябвало да започнат да се прилагат.

3. Доставчикът на платежни услуги може незабавно и без предизвестие да промени лихвен процент или обменен курс, стига в рамковия договор да е предвидено такова право и тази промяна да отразява промяна в уговорения според предвиденото в член 20, буква в), подточки iii) и iv) референтен лихвен процент или обменен курс. Доставчикът на платежни услуги уведомява ползвателя на платежни услуги за всяка промяна в лихвения процент при първа възможност и по предвидения в член 19, параграф 1 начин, освен ако не се е уговорил с него за определена честота или начин на съобщаване на тези сведения или на осигуряване на достъп до тях. От своя страна, промените в лихвения процент или обменния курс, които са по-благоприятни за ползвателите на платежни услуги, могат да се прилагат без предизвестие.

4. Доставчикът на платежни услуги прилага и изчислява промените в използвания при платежните операции лихвен процент или обменен курс по начин, който е неутрален и не дискриминира ползвателите на платежни услуги.

Член 23

Прекратяване

1. Ползвателят на платежни услуги може да прекрати рамковия договор по всяко време, освен ако страните не са уговорили срок на предизвестие. Този срок не може да надхвърля един месец.

2. Прекратяването на рамковия договор е безплатно за ползвателя на платежни услуги, освен когато договорът е бил в сила по-малко от ***три*** месеца. Евентуалните такси за прекратяването на рамковия договор трябва да са подходящи и съобразени с разходите. Когато съгласно рамковия договор платежните услуги се предлагат съвместно с технически услуги, които подпомагат предоставянето на платежните услуги и се предоставят от доставчика на платежни услуги или от трето лице, с което този доставчик е в партньорски отношения, тези технически услуги се подчиняват на същите изисквания в рамковия договор относно таксите за прекратяване.

3. Ако е уговорено в рамковия договор, доставчикът на платежни услуги може да прекрати безсрочен рамков договор с предизвестие от най-малко ***три*** месеца, по предвидения в член 19, параграф 1 начин.

4. Периодично начисляваните такси за платежни услуги се дължат от ползвателя на платежни услуги пропорционално на изтеклия период към момента на прекратяване на договора. Ако тези такси се плащат авансово, доставчикът на платежни услуги възстановява съответната надплатена част.

5. Разпоредбите на настоящия член не засягат законовите и подзаконовите разпоредби на държавите членки, уреждащи правото на страните да обявят рамковия договор за неподлежащ на изпълнение или нищожен.

6. Държавите членки могат да предвидят по-благоприятни за ползвателите на платежни услуги условия за прекратяване. ***Целите на тези разпоредби се привеждат в съответствие с настоящия регламент и се съобщават на Комисията.***

7. До [Служба за публикации: въвежда се дата = датата на прилагане на настоящия регламент] държавите членки уведомяват Комисията за приетите по силата на параграф 6 разпоредби в националното си законодателство. Те незабавно я уведомяват и за всяко последващо тяхно изменение.

Член 24

Информация преди изпълнението на платежна операция

При платежна операция, инициирана от платеца съгласно рамков договор, доставчикът на платежни услуги му съобщава, по негово искане във връзка с нея, посочените по-долу елементи:

а) максималния срок за изпълнение;

б) дължимите от платеца такси***, изразени във валутата на плащането и ако е приложимо, начисления процент по всички приложими обменни курсове спрямо валутен бенчмарк, който е в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/1011***;

в) когато е приложимо, разбивката на размера на евентуалните такси***, преди платецът да извърши плащането***.

Член 25

Информация за платеца във връзка с платежна операция

1. След като задължи сметката на платеца със сумата по платежна операция, или ако платецът не използва платежна сметка, след като получи платежното нареждане, доставчикът на платежни услуги на платеца му съобщава без необосновано забавяне и по предвидения в член 19, параграф 1 начин посочените по-долу сведения:

а) сведенията, в т.ч. търговската фирма на получателя, които позволяват на платеца да идентифицира платежната операция и точния получател;

б) сумата по платежната операция във валутата, в която е задължена платежната сметка на платеца, или във валутата, използвана за платежното нареждане.

в) дължимите от платеца такси по платежната операция, а когато е приложимо – и тяхна разбивка, или дължимите от него лихви;

г) когато е приложимо, обменния курс, използван от доставчика на платежни услуги на платеца при платежната операция, и стойността на платежната операция след превалутирането;

д) вальора на задължаването на сметката или датата на получаване на платежното нареждане.

2. Рамковият договор може да включва клауза, която позволява на платеца да иска сведенията по параграф 1 да му се съобщават – или да му се осигуряват на разположение – периодично, ▌ безплатно и по уговорен начин, който му позволява да ги съхранява и точно да ги възпроизвежда.

3. Държавите членки могат да изискат от доставчиците на платежни услуги да предоставят сведенията, безплатно и най-малко веднъж месечно, на хартиен или друг траен носител.

4. До [Служба за публикации: въвежда се дата = датата на прилагане на настоящия регламент] държавите членки уведомяват Комисията за приетите по силата на параграф 3 разпоредби в националното си законодателство. Те незабавно я уведомяват и за всяко последващо тяхно изменение.

Член 26

Информация за получателя във връзка с платежна операция

1. След като изпълни платежна операция, доставчикът на платежни услуги на получателя му съобщава, без необосновано забавяне и по предвидения в член 19, параграф 1 начин посочените по-долу сведения:

а) сведенията, които позволяват на получателя да идентифицира платежната операция и платеца, както и всички сведения, предадени с платежната операция;

б) сумата по платежната операция във валутата, с която е заверена платежната сметка на получателя;

в) дължимите от получателя такси по платежната операция, а когато е приложимо – и тяхна разбивка, или дължимите от него лихви;

г) когато е приложимо, обменния курс, използван при платежната операция от доставчика на платежни услуги на получателя, и стойността на платежната операция преди превалутирането;

д) вальора на заверяването на сметката.

2. Рамковият договор може да включва клауза, която позволява на получателя да иска сведенията по параграф 1 да му се предоставят – или да му се осигуряват на разположение – периодично, поне веднъж месечно, безплатно и по уговорен начин, който му позволява да ги съхранява и точно да ги възпроизвежда.

3. Държавите членки могат да изискат от доставчиците на платежни услуги да предоставят сведенията, безплатно и най-малко веднъж месечно, на хартиен или друг траен носител.

4. До [Служба за публикации: въвежда се дата = датата на прилагане на настоящия регламент] държавите членки уведомяват Комисията за приетите по силата на параграф 3 разпоредби в националното си законодателство. Те незабавно я уведомяват и за всяко последващо тяхно изменение.

ДЯЛ III

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДОСТАВЯНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

ГЛАВА 1

Общи разпоредби

Член 27

Обхват

1. Когато ползвателят на платежни услуги не е потребител, той може да се уговори с доставчика на платежни услуги за частично или пълно неприлагане на член 28, параграф 1, член 49, параграф 7 и членове 55, 60, 62, 63, 66, 75 и 76. Ползвателят на платежни услуги и доставчикът на платежни услуги могат също така да уговорят срокове, различни от предвидените в член 54.

2. Държавите членки могат да предвидят член 95 да не се прилага, когато ползвателят на платежни услуги не е потребител.

3. Държавите членки могат да предвидят разпоредбите на настоящия дял да се прилагат за микропредприятията по същия начин, както за потребителите. ***Тези разпоредби са изцяло приведени в съответствие с настоящия регламент и неговите цели и се съобщават на Комисията.***

4. До [Служба за публикации: въвежда се дата = датата на прилагане на настоящия регламент] държавите членки уведомяват Комисията за приетите по силата на параграфи 2 и 3 разпоредби в националното си законодателство. Те незабавно я уведомяват и за всяко последващо тяхно изменение.

Член 28

Приложими такси

1. Доставчикът на платежни услуги не таксува ползвателя на платежни услуги за изпълнението на задълженията си, предвидени в настоящия дял, за осведомяване или предприемане на корективни и превантивни мерки, освен ако в член 65, параграф 1, член 66, параграф 5 и член 74, параграф 4 не е предвидено друго. Тези такси се уговарят между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги; те не са прекомерни и ***са пропорционални на*** действителните разходи ▌.

2. При платежните операции, които се извършват в рамките на Съюза и при които доставчиците на платежни услуги както на платеца, така и на получателя, или единственият доставчик на платежни услуги по платежната операция са в Съюза, получателят заплаща таксите, начислени от неговия доставчик на платежни услуги, а платецът – таксите, начислени от неговия доставчик на платежни услуги.

3. Получателят не изисква такси за използването на платежни инструменти ▌.

3а. Когато оператор на терминално устройство (АТМ) е лицензиран като кредитна институция или доставчик на платежни услуги в Съюза и предоставя услуги по теглене на пари в брой, този оператор предоставя или осигурява на разположение информация за всяка фиксирана такса, приложима в началото на процеса на теглене на пари в брой, по-специално в момента на поставяне на картата на потребителя в терминалното устройство АТМ или допирането ѝ до него, или малко преди това. Всяка такава фиксирана такса се посочва в парична стойност, като се гарантира, че потребителят е информиран по прозрачен, различим и разбираем начин за всички фиксирани такси, начислявани от този оператор на АТМ за теглене на пари в брой, независимо от произхода на използваната карта за АТМ.

3б. Доставчикът на платежни услуги не възпрепятства получателя да предложи на платеца да му направи отстъпка или по друг начин да го насочи към използването на даден платежен инструмент.

▌

Член 29

Дерогация за платежните инструменти с ниска стойност и за електронните пари

1. За платежните инструменти, които според рамковия договор се използват само за платежна операция, която не надхвърля 50 евро, при която плащането е ограничено до ***250*** евро или се съхраняват средства, които в никой момент не надхвърлят ***250*** евро, доставчиците на платежни услуги могат да уговорят с ползвателите на платежни услуги следното:

а) член 52, буква б), член 53, параграф 1, букви в) и г) и член 60, параграф 4 да не се прилагат, ако платежният инструмент не може да бъде блокиран или е невъзможно да се предотврати по-нататъшното му използване;

б) членове 55 и 56 и член 60, параграфи 1 и 4 да не се прилагат, ако платежният инструмент се използва анонимно, или ако по причини, свойствени на платежния инструмент, доставчикът на платежни услуги не е в състояние да докаже, че платежната операция е била разрешена;

в) по дерогация от член 65, параграф 1 доставчикът на платежни услуги да не е длъжен да уведомява ползвателя на платежни услуги за отхвърлянето на платежно нареждане, ако причините за това са очевидни при конкретните обстоятелства;

г) по дерогация от член 66 платецът да не може да отмени платежното нареждане след подаването му или след позволяване на изпълнението на платежната операция към получателя;

д) по дерогация от членове 69 и 70 да се прилагат други срокове за изпълнение.

2. Членове 56 и 60 се прилагат и спрямо електронните пари, освен когато доставчикът на платежни услуги на платеца няма възможност да замрази платежната сметка, по която се съхраняват електронните пари, или да блокира платежния инструмент. Държавите членки могат да ограничат прилагането на тази дерогация до платежните сметки, по които се съхраняват електронните пари, или до платежни инструменти с определена стойност.

3. Преди датата на прилагане на настоящия регламент държавите членки уведомяват Комисията за приетите по силата на параграф 2 разпоредби в националното си законодателство. Те незабавно я уведомяват и за всяко последващо тяхно изменение.

Член 30

Емитиране и обратно изкупуване на електронните пари

1. Емитентите на електронни пари ги емитират по номинална стойност при получаването на средства.

2. По искане на държател на електронни пари емитентът им ги изкупува обратно, по всяко време и по номинална стойност.

3. В договора между емитента на електронни пари и държателя на електронни пари се посочват ясно и видимо условията на обратното изкупуване, в т.ч. свързаните с това такси; те се съобщават на държателя на електронни пари преди обвързването му с договор или оферта.

4. Обратното изкупуване може да подлежи на такса само ако, както е предвидено в параграф 3, това е посочено в договора и само в някой от следните случаи:

а) когато държателят на електронни пари поиска обратно изкупуване преди изтичането на договора;

б) когато е предвидено договорът да изтече на дадена дата и държателят на електронни пари го прекрати преди тази дата;

в) когато обратното изкупуване се иска повече от една година след датата на изтичане на договора.

Всяка такава такса е съобразена с действителните разходи на емитента на електронни пари.

5. Ако държателят на електронни пари поиска обратно изкупуване преди изтичането на договора, той може да поиска обратно изкупуване на част от електронните пари или на цялата сума.

6. Когато държателят на електронни пари поиска обратно изкупуване на датата на изтичане на договора или до една година след изтичането му, емитентът на електронните пари:

а) изкупува обратно цялата стойност на държаните електронни пари; или

б) изкупува обратно всички средства, искани от държателя на електронни пари, ако платежната институция извършва една или повече от дейностите, изброени в член 10, параграф 1, буква в) от Директива (ЕС) XXX [ДПУ3], и предварително не е известен делът средства, които държателите на електронни пари ще използват като електронни пари.

7. Независимо от параграфи 4, 5 и 6 правото на обратно изкупуване на приемащо електронни пари лице, което не е потребител, се урежда от договора между това лице и емитента на електронни пари.

8. Платежната институция, която предоставя услуги по електронни пари, не предоставя на държателя на електронните пари лихви или други облаги за периода, през който той държи електронните пари.

ГЛАВА 2

Достъп до платежните системи и до сметките, обслужвани от кредитна институция

Член 31

Достъп до платежните системи

1. Всеки оператор на платежна система осигурява на лицензираните или регистрираните доставчици на платежни услуги – юридически лица, достъп до нея при обективни, недискриминационни, прозрачни и подходящи условия. Операторът на платежната система не ограничава достъпа до нея извън необходимото за предпазването ѝ от специфични рискове – като например, според случая, риск във връзка със сетълмента, операционен риск, кредитен риск, ликвиден риск и риск във връзка с дейността – или за защитата на финансовата и оперативната ѝ стабилност.

2. Операторът на платежната система оповестява публично своите правила и процедури за достъп до нея, както и критериите и методите, които използва за оценката на риска при желаещите такова участие.

3. Когато доставчик на платежни услуги заяви достъп, операторът на платежната система оценява съответните рискове от предоставянето му на въпросния заявител. Операторът на платежната система отказва достъп на заявилия го доставчик на платежни услуги само ако той представлява риск за системата, както е посочено в параграф 1. Операторът на платежната система уведомява писмено заявилия достъп доставчик на платежни услуги дали заявката му е удовлетворена или отхвърлена, като при отказ обстойно се обосновава.

4. Параграфи 1, 2 и 3 не се прилагат за платежните системи, съставени изключително от доставчици на платежни услуги, принадлежащи към една и съща група.

5. Операторът на платежна система не предявява нито едно от следните изисквания:

а) ограничителни правила във връзка с действително членство в други платежни системи;

б) правила, които дискриминират определени лицензирани или регистрирани доставчици на платежни услуги по отношение на правата, задълженията и правомощията на членовете;

в) ограничения въз основа на статуса на институциите.

6. Участник в платежна система, която позволява на неучастващ в нея лицензиран или регистриран доставчик на платежни услуги да предава чрез нея нареждания за превод, предоставя при поискване същата възможност на поискалия я лицензиран или регистриран доставчик на платежни услуги по обективен, подходящ, прозрачен и недискриминационен начин. При всяко отхвърляне на такова искане на доставчик на платежни услуги, участникът в платежна система обстойно обосновава решението си.

7. За всяка платежна система, която не подлежи на надзора на Евросистемата съгласно Регламент (ЕС) № 795/2014, съответната държава членка определя компетентен орган, на който възлага надзора ѝ; целта е да се осигури прилагането на параграфи 1 2, 3, 5 и 6 от уредените съгласно съответното национално право платежни системи.

Член 32

Предоставяне на платежна сметка от кредитна институция на платежна институция

1. Кредитна институция може да откаже да открие или може да закрие платежна сметка на платежна институция, на агент или разпространител на платежна институция или на заявил лиценз за платежна институция субект само ***в случаите, когато са налице обективни, недискриминационни и пропорционални основания за това, по-специално*** в следните случаи:

а) кредитната институция има сериозни основания да подозира, че заявилият сметка субект не е упражнил подходящ контрол във връзка с изпиране на пари или финансиране на тероризма или че той или негови клиенти са извършили незаконни действия;

б) заявилият сметка субект извършва или е извършил ***съществено*** нарушение на договор;

в) заявилият сметка субект не е предоставил достатъчно сведения и документи***, свързани с въпросите, изложени в настоящия параграф***;

г) профилът на риска на заявилия сметка субект или на неговия модел на стопанска дейност е прекомерно висок;

да) компетентният орган е отказал да издаде или е отнел лиценз за платежна институция.

Когато кредитна институция реши да закрие платежна сметка в съответствие с настоящия параграф, закриването на сметката поражда действие при изтичане на срока на предизвестие, който не може да бъде по-кратък от четири месеца, освен ако платежната сметка се закрива поради причини, свързани с измама, или поради причини, свързани с незаконни дейности.

2. Правата, предоставени по силата на параграф 1 на агент или разпространител, се отнасят изключително до предоставянето на платежни услуги от името на платежната институция.

3. Кредитната институция уведомява платежната институция или нейните агенти или разпространители или заявилия лиценз за платежна институция субект за всяко решение да откаже да открие или закрие платежна сметка на някой от тях; тя надлежно обосновава всяко такова решение. Обосновката трябва да не е обща, а да се отнася до оценените от кредитната институция рискове, които поражда дейността – или планираната дейност – на платежната институция или на нейните агенти или разпространители.

3а. В допълнение към уведомлението, посочено в параграф 3, кредитната институция уведомява също така националния компетентен орган за решението си да откаже откриването или закриването на платежна сметка. Компетентните органи публикуват обобщени данни за отказите и закриванията на платежни сметки.

4. Ако кредитна институция откаже достъп до услуги за платежни сметки или закрие тези услуги за платежна институция или неин агент или разпространител или заявил лиценз за платежна институция субект, такова лице може да обжалва решението ѝ пред компетентен орган.

5. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на единен формат и единно информационно съдържание на посочените в параграф 3 от настоящия член уведомление и обосновка ***и за уточняване на обективните, недискриминационни и пропорционални основания и ситуации, в които дадена кредитна институция може да откаже да открие или може да закрие платежна сметка на платежна институция, неин агент или разпространител или на заявил лиценз за платежна институция субект. В тези проекти на регулаторни технически стандарти се разработват и хармонизираните цели, правомощия и процедури, които да бъдат следвани от компетентните органи по отношение на жалбите, отнесени до тях съгласно параграф 4 от настоящия член.***

ЕБО представя на Комисията посочения в първа алинея проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията се оправомощава да приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

ГЛАВА 3

Услуги по предоставяне на информация за сметка и услуги по иницииране на плащане

РАЗДЕЛ 1

ОБЩИ ПРИНЦИПИ

Член 33

Права на ползвателя на платежни услуги

1. Доставчикът на платежни услуги не възпрепятства ползвателя на платежни услуги да използва доставчик на услуги по иницииране на плащане, за да получи услугите по иницииране на плащане, посочени в точка 6 от приложение I. Това задължение се прилага за всички достъпни онлайн платежни сметки на ползвателя на платежни услуги.

1а. Получателите предлагат на ползвателите на платежни услуги поне един начин на плащане без допълнителни такси, който не се основава на използването на доставчик на услуги по иницииране на плащане.

2. Доставчикът на платежни услуги не възпрепятства ползвателя на платежни услуги да използва услугите по предоставяне на информация за сметка, посочени в точка 7 от приложение I. Това задължение се прилага за всички достъпни онлайн платежни сметки на ползвателя на платежни услуги.

2а. Търговците, например кредиторите и застрахователните оператори, предлагат на ползвателите на платежни услуги начин за споделяне на техните данни, който не се основава на използването на доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка.

2б. Без да се засяга Регламент (ЕС) 2016/679, доставчиците на платежни услуги информират потребителите по ясен и разбираем начин, когато им се представя персонализирано предложение, основаващо се на автоматизираното обработване на лични данни.

Член 34

Договорни отношения

1. Никоя страна не обвързва предоставянето на услуги по предоставяне на информация за сметка и на услуги по инициране на плащане с наличието, за тази цел, на договорни отношения между доставчиците на такива услуги и даден доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка.

2. При многостранна договореност, която предвижда достъп до същите данни на платежна сметка като посочените в настоящия регламент, доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и на услуги по инициране на плащане винаги разполагат с предвидения по настоящия регламент достъп до данните на платежна сметка, без да е необходимо да са част от такава многостранна договореност.

РАЗДЕЛ 2

ИНТЕРФЕЙСИ ЗА ДОСТЪП ДО ДАННИ ПРИ УСЛУГИТЕ ПО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СМЕТКА И ПО ИНИЦИИРАНЕ НА ПЛАЩАНЕ

Член 35

Предоставяне на специални интерфейси за достъп

1. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, който предлага на платец достъпна онлайн платежна сметка, разполага с поне един специален интерфейс, предназначен за обмен на данни с доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и по инициране на плащане.

2. Без да се засягат членове 38 и 39, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, който предлага на платец достъпна онлайн платежна сметка и е въвел посочения в параграф 1 от настоящия член специален интерфейс, не е длъжен да поддържа постоянно като резервен вариант и друг интерфейс, предназначен за обмен на данни с доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и по инициране на плащане***, но във всички случаи позволява достъп до интерфейси, които предоставят възможност за непрекъснатост на дейността на съответните доставчици***.

3. Посоченият в параграф 1 специален интерфейс на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, използва стандарти за комуникация, издадени от европейски или международни организации по стандартизация, като Европейския комитет по стандартизация (CEN) или Международната организация по стандартизация (ISO). Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, също така документира техническите спецификации на посочения в параграф 1 специален интерфейс, като посочва наборите от рутинни действия, протоколи и инструменти, които са необходими на доставчиците на услуги по инициране на плащане или по предоставяне на информация за сметка, за да осигурят на своя софтуер и своите приложения оперативна съвместимост с неговите системи. При поискване от лицензиран доставчик на услуги по инициране на плащане или по предоставяне на информация за сметка, или от доставчик на платежни услуги, подал заявление до компетентния си орган за съответния лиценз, всеки доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, предоставя безплатно и незабавно документацията на техническите спецификации на своите специални интерфейси, посочени в параграф 1; той също така публикува на своя уебсайт резюме на тази документация.

4. Освен при възпрепятстващи го извънредни обстоятелства доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, съобщава предварително на лицензираните доставчици на услуги по инициране на плащане или по предоставяне на информация за сметка, или на доставчиците на платежни услуги, подали заявление до компетентния си орган за съответния лиценз, всяка промяна в техническите спецификации на своя специален интерфейс, посочен в параграф 1, възможно най-рано, но не по-малко от ***шест седмици*** преди въвеждането на промяната. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, документира извънредните обстоятелства, при които промяна е била въведена без такова предизвестие, и при поискване от компетентните органи им предоставя тази документация.

5. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, публикува на своя уебсайт на всеки три месеца статистически данни за достъпността и доброто функциониране на своя специален интерфейс. Доброто функциониране на специалния интерфейс се измерва чрез броя успешни заявки за информация за сметка спрямо общия брой такива заявки, както и чрез броя и стойността на успешните заявки за инициране на плащане спрямо общия брой и стойност на такива заявки.

6. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, предоставя на лицензираните доставчици на услуги по иницииране на плащане, на лицензираните доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка, както и на доставчиците на платежни услуги, подали заявление за издаване на съответния лиценз, тестово съоръжение, в т.ч. поддръжка, за тестване на свързването със специалния интерфейс на своя софтуер и своите приложения, предназначени за предоставянето на платежни услуги на ползвателите. Тестовото съоръжение не се използва за обмена на чувствителни платежни данни или други лични данни.

7. При възникване на непредвидено събитие или грешка при идентификацията, удостоверяването или обмена на данни чрез специалния интерфейс, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, изпраща съобщение до доставчика на услуги по иницииране на плащане или по предоставяне на информация за сметка, като в него обяснява причината за непредвиденото събитие или грешка.

Член 36

Изисквания за специалните интерфейси за достъп до данни

1. Специалният интерфейс, посочен в член 35, параграф 1, на доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, удовлетворява следните изисквания за защитеност и ефективност:

а) специалният интерфейс установява и поддържа обмена на сведения между доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка, доставчика на услуги по иницииране на плащане и съответния ползвател на платежни услуги по време на целия процес на удостоверяване на този ползвател;

б) специалният интерфейс защитава поверителността и надеждността на персонализираните удостоверителни данни и удостоверителните кодове, предавани от – или чрез – доставчика на услуги по иницииране на плащане или по предоставяне на информация за сметка;

в) времето за отговор на специалния интерфейс на заявка за достъп от доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане не е по-дълго от времето му за отговор, който доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, предоставя на своите ползватели на платежни услуги за пряк достъп онлайн до платежните им сметки.

2. Специалният интерфейс, посочен в член 35, параграф 1, на доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, позволява на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и на доставчиците на услуги по иницииране на плащане:

а) да се идентифицират пред доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка;

б) да поискат от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, да предприеме удостоверяване въз основа на позволението, което ползвателят на платежни услуги е дал в съответствие с член 49, параграф 2 на доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане;

в) да използват по недискриминационен начин евентуалните дерогации във връзка с удостоверяването, прилагани от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка;

г) да видят преди иницииране на плащането ***най-малко*** индивидуалните идентификационни данни на сметката, името ***или други идентификационни данни на титуляря на сметката*** и валутите ***и салдото по сметката***, които са на разположение на ползвателя на платежни услуги.

3. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, осигурява на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка защитена комуникационна среда чрез специалния интерфейс, в която среда те да могат да искат и получават сведения за една или повече посочени платежни сметки и за свързаните с тях платежни операции.

4. Специалният интерфейс на доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, позволява на доставчиците на услуги по иницииране на плащане най-малко следното:

а) да инициират и отменят постоянно платежно нареждане или директен дебит;

б) да инициират отделно плащане;

в) да инициират и отменят бъдещо плащане с определена дата;

г) да инициират плащания към множество бенефициери;

д) да инициират плащания и към получатели, които не са в списъка с бенефициери на платеца;

е) да комуникират в защитена среда, за да инициират платежно нареждане от платежната сметка на платеца и да получават всички сведения за инициирането на платежната операция и всички сведения, достъпни за доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, във връзка с изпълнението ѝ;

ж) да проверяват името на титуляря на сметката преди иницииране на плащането, без значение дали това име е достъпно чрез прекия интерфейс;

з) да инициират плащане с помощта на задълбочено удостоверяване на клиента, стига доставчикът на услуги по иницииране на плащане да е предоставил на доставчика на платежни услуги, обслужващ дадената сметка, изброените по-долу елементи:

i) индивидуалните идентификационни данни на платеца,

ii) правното наименование и търговската фирма на получателя, както и индивидуалните му идентификационни данни;

iii) идентификационните данни на операцията;

iv) сумата и валутата на плащането, които задействат процеса на задълбочено удостоверяване на клиента.

за) в случаите, когато доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, предлага няколко варианта за удостоверяване на автентичността, да изберат кой метод за удостоверяване следва да бъде представен на платеца, като се вземе предвид най-малко затрудняващият избор за платеца.

зб) да откажат да инициират платежна операция по основателни причини.

5. Специалният интерфейс на доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, предоставя на доставчиците на услуги по иницииране на плащане:

а) при поискване – незабавно потвърждение във формат „да“ или „не“ дали сумата, необходима за изпълнението на платежната операция, е налична по платежната сметка на платеца;

б) потвърждение от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката***, възможно най-бързо и не по-късно от 30 секунди след разрешението на платеца, че плащането е извършено или*** ще се извърши въз основа на информацията, с която той разполага, като се имат предвид евентуалните вече подадени платежни нареждания, които биха могли да повлияят на цялостното изпълнение на инициираното платежно нареждане.

Информацията, посочена в буква б), не се споделя с доставчика на услуги по иницииране на плащане, но може да се използва от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, за да потвърди изпълнението на операцията.

Когато доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, извършва проверки, които биха могли да окажат въздействие върху извършването на плащането, тези проверки се извършват преди потвърждаването на плащането.

Член 37

Достъп до данни за трети страни

1. Без да се засяга член 36, специалният интерфейс, посочен в член 35, параграф 1, на доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, осигурява във всеки един момент поне същото равнище на наличност и ефективност, в т.ч. техническа и информационна поддръжка, като това на интерфейсите, които този доставчик предоставя на ползвателите на платежни услуги за пряк достъп онлайн до техните платежни сметки.

2. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, предоставя на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка ▌сведенията за посочена платежна сметка и свързаните с нея платежни операции, които са на разположение на ползвателя на платежни услуги, когато пряко заявява достъп до информация за сметката, стига тези сведения да не съдържат чувствителни платежни данни.

3. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, предоставя на доставчиците на услуги по иницииране на плащане ▌сведенията***, необходими*** за иницииране и изпълнението на платежната операция, които съобщава – или до които осигурява достъп – на ползвателя на платежни услуги при директно инициирана от ползвателя операция. Тези сведения се предоставят незабавно след получаването на платежното нареждане и ***всяка актуализация на информацията, включително, но не само, статуса на плащането, се изпраща на доставчика на услуги по иницииране на плащане чрез специалния интерфейс в реално време*** на текуща основа***, докато*** плащането ***не бъде извършено или отхвърлено***.

3а. Съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, като провежда консултации с Европейския комитет по защита на данните, ЕБО изготвя насоки за прилагането на настоящия член за услуги по иницииране на плащане и услуги по предоставяне на информация за сметка.

Член 38

Извънредни мерки при недостъпност на специалния интерфейс

1. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, взима всички възможни мерки, за да осигури постоянен достъп до специалния си интерфейс ***и неговото пълноценно функциониране***. Приема се, че до специалния интерфейс на доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, няма достъп, когато интерфейсът не отговори в рамките на 30 секунди на пет последователни заявки за достъп до информация с цел предоставяне на услуга по иницииране на плащане или по предоставяне на информация за сметка.

2. При недостъпност на специалния интерфейс доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, уведомява използващите го доставчици на платежни услуги за предприетите мерки по възстановяване на достъпа и за времето, за което се предполага, че проблемът ще бъде отстранен. До възстановяването на достъпа доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, ***без неоснователно забавяне*** предлага на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и на доставчиците на услуги по иницииране на плащане ефективно алтернативно решение за достъп до данните на платежните сметки, като например да използват интерфейса, който той самият използва за удостоверяване и комуникация със своите ползватели на платежни услуги.

3. Когато специалният интерфейс е недостъпен и доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, не е предложил посоченото в параграф 2 бързо и ефективно алтернативно решение, доставчикът на услуги по иницииране на плащане или по предоставяне на информация за сметка може да поиска от своя компетентен орган, като предостави всички необходими сведения и доказателства, да използва, за достъп до данните на платежните сметки, интерфейс, който доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, използва за удостоверяване и комуникация със своите ползватели на платежни услуги.

4. Въз основа на искането, посочено в параграф 3, компетентният орган може, за ограничен период до възстановяването на достъпа до специалния интерфейс, да разреши на доставчиците на услуги по иницииране на плащане и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка достъп до данните на платежните сметки чрез интерфейс, който доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, използва за удостоверяване и комуникация със своите ползватели на платежни услуги. Компетентният орган уведомява обърналия се към него доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане за решението си, като освен това го публикува на своя уебсайт. Компетентният орган инструктира доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, да възстанови напълно функционирането на специалния интерфейс преди изтичането на срока на временното разрешение.

5. Компетентният орган се произнася без ненужно забавяне по подадените по силата на параграф 3 искания. Докато компетентният орган не се е произнесъл по искането, подалият го доставчик на услуги по иницииране на плащане или по предоставяне на информация за сметка може по изключение да получи достъп до данните на платежните сметки чрез интерфейс, който доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, използва за удостоверяване и комуникация със своите ползватели на платежни услуги. Подалият искането доставчик на услуги по иницииране на плащане или по предоставяне на информация за сметка престава да използва този интерфейс при настъпването на някое от следните събития: след възстановяването на достъпа до специалния интерфейс или при решение на компетентния орган, че такова използване не е разрешено.

6. Когато доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, е длъжен да позволи на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане достъп до интерфейса, който той самият използва за удостоверяване и комуникация със своите ползватели на платежни услуги, той незабавно предоставя всички технически спецификации, необходими на тези доставчици, за да се свързват безпроблемно с въпросния интерфейс.

7. При достъпа до интерфейса, който доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, използва за удостоверяване и комуникация със своите ползватели на платежни услуги, доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане съблюдават всички изисквания на член 45, параграф 2. По-специално доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане винаги надлежно се идентифицират пред доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката.

Член 39

Дерогация от задължението за специален интерфейс за достъп до данни

1. По дерогация от член 35, параграф 1, по искане на доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, компетентният орган може да го освободи от задължението да разполага със специален интерфейс и да му позволи да предложи като интерфейс за защитен обмен на данни някой от интерфейсите, които използва за удостоверяване и комуникация със своите ползватели на платежни услуги, или, когато е обосновано, да не предлага никакъв интерфейс за защитен обмен на данни.

2. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на критериите, въз основа на които по силата на параграф 1 доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, може да бъде освободен от задължението да разполага със специален интерфейс и да му бъде разрешено да предостави като интерфейс за защитен обмен на данни с доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и с доставчиците на услуги по иницииране на плащане интерфейса, който предоставя на ползвателите на платежни услуги за достъп онлайн до платежните им сметки, или, когато е целесъобразно, изобщо да няма интерфейс за защитен обмен на данни.

ЕБО представя на Комисията посочения в първа алинея проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията се оправомощава да приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

РАЗДЕЛ 3

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДОСТАВЧИКА НА ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ, ОБСЛУЖВАЩ СМЕТКА

Член 40

Задължения на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, по отношение на услугите по иницииране на плащане

Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, предприема следното с оглед на правото на платеца да използва услугата по иницииране на плащане:

а) комуникира по защитен начин с доставчиците на услуги по иницииране на плащане;

б) щом като получи платежното нареждане от доставчика на услуги по иницииране на плащане, му съобщава – или осигурява на разположение – всички сведения за инициирането на платежната операция и всички достъпни за него сведения за изпълнението ѝ;

в) третира платежните нареждания, предадени чрез услугите на доставчик на услуги по иницииране на плащане, все едно че са били подадени пряко от платеца или получателя, в частност що се отнася до момента, приоритета или таксите.

За целите на буква б), когато някое или никое от посочените във въпросната буква сведения не е налично веднага след получаването на платежното нареждане, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, предоставя на доставчика на услуги по иницииране на плащане всяко такова сведение за изпълнението на платежното нареждане, ***включително, но не само, всяка актуализация на статуса на плащането,*** веднага щом като получи достъп до това сведение.

Член 41

Задължения на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, по отношение на услугите по предоставяне на информация за сметка

1. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, предприема следното с оглед на правото на ползвателя на платежни услуги да използва услугата по предоставяне на информация за сметка:

а) комуникира по защитен начин с доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка;

б) третира заявките за данни, предадени чрез услугите на доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка, все едно че са били подадени от негов ползвател на платежни услуги чрез интерфейса, който той е предоставил на своите ползватели на платежни услуги за пряк достъп онлайн до платежните им сметки.

2. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, предоставя на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка достъп до сведенията за посочените платежни сметки, открити при него, и свързаните с тях платежни операции, така че да е възможно извършването на услугата по предоставяне на информация за сметка, независимо дали самият ползвател на платежни услуги е поискал тези сведения или не.

Член 42

Ограничаване на достъпа на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и доставчиците на услуги по иницииране на плащане до платежни сметки

1. Доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, може да откаже достъп до платежна сметка на доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане поради обективни и надлежно обосновани причини. Тези причини са неразрешен достъп до платежната сметка, както е посочено в член 49, параграф 3, или достъп с цел измама от страна на доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане, в т.ч. неразрешено иницииране на платежна операция или иницииране на неправомерна платежна операция. В такива случаи доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, уведомява ползвателя на платежни услуги за отказа на достъп до платежната сметка и съобщава причините за това. Когато е възможно, ползвателят на платежни услуги бива осведомяван преди достъпът да бъде отказан или най-късно непосредствено след това, освен ако осведомяването му е недопустимо поради обективно оправдани съображения за сигурност или е забранено от друго приложимо съюзно или национално право.

2. В случаите, посочени в параграф 1, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, незабавно уведомява компетентния орган за инцидента с доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане. В уведомлението се включват съответните данни по случая и причините за предприемане на действието. Компетентният орган извършва оценка на случая и ако е необходимо, предприема подходящи мерки.

Член 43

Управление на достъпа до данни от страна на ползвателите на платежни услуги

1. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, предоставя на ползвателите на платежни услуги внедрено в потребителския му интерфейс информационно табло, с помощта на което те да наблюдават и управляват позволенията си, обхващащи множество плащания или периодични плащания и дадени за целите на услугите по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане.

2. Информационното табло:

а) предоставя на ползвателя на платежни услуги***, доколкото тази информация е притежание на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка,*** обща информация за всяко текущо позволение, дадено за целите на услугите по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане, включително:

i) името на доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане, на който е предоставен достъп;

ii) клиентската сметка, до която е предоставен достъп;

iii) целта на позволението;

iv) срока на валидност на позволението;

v) категориите данни, които се споделят;

va) ***датите, на които е осъществен достъп до данните.***

б) позволява на ползвателя на платежни услуги да отнеме достъпа до данни ***на всички доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане или*** на определен доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане;

▌

ва) позволява на ползвателите на платежни услуги да се откажат от споделянето на данни с трети страни по общ начин за всички настоящи и бъдещи искания за позволение за достъп до данни;

г) съдържа за две години назад регистър на отнетите или изтеклите позволения за достъп до данни***;***

га) е в съответствие с информационните табла на ДФД и позволява на държателите на данни да управляват разрешенията за данни, произтичащи както от Регламента за ДФД, така и от настоящия регламент, чрез единно информационно табло, при поискване от страна на ползвателя.

2а. ЕБО разработва насоки за определяне на категориите данни, посочени в параграф 2, буква а), така че данните да са лесноразбираеми за потребителите.

2б. Когато съгласно параграф 2, буква б) ползвател на платежни услуги реши да оттегли достъпа до данни, съответният доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане:

а) повече няма да използва данните;

б) оттегля данните; и

в) заличава без ненужно забавяне всички данни, получени в резултат на позволението за достъп до данни, предоставено от ползвателя на платежни услуги.

3. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, се уверява, че таблото може лесно да бъде намерено в потребителския му интерфейс, както и че информацията, която той представя в него, е ясна, точна и лесно разбираема за ползвателя на платежни услуги.

4. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, и доставчикът на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане, на който е предоставено позволение, си сътрудничат, така че предоставяната чрез таблото информация на ползвателя на платежни услуги да е в реално време. За целите на параграф 2▌:

а) доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, съобщава в реално време на доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане направените от ползвател на платежни услуги чрез таблото промени в дадено позволение по отношение на този доставчик;

б) доставчикът на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане съобщава в реално време на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, всяко ново дадено от ползвател на платежни услуги позволение за платежна сметка, открита при този доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, включително:

i) целта на даденото от ползвателя на платежни услуги позволение***, по ясен и разбираем за ползвателя начин***;

ii) срока на валидност на позволението;

iii) обхванатите категории данни.

Член 44

Забранени пречки пред достъпа до данни

1. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, който е въвел специален интерфейс, не допуска този интерфейс да възпрепятства предоставянето на услуги по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка ***и предоставя възможност за ясни и безпрепятствени условия за ползване от потребителя***.

Забранените пречки ***включват, но не се ограничават до следното***:

а) предотвратяване на използването от доставчик на услуги по иницииране на плащане или по предоставяне на информация за сметка на персонализираните удостоверителни данни ***за сигурност***, издадени от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, на свой ползвател на платежни услуги;

б) изискване ползвателите на платежни услуги да въвеждат ръчно индивидуалните си идентификационни данни в домейна на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, за да могат да получават услугите по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане;

в) налагане на допълнителни проверки на позволението, дадено от ползвател на платежни услуги на доставчик на услуги по иницииране на плащане или по предоставяне на информация за сметка;

г) изискване към доставчиците на услуги по иницииране на плащане или по предоставяне на информация за сметка за допълнителни регистрации, за да имат достъп до платежната сметка на ползвателя на платежни услуги или до специалния интерфейс;

д) изискване, в частност що се отнася до актуализирането на посоченото в член 43 табло, към доставчиците на услуги по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка предварително да регистрират при доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, координатите си за връзка – освен ако без такова изискване няма да е възможен обменът на информация между доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, и тези доставчици;

е) отказ на ползвател на платежни услуги да инициира плащане чрез доставчик на услуги по иницииране на плащане до получатели извън неговия списък с бенефициери;

ж) отказ от иницииране на плащане към – или от – лица, които не притежават национални индивидуални идентификационни данни;

з) изискване за по-често прилагане на задълбоченото удостоверяване на клиента отколкото го изисква доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, когато ползвателят на платежни услуги инициира плащане чрез самия него или упражнява пряк достъп до платежната си сметка;

и) осигуряване на специален интерфейс, който не поддържа всички процедури за удостоверяване, които доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, е предоставил на своите ползватели на платежни услуги;

й) налагане на процес за достъп до информация за сметка или за иницииране на плащане чрез „пренасочване“ или „обособяване“ ***за целите на*** удостоверяването на ползвателя на платежни услуги, ***както и налагане на*** повече стъпки или необходими действия отколкото еквивалентния процес по удостоверяване, който този ползвател следва при пряк достъп до платежната си сметка или при иницииране на плащане чрез доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката му;

к) налагане на задължение за пренасочване на ползвателя на етапа на удостоверяване към уебсайта на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, когато това е единственият начин за удостоверяване на ползвателя на платежни услуги, който поддържа доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка;

л) изискване за две задълбочени удостоверявания на клиента при използване само на услугата по иницииране на плащане, при което доставчикът на услуги по иницииране на плащане предава на доставчика на платежни услуги, обслужващ дадената сметка, всички сведения, необходими за инициирането на плащането, т.е. едно задълбочено удостоверяване на клиента за потвърждението „да/не“ и второ – за инициирането на плащането.

1а. Мерките и инструментите, използвани от доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, в отговор на съмнение за измама или за целите на съответствието с Регламент (ЕС) 2016/679, не представляват забранени пречки.

2. За целите на услугите по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка името на титуляря на сметката и номерът ѝ ***или други индивидуални идентификационни данни*** не представляват чувствителни платежни данни.

РАЗДЕЛ 4

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДОСТАВЧИКА НА УСЛУГИ ПО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СМЕТКА И НА ДОСТАВЧИКА НА УСЛУГИ ПО ИНИЦИИРАНЕ НА ПЛАЩАНЕ

Член 45

Използване на потребителския интерфейс от доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка и от доставчик на услуги по иницииране на плащане

1. Доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и доставчиците на услуги по иницииране на плащане получават достъп до данните на платежните сметка изключително чрез специалния интерфейс, посочен в член 35, освен при обстоятелствата, обхванати от член 38, параграфи 4 и 5 и член 39.

2. Когато доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане получи по силата на член 38, параграфи 4 и 5 достъп до данните на платежна сметка чрез интерфейс, който доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, предоставя на своите ползватели на платежни услуги за пряк достъп до платежната им сметка, или когато това е единственият достъпен интерфейс, в съответствие с член 39, доставчикът на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане във всеки един момент:

а) се идентифицира пред доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка;

б) следва процедурите за удостоверяване, предоставени от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, на ползвателя на платежни услуги;

в) предприема необходимите мерки, за да гарантира, че не обработва данните (в т.ч. че няма достъп до тях и не ги съхранява) за цели, различни от предоставянето на услугата, поискана от ползвателя на платежни услуги;

г) регистрира данните, до които е получен достъп чрез интерфейса, който доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, управлява за ползвателите си на платежни услуги, и при поискване предоставя незабавно регистрационните файлове на компетентния си орган. Тези файлове се заличават 3 години след създаването им. Те могат да се съхраняват и по-дълго от този срок, ако са необходими за вече започнали процедури за наблюдение***, но само докато това е строго необходимо за провеждането на тези процедури***.

Член 46

Специфични задължения за доставчика на услуги по иницииране на плащане

1. Доставчикът на услуги по иницииране на плащане:

а) предоставя на доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, същите сведения като поисканите от ползвателя на платежни услуги при пряко иницииране на платежната операция;

б) предоставя услуги единствено въз основа на изричното позволение на ползвателя на платежни услуги, както е предвидено в член 49;

в) в нито един момент не държи средствата на платеца във връзка с предоставянето на услугата по иницииране на плащане;

г) не допуска достъп до персонализираните удостоверителни данни на ползвателя на платежната услуга на други лица, ***включително на самия доставчик на услуги по иницииране на плащане,*** освен платеца и създателя на тези персонализирани удостоверителни данни, и предава тези данни по защитени и ефикасни канали;

д) предприема необходимото, така че всяка друга информация за ползвателя на платежни услуги, получена при предоставянето на услугите по иницииране на плащане, да се предоставя само на получателя и само с изричното позволение на ползвателя на платежни услуги;

е) всеки път, когато се инициира плащане, се идентифицира пред доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, като комуникира с него, с платеца и с получателя по защитен начин.

2. Доставчикът на услуги по иницииране на плащане:

а) не съхранява***, не осъществява достъп до и не използва*** чувствителни платежни данни на ползвателя на платежни услуги;

б) не изисква от ползвателя на платежни услуги никакви други данни освен необходимите за предоставянето на услугата по иницииране на плащане;

в) не обработва лични или нелични данни (в т.ч. не ги използва, няма достъп до тях и не ги съхранява) за цели, различни от предоставянето на услугата по иницииране на плащане, както е била позволена от ползвателя на платежни услуги;

г) не променя сумата, получателя или друга характеристика на операцията.

Член 47

Специфични задължения и други разпоредби относно доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка

1. Доставчикът на услуги по предоставяне на информация за сметка:

а) предоставя услуги единствено въз основа на изричното позволение на ползвателя на платежни услуги, както е предвидено в член 49;

б) не допуска достъп до персонализираните удостоверителни данни на ползвателя на платежната услуга на други лица, ***включително на самия доставчик на услуги по предоставяне на информация,*** освен ползвателя и създателя на тези персонализирани удостоверителни данни, а когато предава тези данни, използва защитени и ефикасни канали;

в) при всеки обмен на сведения се идентифицира пред доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на ползвателя на платежни услуги, и комуникира с този доставчик и с ползвателя по защитен начин;

г) ползва само сведения от посочените платежни сметки и свързаните с тях платежни операции;

д) разполага с подходящи и ефективни механизми за предотвратяване на достъпа до сведения извън тези за посочените платежни сметки и свързаните с тях платежни операции, в съответствие с изричното позволение на ползвателя.

2. Доставчикът на услуги по предоставяне на информация за сметка:

а) не изисква чувствителни данни за плащанията, свързани с платежните сметки;

б) в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 не използва, няма достъп, нито съхранява данни за цели, различни от изпълнението на услугата по предоставяне на информация за сметка, която ползвателят на платежни услуги е позволил.

3. Следните членове не се прилагат за доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка: Членове 4—8, членове 10, 11 и 12, членове 14—19, членове 21—29, членове 50 и 51, членове 53—79 и членове 83 и 84.

РАЗДЕЛ 5

ПРИЛАГАНЕ

Член 48

Роля на компетентните органи

1. Компетентните органи следят за това доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, да изпълняват неотклонно задълженията си по отношение на специалния интерфейс, посочен в член 35, параграф 1, и да отстраняват незабавно всяка установена забранена пречка, посочена в член 44. При установяване, в т.ч. по сигнал на доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане, на неспазване на разпоредбите на настоящия регламент, отнасящи се до специалния интерфейс, или на пречка компетентните органи предприемат ***без неоснователно забавяне*** необходимите ***и подходящи*** правоприлагащи мерки и налагат подходяща ***и съразмерна*** санкция или, където е целесъобразно ***и надлежно обосновано***, предоставят право на достъп, както е предвидено в член 38, параграф 4.

2. При необходимост компетентните органи предприемат незабавно съответните правоприлагащи мерки, за да запазят правата на достъп на доставчиците на услуги по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка. Правоприлагащите мерки могат да включват подходящи санкции.

3. Компетентните органи следят за неотклонното спазване от доставчиците на услуги по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка на задълженията им във връзка с използването на интерфейсите за достъп до данни.

4. Компетентните органи разполагат с необходимите ресурси, по-специално от гледна точка на специализирания персонал, за да изпълняват неотклонно задачите си.

5. При обработването на лични данни, компетентните органи сътрудничат с надзорните органи, съблюдавайки Регламент (ЕС) 2016/679.

6. По своя инициатива компетентните органи провеждат редовни съвместни срещи с доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, доставчиците на услуги по иницииране на плащане и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка; те правят всичко възможно за постигането на бързо и трайно решение на евентуалните проблеми във връзка с използването и достъпа до интерфейсите за обмен на данни, възникнали между доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, доставчиците на услуги по иницииране на плащане и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка.

7. Доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, предоставят на компетентните органи сведения за достъпа до платежните сметки, които те обслужват, от страна на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и на доставчиците на услуги по иницииране на плащане. Компетентните органи могат също така, когато е целесъобразно, да изискват от доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и от доставчиците на услуги по иницииране на плащане да предоставят всички съответни сведения за своите операции. В съответствие с правомощията си по член 29, буква б), член 31 и член 35, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 ЕБО координира тази надзорна дейност от страна на компетентните органи, като избягва дублиране на докладването на сведения. На всеки две години ЕБО докладва на Комисията за размера и функционирането на пазарите в Съюза на услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане. Тези периодични доклади могат, когато е целесъобразно, да съдържат препоръки.

8. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на сведенията, които трябва да се предоставят на компетентните органи по силата на параграф 7, както и на методиката и периодичността на предоставянето на тези сведения.

ЕБО представя на Комисията този проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Комисията се оправомощава да приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

ГЛАВА 4

Разрешаване на платежна операция

Член 49

Разрешаване

1. Изпълнението на платежна операция или поредица от платежни операции се разрешава само ако платецът я е позволил. Платецът може да позволи платежна операция преди изпълнението ѝ или след него, ако такава е уговорката му с доставчика на платежни услуги.

2. Достъпът на доставчик на платежни услуги до платежна сметка за целите на услугите по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане се разрешава само ако ползвателят на платежни услуги е позволил съответно на доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка или на доставчика на услуги по иницииране на плащане достъп до платежната си сметка и до съответните ѝ данни.

3. При отсъствие на позволение всеки достъп до дадената платежна сметка от страна на доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане или извършена от тях платежна операция се смятат за неразрешени.

4. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, не проверява позволението, дадено от ползвател на платежни услуги, на доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или по иницииране на плащане.

5. Позволението по параграфи 1 и 2 приема формата, уговорена между платеца и съответния доставчик на платежни услуги. Позволение за изпълнението на платежна операция може да се отправя и чрез получателя или доставчика на услуги по иницииране на плащане.

6. Редът за даване на позволение се уговаря между платеца и съответния доставчик на платежни услуги.

7. Ползвателят на платежни услуги може по всяко време да оттегли позволението си за изпълнение на платежна операция или за достъп до платежна сметка за целите на услугите по иницииране на плащане или по предоставяне на информация за сметка. Ползвателят на платежни услуги може също така да оттегли позволението си за изпълнение на поредица от платежни операции, като в този случай всяка бъдеща платежна операция се смята за неразрешена.

Член 50

Несъответствие на името и индивидуалните идентификационни данни на получателя при кредитните преводи

1. При кредитните преводи доставчикът на платежни услуги на получателя проверява безплатно, по искане на доставчика на платежни услуги на платеца, дали предоставените от платеца индивидуални идентификационни данни и име на получателя съответстват и съобщава резултата от тази проверка на доставчика на платежни услуги на платеца. Ако индивидуалните идентификационни данни и името на получателя не съответстват, доставчикът на платежни услуги на платеца уведомява платеца за установеното несъответствие и за неговата степен.

2. Доставчикът на платежни услуги предоставя услугата по параграф 1 веднага щом платецът предостави на своя доставчик на платежни услуги индивидуалните идентификационни данни и името на получателя и преди на платеца да бъде предложено да позволи кредитния превод.

3. Доставчикът на платежни услуги не допуска установяването на несъответствие и съобщаването му, както е предвидено в параграф 1, да възпрепятства платеца да позволи съответния кредитен превод. Ако платецът, след като е бил уведомен за установено несъответствие, позволи кредитния превод и операцията бъде изпълнена въз основа на дадените от него индивидуални идентификационни данни, тази операция се смята за правилно изпълнена.

4. Доставчикът на платежни услуги предоставя на ползвателите на платежни услуги правото да се откажат от посочената в параграф 1 услуга и ги уведомява за начина на изразяване на това право на отказ. Доставчикът на платежни услуги предоставя на ползвателите на платежни услуги, които първоначално са се отказали от посочената в параграф 1 услуга, правото да изберат отново да я получават.

5. Доставчикът на платежни услуги уведомява своите ползватели на платежни услуги, че разрешаването на дадена операция въпреки установено и съобщено несъответствие или отказът от посочената в параграф 1 услуга може да доведе до прехвърляне на средствата по платежна сметка, чийто титуляр не е посоченият от платеца получател. Доставчикът на платежни услуги предоставя тази информация едновременно с уведомяването за несъответствие или когато ползвателят на платежни услуги избере да не получава посочената в параграф 1 услуга.

6. Посочената в параграф 1 услуга обхваща както платежните нареждания, подадени по електронен канал за иницииране на плащане, така и тези, подадени не по електронен път и при контакт в реално време между платеца и неговия доставчик на платежни услуги.

7. Посочената в параграф 1 услуга за проверка на съответствието не се изисква, ако платецът не е въвел сам индивидуалните идентификационни данни и името на получателя.

8. Настоящият член не се прилага за незабавните кредитни преводи в евро, обхванати от Регламент XXX (РНП).

Член 50а

Решаване на проблема със свързаната с местоположението дискриминация по отношение на идентификатора на платежна сметка

1. Когато платец извършва кредитен превод към получател, притежаващ платежна сметка в Съюза, от платеца не се изисква да посочва държавата членка, в която се намира платежната сметка, при условие че платежната сметка е достъпна.

2. Когато получател приема кредитен превод или използва директен дебит за събиране на средства от платец, притежаващ платежна сметка в Съюза, от получателя не се изисква да посочва държавата членка, в която се намира платежната сметка, при условие че тази платежна сметка е достъпна.

Член 51

Лимити и блокиране на използването на платежен инструмент

1. Платецът и доставчикът на платежни услуги на платеца ***предлагат на ползвателя на платежни услуги възможността за определяне на справедливи и пропорционални*** лимити на плащане за платежните операции, изпълнени чрез платежен инструмент, използван с цел даване на позволение. Доставчикът на платежни услуги не ***променя*** едностранно договорените със своя ползвател на платежни услуги лимити на плащане. ***По подразбиране определеният лимит на плащане се определя на ниско ниво и се посочва в договора между доставчика на платежни услуги и платеца.***

2. ▌Доставчикът на платежни услуги ▌блокира платежен инструмент ***в случай на*** обективно оправдани ***рискове***, свързани със защитеността на платежния инструмент, със съмнение за негово неразрешено или измамническо използване или със значително нараснал риск платецът да не е в състояние да плати дължимите суми по платежните инструменти с кредитна линия. ***Когато такова блокиране не бъде извършено въпреки наличието на основателни причини за подозрение за измама, платецът не понася никакви финансови последици, освен в случаите, когато е действал с цел измама.***

3. В такива случаи доставчикът на платежни услуги уведомява по уговорения начин платеца за блокирането на платежния инструмент и за причините за това – ако е възможно преди платежният инструмент да бъде блокиран или най-късно непосредствено след това, стига такова уведомяване да не е недопустимо поради обективно оправдани съображения за сигурност или да е забранено от друго приложимо съюзно или национално право.

4. След като причините за блокирането отпаднат, доставчикът на платежни услуги деблокира платежния инструмент или го замества с нов.

Член 52

Задължения на ползвателя на платежни услуги по отношение на платежните инструменти и персонализираните удостоверителни данни

Ползвателят на платежни услуги, който има право да използва даден платежен инструмент:

а) използва платежния инструмент съгласно условията за неговото издаване и използване, които са обективни, недискриминационни и съобразени с естеството му;

б) уведомява без необосновано забавяне доставчика на платежни услуги или посочения от него субект, ако научи за загуба, кражба или неправомерно или неразрешено използване на платежния инструмент ***или неговите съответни персонализирани удостоверителни данни.***

За целите на буква а), щом като получи платежен инструмент, ползвателят на платежни услуги предприема всички целесъобразни мерки за защитата на персонализираните си удостоверителни данни.

Член 53

Задължения на доставчика на платежни услуги по отношение на платежните инструменти

1. Доставчикът на платежни услуги, който издава платежен инструмент:

а) се уверява, че персонализираните удостоверителни данни са недостъпни за всяко лице, което не е ползвателят на платежни услуги, който има право да използва платежния инструмент; това не засяга задълженията на ползвателя на платежни услуги, посочени в член 52;

б) не изпраща платежен инструмент, за който няма постъпило искане, освен когато с него се заменя вече даден на ползвателя на платежни услуги платежен инструмент;

в) се уверява, че ползвателят на платежни услуги разполага във всеки един момент с подходящи средства***, включително безплатен канал за комуникация, позволяващ съдействие от страна на човек на официалния език на приемащата държава членка,*** които да му позволяват да направи уведомление в изпълнение на член 52, буква б) или да иска деблокиране на платежния инструмент по силата на член 51, параграф 4;

г) предоставя на ползвателя на платежни услуги възможност безплатно да го уведомява в изпълнение на член 52, буква б), като може да му начислява само евентуалните разходи, пряко свързани със замяната на платежния инструмент;

д) не допуска използването на платежния инструмент, след като е получил уведомление по член 52, буква б)***;***

да) използва безопасни канали за комуникация и по принцип се въздържа от изпращане на връзки и документи по електронна поща;

е) За целите на буква в) предоставя на ползвателя на платежни услуги, при негово поискване, средствата, с които в рамките на 18 месеца, считано от уведомлението, да докаже, че е изпратил въпросното уведомление.

2. Доставчикът на платежни услуги носи риска, свързан с изпращането на платежния инструмент или на свързаните с него персонализирани удостоверителни данни на ползвателя на платежни услуги.

2а. Когато доставчикът на платежни услуги на платеца не изпълнява задълженията съгласно настоящия член, платецът не понася произтичащата парична загуба, освен ако не е действал с цел измама.

Член 54

Уведомяване за неразрешена, разрешена или неправилно изпълнена платежна операция и нейното коригиране

1. Доставчикът на платежни услуги коригира неразрешена, неправилно изпълнена или разрешена платежна операция, за която ползвателят на платежни услуги го е уведомил в съответствие с членове 57 и 59, без необосновано забавяне, след като е разбрал за такава операция, която би могла да породи рекламация, в т.ч. по силата на член 75, и във всеки случай не по-късно от ***18*** месеца, считано от датата на задължаване на сметката.

Срокът за уведомяването, определен в първа алинея, не се прилага, ако доставчикът на платежни услуги не е съобщил – или осигурил на разположение – сведенията за тази платежна операция, както е предвидено в дял II.

2. Когато участва доставчик на услуги по инициране на плащане, ползвателят на платежни услуги получава корекцията по параграф 1 от настоящия член от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, без да се засягат член 56, параграф 4 и член 75, параграф 1.

Член 55

Доказване на разрешението и изпълнението на платежна операция

1. Ако ползвател на платежни услуги отрича да е разрешил изпълнена платежна операция или твърди, че тя не е изпълнена правилно, доставчикът на платежни услуги е този, който трябва да докаже, че тя е била разрешена, правилно регистрирана, осчетоводена и неповлияна от техническа неизправност или друг пропуск в предоставяната от него услуга.

Ако платежната операция е инициирана чрез доставчик на услуги по инициране на плащане, въпросният доставчик е този, който трябва да докаже, че в рамките на неговото участие платежната операция е била разрешена, правилно регистрирана и неповлияна от техническа неизправност или друг пропуск в предоставяната от него услуга.

2. Ако ползвател на платежни услуги отрича да е позволил изпълнена платежна операция, използването на платежен инструмент, регистрирано от доставчика на платежни услуги, в т.ч., когато е приложимо, от доставчика на услуги по инициране на плащане, само по себе си не е достатъчно доказателство, че платежната операция е била позволена от платеца, че платецът е действал с цел измама или че не е изпълнил умишлено или поради груба небрежност едно или повече от задълженията си по член 52. Доставчикът на платежни услуги, в т.ч., когато е приложимо, доставчикът на услуги по инициране на плащане, доказва измамата или грубата небрежност от страна на ползвателя на платежни услуги, като представя доказателства за нея.

Член 56

Отговорност на доставчика на платежни услуги при неразрешени платежни операции

1. Без да се засяга член 54, доставчикът на платежни услуги на платеца възстановява на платеца сумата по неразрешена платежна операция незабавно и във всеки случай не по-късно от края на следващия работен ден, след като я е забелязал или е бил уведомен за нея, освен ако няма реални основания да подозира платеца в измама; той съобщава писмено тези основания на съответния национален орган.

2. Ако доставчикът на платежни услуги на платеца има реални основания да подозира платеца в измама, той предприема някое от следните действия в срок от ***14*** работни дни след като е забелязал или е бил уведомен за операцията:

а) възстановява на платеца сумата по неразрешената платежна операция, ако след допълнително разследване стигне до заключението, че той не е извършил измама;

б) ***предоставя на съответния национален орган и на платеца обосновка на*** отказа си да възстанови сумата и посочва органите, пред които платецът, ако не приема изложените причини, може да отнесе въпроса съгласно членове 90, 91, 93, 94 и 95.

3. Когато е приложимо, доставчикът на платежни услуги на платеца възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което би се намирала, ако не е била изпълнена неразрешената платежна операция. В тази връзка доставчикът на платежни услуги на платеца се уверява, че вальорът за заверяване на платежната сметка на платеца е не по-късно от вальора за задължаването ѝ.

4. Когато платежната операция е инициирана чрез доставчик на услуги по иницииране на плащане, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, възстановява незабавно и във всеки случай не по-късно от края на следващия работен ден сумата по неразрешената платежна операция, а когато е приложимо – и задължената платежна сметка в състоянието, в което би се намирала, ако не е била изпълнена неразрешената платежна операция.

5. Ако доставчикът на услуги по иницииране на плащане носи отговорност за неразрешената платежна операция, той незабавно, по искане на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, обезщетява последния за претърпените от него загуби или за сумите, платени в резултат на възстановяването на средствата на платеца, в т.ч. сумата по неразрешената платежна операция. По силата на член 55, параграф 1 доставчикът на услуги по иницииране на плащане е този, който трябва да докаже, че в рамките на неговото участие платежната операция е била разрешена, правилно регистрирана и неповлияна от техническа неизправност или друг пропуск в предоставяната от него услуга.

6. Платецът може да има право на допълнително парично обезщетение от доставчика на платежни услуги съгласно приложимото право спрямо сключения между тях договор или, според случая, спрямо договора, сключен между платеца и доставчика на услуги по иницииране на плащане.

Член 57

Отговорност на доставчика на платежни услуги при неправилно прилагане на услугата за проверка на съответствието

1. Платецът не понася парична загуба от разрешен кредитен превод, ако в нарушение на член 50, параграф 1 неговият доставчик на платежни услуги не го е уведомил за установено несъответствие на предоставените от него индивидуални идентификационни данни и име на получателя.

2. В срок от ***14*** работни дни след като е забелязал или е бил уведомен за кредитен превод, изпълнен при посочените в параграф 1 обстоятелства, доставчикът на платежни услуги предприема някое от следните действия:

а) възстановява на платеца пълната сума на разрешения кредитен превод;

б) ***предоставя на платеца точна и надлежно аргументирана писмена обосновка на*** отказа си да възстанови сумата***, предоставя на съответния компетентен орган доказателства за липса на нарушение на член 50, параграф 1,*** и посочва органите, пред които платецът, ако не приеме изложените причини, може да отнесе въпроса съгласно членове 90, 91, 93, 94 и 95.

3. Когато доставчикът на платежни услуги на получателя е отговорен за извършеното от доставчика на платежни услуги на платеца нарушение на член 50, параграф 1, той възстановява паричната загуба, понесена от доставчика на платежни услуги на платеца.

4. Доставчикът на платежни услуги на платеца или, в случая, посочен в параграф 3, на получателя е този, който трябва да докаже отсъствието на нарушение на член 50, параграф 1.

5. Параграфи 1—4 не се прилагат, ако платецът е действал с цел измама или ако по силата на член 50, параграф 4 е избрал да не получава услугата за проверка.

6. Настоящият член не се прилага за незабавните кредитни преводи в евро, обхванати от Регламент XXX (РНП).

Член 58

Отговорност на доставчика на технически услуги и на оператора на платежна схема при неосигуряването на техническа възможност за прилагането на задълбочено удостоверяване на клиента

Доставчикът на технически услуги и операторът на платежна схема, които предоставят услуги на получател или на доставчик на платежни услуги на получателя или на платеца, носят отговорност за всяка ***пряка*** парична загуба, причинена на получателя, на доставчика на платежни услуги на получателя или на платеца за ***и пропорционално на*** това, че в рамките на договорните си отношения***, без да се надвишава сумата на въпросната операция,*** не са предоставили услугите, необходими за извършването на задълбочено удостоверяване на клиента.

Член 59

Присвояване на самоличност

1. Когато ползвател на платежни услуги, който е потребител, е бил манипулиран от трето лице, представящо се за служител на неговия доставчик на платежни услуги ***или на друг съответен публичен или частноправен субект***, неправомерно използвайки името, електронния адрес или телефонния номер на този ***субект***, и това манипулиране е довело до последващи неправомерни разрешени платежни операции, доставчикът на платежни услуги възстановява на потребителя пълната сума на разрешената неправомерна платежна операция, стига потребителят незабавно да го е уведомил и да е съобщил в полицията за измамата.

2. В срок от 10 работни дни след като е ▌ бил уведомен ***от потребителя*** за разрешената неправомерна платежна операция ***и е получил полицейския доклад***, доставчикът на платежни услуги предприема някое от следните действия:

а) възстановява на потребителя сумата по разрешената неправомерна платежна операция;

б) ако има основания да подозира измама или груба небрежност от страна на потребителя, ***предоставя на съответния национален орган надлежно аргументирана обосновка на*** отказа си да възстанови сумата и посочва органите, пред които платецът, ако не приеме изложените причини, може да отнесе въпроса съгласно членове 90, 91, 93, 94 и 95.

3. Параграф 1 не се прилага, ако потребителят е действал с цел измама или е проявил груба небрежност ***или отказва да съдейства на провежданото от доставчика на платежни услуги разследване, или да предостави съответната информация относно обстоятелствата, свързани с присвояването на самоличността***.

4. Доставчикът на платежни услуги на потребителя е този, който трябва да докаже, че потребителят е действал с цел измама или е проявил груба небрежност.

5. Когато доставчик на платежни услуги уведоми доставчик на електронни съобщителни услуги за наличието на посочената в параграф 1 измама, последният сътрудничи тясно с него и бързо въвежда подходящи организационни и технически мерки за осигуряване на защитеност и поверителност на съобщенията, както е предвидено в Директива 2002/58/ЕО, в т.ч. по отношение на идентифицирането на обаждащия се и адреса на електронната поща. ***Ако доставчиците на електронни съобщителни услуги не отстранят измамното или незаконното съдържание, след като са били уведомени за него, те възстановяват на доставчика на платежни услуги пълния размер на разрешената с измама платежна операция, при условие че потребителят незабавно е съобщил на полицията за измамата и е уведомил своя доставчик на платежни услуги.***

5а. При появата на нови форми на онлайн измами доставчиците на електронни съобщителни услуги предприемат всички необходими осведомителни мерки, включително предупреждения до клиентите си чрез всички подходящи средства и канали, като отчитат потребностите на най-уязвимите групи клиенти.

Доставчиците на електронни съобщителни услуги посочват ясно на клиентите си как да установяват опити за измама, както и действията и предпазните мерки, които трябва да предприемат, за да не станат жертва на насочени срещу тях действия с цел измама. Доставчиците на електронни съобщителни услуги уведомяват клиентите си за процедурата за съобщаване на действия с цел измама и за това как бързо да получат информация по въпроси, свързани с измами.

5б. Всички доставчици, въвлечени във веригата на измамите, трябва да действат бързо, за да гарантират, че са налице подходящи организационни и технически мерки за гарантиране на сигурността на потребителите на платежни услуги при извършване на операциите. Доставчиците на платежни услуги, доставчиците на електронни съобщителни услуги и доставчиците на услуги на цифрови платформи разполагат с техники за предотвратяване и смекчаване на последиците от измами, за да се борят с измамите във всичките им конфигурации, включително с измамите при неразрешени и разрешени инициирани плащания.

5в. До... [12 месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент] ЕБО издава технически насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 относно понятието „груба небрежност“ в контекста на настоящия регламент и при спазване на националните правни уредби по този въпрос.

Член 60

Отговорност на платеца при неразрешени платежни операции

1. По дерогация от член 56 платецът може да бъде задължен да понесе в максимален размер до 50 евро загубата във връзка с неразрешена платежна операция, дължаща се на използването на изгубен или откраднат платежен инструмент или на неправомерното използване на платежен инструмент.

Първа алинея не се прилага в следните случаи:

а) загубата, кражбата или неправомерното използване на платежния инструмент ***или удостоверителните данни*** не са могли да бъдат установени от платеца преди плащането, освен когато самият платец е действал с цел измама; или

б) загубата е била причинена от действие или бездействие на служител, агент, клон или подизпълнител на доставчика на платежни услуги.

Платецът поема цялата понесена от него загуба във връзка с неразрешена платежна операция, ако е действал с цел измама или я е причинил вследствие на неизпълнение – умишлено или поради груба небрежност – на някое от задълженията по член 52. В такива случаи не се прилага максималната сума по първа алинея.

Когато платецът не е действал с цел измама, нито умишлено е допуснал неизпълнение на задълженията си по член 52, националните компетентни органи или доставчикът на платежни услуги могат да ограничат отговорността по настоящия параграф, като вземат предвид по-специално естеството на персонализираните удостоверителни данни и конкретните обстоятелства, при които е бил изгубен, откраднат или неправомерно използван платежният инструмент.

2. Когато доставчикът на платежни услуги на платеца не е изпълнил задължението си да изиска посоченото в член 85 задълбочено удостоверяване на клиента, платецът не понася парична загуба, освен когато е действал с цел измама. Същото се прилага и когато доставчикът на платежни услуги на платеца или на получателя прилага изключение от изискването за задълбочено удостоверяване на клиента. Когато получателят или неговият доставчик на платежни услуги не е разработил или изменил системите, хардуера и софтуера, чрез които се прилага задълбоченото удостоверяване на клиента, това лице възстановява паричната загуба, причинена на доставчика на платежни услуги на платеца.

3. Когато доставчикът на платежни услуги на получателя прилага изключение от изискването за задълбочено удостоверяване на клиента, той носи отговорност пред доставчика на платежни услуги на платеца за всяка парична загуба, понесена от последния.

4. Платецът не понася, освен когато е действал с цел измама, парични последици поради използването на загубен, откраднат или неправомерно използван платежен инструмент, след своето уведомление в съответствие с член 52, буква б).

Ако доставчикът на платежни услуги не е осигурил подходящи средства, чрез които да може да бъде уведомяван по всяко време за загубен, откраднат или неправомерно използван платежен инструмент, както се изисква от член 53, параграф 1, буква в), платецът не носи отговорност, освен когато е действал с цел измама, за парична загуба поради използването на този платежен инструмент.

Член 61

Платежни операции с предварително неизвестна сума

1. При инициирана от – или чрез – получателя платежна операция под формата на картова платежна операция, ***операция от сметка към сметка или кредитен превод,*** точната бъдеща сума по ***която*** не е известна към момента, в който платецът позволява изпълнението ѝ, доставчикът на платежни услуги на платеца може да блокира средства по платежната сметка на платеца само ако платецът е позволил да се блокира точно тази сума.

2. Блокираната от доставчика на платежни услуги на платеца сума съответства на сумата по платежната операция, която е основателно да се очаква от платеца.

3. Получателят уведомява своя доставчик на платежни услуги за точната сума по платежната операция веднага след доставката на услугата или стоките на платеца.

4. Щом като бъде уведомен за точната сума по платежната операция, доставчикът на платежни услуги на платеца освобождава блокираните по платежната му сметка средства.

Член 62

Възстановяване на сумата по платежна операция, инициирана от или чрез получател

1. Платецът има право да му бъде възстановена от доставчика на платежни услуги сумата по разрешена платежна операция, инициирана от него чрез получателя и вече изпълнена, ако са спазени посочените по-долу условия:

а) в разрешението за платежната операция към момента на даване на въпросното разрешение не е била посочена точната ѝ сума;

б) сумата по платежната операция надвишава сумата, която платецът е могъл основателно да очаква предвид модела на предишни разходи, условията на рамковия договор и конкретните обстоятелства.

По искане на доставчика на платежни услуги платецът е този, който трябва да докаже спазването на тези условия.

Възстановява се цялата сума по изпълнената платежна операция. Вальорът за заверяване на платежната сметка на платеца е не по-късно от този на задължаването ѝ с нея.

Без да се засяга параграф 3 от настоящия член, в допълнение към правото, посочено в първа алинея от настоящия параграф, при ▌директните дебити по член 1 от Регламент (ЕС) № 260/2012 платецът има безусловно право на възстановяване на средствата в сроковете, определени в член 63 от настоящия регламент.

2. За целите на параграф 1, първа алинея, буква б) платецът не може да се позовава на причини, свързани с възможни разходи за обмен на валута, ако е бил приложен референтният обменен курс, договорен с неговия доставчик на платежни услуги в съответствие с член 13, параграф 1, буква д) и член 20, буква в), подточка iii).

3. Платецът и доставчикът на платежни услуги могат да се споразумеят в рамков договор, че платецът няма право на възстановяване на средствата, когато:

а) платецът е позволил изпълнението на платежната операция пряко на доставчика на платежни услуги;

б) когато е приложимо — доставчикът на платежни услуги или получателят е уведомил по уговорения начин платеца за предстоящата платежна операция, или му е осигурил по уговорения начин достъп до тази информация най-малко четири седмици преди датата ѝ.

4. При директни дебити във валута, различна от еврото, доставчикът на платежни услуги може да предлага по-благоприятни права за възстановяване на средства в съответствие със своите схеми за директен дебит, стига те да са по-изгодни за платеца.

Член 63

Искане за възстановяване на сумата по платежна операция, инициирана от или чрез получател

1. Платецът може да поиска предвиденото в член 62 възстановяване на сумата по разрешена платежна операция, инициирана от получател или чрез него, в рамките на 8 седмици от датата, на която сметката му е била задължена с тази сума.

2. В срок от 10 работни дни от получаване на искането за възстановяване, доставчикът на платежни услуги предприема някое от следните действия:

а) възстановява цялата сума по платежната операция;

б) обосновава отказа си да възстанови сумата и посочва органите, пред които платецът, ако не приеме изложените причини, може да отнесе въпроса съгласно членове 90, 91, 93, 94 и 95.

Правото на доставчика на платежни услуги да откаже възстановяването, предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не се прилага в случая, посочен в член 62, параграф 1, четвърта алинея.

ГЛАВА 5

Изпълнение на платежна операция

РАЗДЕЛ 1

ПЛАТЕЖНО НАРЕЖДАНЕ И ПРЕВЕДЕНА СУМА

Член 64

Получаване на платежно нареждане

1. Моментът на получаване на платежно нареждане е моментът, в който платежното нареждане е получено от доставчика на платежни услуги на платеца.

Сметката на платеца не се задължава преди получаването на платежното нареждане. Ако моментът на получаване не е в работен ден за доставчика на платежни услуги на платеца, платежното нареждане се счита за получено на следващия работен ден.

Доставчикът на платежни услуги може да определи краен срок близо до края на работния ден, след който всяко получено платежно нареждане се счита за получено на следващия работен ден.

2. Ако ползвателят на платежни услуги, който дава платежно нареждане, и доставчикът на платежни услуги се уговорят, че изпълнението на платежното нареждане започва на определен ден, в края на определен срок или в деня, в който платецът предостави средства на разположение на доставчика на платежни услуги, за момент на получаване на платежното нареждане за целите на член 69 се приема уговореният ден. Ако уговореният ден не е работен ден за доставчика на платежни услуги, полученото платежно нареждане се приема за получено на следващия работен ден.

3. Настоящият член не се прилага за незабавните кредитни преводи в евро, обхванати от Регламент XXX (РНП).

Член 65

Отказ за изпълнение на платежно нареждане

1. Ако доставчик на платежни услуги откаже да изпълни платежно нареждане или да инициира платежна операция, той уведомява за отказа и по възможност за причините за него, както и — стига това да не е забранено от друго приложимо съюзно или национално право, за процедурата за поправяне на евентуалните фактически грешки, довели до този отказ.

Доставчикът на платежни услуги предоставя — или осигурява на разположение — уведомлението по уговорения начин при първа възможност и във всички случаи в определените в член 69 срокове. ***Когато доставчикът на платежни услуги откаже в съответствие с член 83, параграф 1 да извърши плащане въз основа на обективни основания за съмнение, че платежната операция е предприета с цел измама, в уведомлението се взема предвид информацията, необходима на ползвателя на платежни услуги за разрешаване на проблема със съмнителната операция.***

Рамковият договор може да включва условие, съгласно което доставчикът на платежни услуги може да начислява непрекомерна такса за обективно обоснован отказ***, но не и в случай на отказ поради подозрение за операция с цел измама***.

2. Когато са изпълнени всички условия, посочени в рамковия договор с платеца, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца, не отказва да изпълни разрешена платежна операция, независимо дали е инициирана от платеца, в т.ч. чрез доставчик на услуги по иницииране на плащане, или от получателя — или чрез него, освен ако това не е забранено от друго приложимо съюзно или национално право.

3. За целите на членове 69 и 75 платежното нареждане, чието изпълнение е отказано, се приема за неполучено.

Член 66

Неотменимост на платежно нареждане

1. Ползвателят на платежни услуги не може да отмени платежно нареждане след получаването му от доставчика на платежни услуги на платеца, освен ако в настоящия член не е предвидено друго.

2. Когато платежната операция е инициирана от доставчик на услуги по иницииране на плащане или от получателя — или чрез него, платецът не отменя платежното нареждане, след като е позволил на доставчика на услуги по иницииране на плащане да инициира платежната операция или след като е позволил изпълнението ѝ към получателя.

3. При директните дебити и без да се засяга правото на възстановяване на средства, платецът може да отмени платежно нареждане най-късно до края на работния ден, предхождащ уговорения ден за задължаване на сметката му с въпросната сума.

4. В случая, посочен в член 64, параграф 2, ползвателят на платежни услуги може да отмени платежно нареждане най-късно до края на работния ден, предхождащ уговорения ден.

5. След изтичането на сроковете, предвидени в параграфи 1—4, платежното нареждане може да бъде отменено само ако ползвателят на платежни услуги и съответните доставчици на платежни услуги са уговорили това. В случая, посочен в параграфи 2 и 3, се изисква и съгласието на получателя. Ако това е предвидено в рамковия договор, съответният доставчик на платежни услуги може да начислява такса за отмяната на платежно нареждане.

Член 67

Преведена и получена сума

1. Доставчикът на платежни услуги на платеца, доставчикът или доставчиците на платежни услуги на получателя и всички посредници на доставчиците на платежни услуги превеждат цялата сума по платежната операция, без да удържат такси върху преведената сума.

2. Получателят и доставчикът на платежни услуги могат да уговорят съответният доставчик на платежни услуги да удържа своите такси от преведената сума, преди да завери с нея сметката на получателя. В този случай цялата сума по платежната операция и таксите се посочват поотделно в предоставената на получателя информация.

3. Ако върху преведената сума се удържат такси, различни от посочените в параграф 2, доставчикът на платежни услуги на платеца се уверява, че получателят получава цялата сума по инициираната от платеца платежна операция. Когато платежната операция се инициира от получателя или чрез него, доставчикът на платежни услуги на получателя се уверява, че последният получава цялата сума по платежната операция.

РАЗДЕЛ 2

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ВАЛЬОР

Член 68

Обхват

1. Настоящият раздел се прилага за:

а) платежните операции в евро;

б) националните платежни операции във валутата на държава членка извън еврозоната;

в) платежните операции с еднократно превалутиране между еврото и официалната парична единица на държава членка извън еврозоната, при условие че необходимото превалутиране се извършва в съответната държава членка извън еврозоната, а при трансграничните платежни операции — и че трансграничният превод се извършва в евро.

2. Настоящият раздел се прилага за платежните операции, които не са посочени в параграф 1, но за които ползвателят на платежни услуги и доставчикът на платежни услуги не са се договорили, без да се считат елементите, обхванати от член 73, по отношение на които страните нямат свобода на договаряне. Когато обаче ползвателят на платежни услуги и доставчикът на платежни услуги уговорят по-дълъг от определения в член 69 срок за платежни операции в рамките на Съюза, този по-дълъг срок не може да надвишава ***пет*** работни дни след момента на получаване на платежното нареждане, както е предвиден в член 64.

Член 69

Платежни операции по платежна сметка

1. Без да се засяга член 2, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 260/2012, доставчикът на платежни услуги на платеца се уверява, че след момента на получаване, както е предвиден в член 64, платежната сметка на доставчика на платежни услуги на получателя ще бъде заверена със сумата по платежната операция до края на следващия работен ден. При инициираните на хартиен носител платежни операции този срок може да бъде удължен с още един работен ден.

2. Доставчикът на платежни услуги на получателя посочва вальора и заверява сумата по платежната операция по платежната сметка на получателя след получаването на средствата съгласно предвиденото в член 73.

2а. Когато механизмите за проследяване на операциите съгласно член 83, параграф 1 дават основателни причини за съмнение, че платежна операция е с цел измама, доставчикът на платежни услуги на получателя може да откаже да предостави незабавно средствата по платежната сметка на получателя. Доставчикът на платежни услуги на получателя по целесъобразност и без неоправдано забавяне иска разяснение относно платежната операция, за която има съмнение за измама, и в зависимост от резултата или предоставя средствата, или ги връща на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца.

3. Доставчикът на платежни услуги на получателя предава на доставчика на платежни услуги на платеца всяко платежно нареждане, подадено от получател — или чрез него, в рамките на уговорените между получателя и доставчика на платежни услуги срокове, с което позволява уреждане на директните дебити на уговорената дата. ***Прилага се съответно параграф [2а].***

Член 70

Случаи, в които получателят няма платежна сметка при доставчика на платежни услуги

Ако получателят няма платежна сметка при доставчика на платежни услуги, средствата се осигуряват на разположение на получателя от доставчика на платежни услуги, който получава средствата за получателя, в срока, предвиден в член 69, параграф 1.

Член 71

Пари в брой, депозирани по платежна сметка

Когато потребител депозира пари в брой по платежна сметка, открита при доставчик на платежни услуги, във валутата, в която тя е открита, доставчикът на платежни услуги предоставя на разположение сумата с вальор незабавно след получаването на средствата. Когато ползвателят на платежни услуги не е потребител, сумата се предоставя на разположение с вальор най-късно в работния ден след деня на получаване на средствата.

Член 72

Национални платежни операции

При националните платежни операции държавите членки могат да предвидят по-кратки максимални срокове за изпълнение от предвидените в настоящия раздел. ***Решенията, взети съгласно настоящия член, се съобщават на Комисията от държавите членки.***

Член 73

Вальор и разполагаеми средства

1. Вальорът за заверяване на платежната сметка на получателя е не по-късно от работния ден, в който сметката на доставчика на платежни услуги на получателя се заверява със сумата на платежната операция.

2. Щом получи по сметката си сумата на платежната операция, доставчикът на платежни услуги на получателя му я предоставя на разположение веднага, ако от страна на доставчика на платежни услуги на получателя:

а) няма превалутиране; или

б) има превалутиране между еврото и валута на държава членка или между валутите на две държави членки.

Задължението по настоящия параграф се прилага и за плащанията, извършвани само при един доставчик на платежни услуги.

3. Вальорът за задължаване на платежната сметка на платеца е не по-рано от момента на задължаването ѝ със сумата по платежната операция.

Член 74

Неточни индивидуални идентификационни данни

1. Ако платежно нареждане се изпълнява в съответствие с индивидуални идентификационни данни, то се приема за точно изпълнено по отношение на посочения с тези данни получател.

2. Доставчикът на платежни услуги не носи отговорност по член 75 за неизпълнението или за неправилното изпълнение на платежна операция, за която ползвателят на платежни услуги е предоставил неточни индивидуални идентификационни данни.

3. Доставчикът на платежни услуги на платеца полага оптимални усилия, за да възстанови средствата по платежната операция. Доставчикът на платежни услуги на получателя съдейства за целта, в т.ч. като съобщава на доставчика на платежни услуги на платеца всички необходими сведения за събирането на средствата.

Ако посоченото в първа алинея събиране на средства е невъзможно, доставчикът на платежни услуги на платеца предоставя на платеца, по негово писмено искане, всички сведения, с които разполага и които са относими към платеца, за да може платецът да предяви правен иск за възстановяване на средствата.

4. Доставчикът на платежни услуги може да начисли на ползвателя на платежни услуги такса за възстановяването, ако такава е предвидена в рамковия договор. ***Таксата трябва да бъде разумна и пропорционална на направените разходи.***

5. Ако ползвателят на платежни услуги предостави допълнителни сведения освен посочените в член 13, параграф 1, буква а) или член 20, буква б), подточка ii), доставчикът на платежни услуги носи отговорност единствено за изпълнението на платежната операция в съответствие с предоставените от ползвателя на платежни услуги индивидуални идентификационни данни.

6. Ако доставчикът на услуги по иницииране на плащане е предоставил неточни индивидуални идентификационни данни, доставчиците на платежни услуги носят отговорност по член 76.

Член 75

Отговорност на доставчика на платежни услуги при неизпълнение или при неправилно или забавено изпълнение на платежна операция

1. Без да се засягат член 54, член 74, параграфи 2 и 3 и член 79, при пряко подадено от платеца платежно нареждане неговият доставчик на платежни услуги носи отговорност пред него за точното изпълнение на платежната операция, освен ако му докаже, а когато е приложимо — освен ако докаже на доставчика на платежни услуги на получателя, че последният е получил сумата по платежната операция съгласно предвиденото в член 69, параграф 1. В такъв случай доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност пред получателя за точното изпълнение на платежната операция.

Когато доставчикът на платежни услуги на платеца носи отговорност по първа алинея, той веднага възстановява на платеца сумата по неизпълнената или неправилно изпълнената платежна операция и когато е приложимо, възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което същата би се намирала при отсъствие на неправилно изпълнената платежна операция.

Вальорът за заверяване на платежната сметка на платеца е не по-късно от този на задължаването ѝ с въпросната сума.

Когато доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност по първа алинея, той незабавно възстановява на платеца сумата по платежната операция и когато е приложимо, заверява със съответната сума платежната му сметка.

Вальорът за заверяване на платежната сметка на получателя е не по-късно от вальора, който е щял да бъде приложен в съответствие с член 73 при точно изпълнена операция.

При забавено изпълнение на платежна операция доставчикът на платежни услуги на получателя, при поискване от доставчика на платежни услуги на платеца, действащ от името на платеца, заверява платежната сметка на получателя най-късно с вальора, който е щял да бъде приложен при точно изпълнена операция.

При неизпълнена или неправилно изпълнена платежна операция, за която платежното нареждане е подадено от платеца, доставчикът на платежни услуги на платеца, независимо от отговорността по настоящия параграф, при поискване незабавно и безплатно полага усилия за проследяване на платежната операция и уведомява платеца за резултата.

2. Без да се засягат член 54, член 74, параграфи 2 и 3 и член 79, когато платежното нареждане е подадено от получателя или чрез него, доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност пред него за точното предаване на платежното нареждане на доставчика на платежни услуги на платеца, както е предвидено в член 69, параграф 3. Когато доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност по настоящата алинея, той незабавно предава съответното платежно нареждане на доставчика на платежни услуги на платеца.

При забавено предаване на платежното нареждане вальорът на заверяване на платежната сметка на получателя със сумата по операцията е не по-късно от вальора, който е щял да бъде приложен при точно изпълнена операция.

Без да се засягат член 54, член 74, параграфи 2 и 3 и член 79, доставчикът на платежни услуги на получателя е отговорен пред него за обработването на платежната операция в съответствие със задълженията си по член 73. Когато доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност по настоящата алинея, той му предоставя сумата по платежната операция веднага, щом като я получи по сметката си. Платежната сметка на получателя се заверява със сумата по операцията с вальор не по-късно от вальора, който е щял да бъде приложен при точно изпълнена операция.

При неизпълнена или неправилно изпълнена платежна операция, за която доставчикът на платежни услуги на получателя не носи отговорност по първа и трета алинея, доставчикът на платежни услуги на платеца носи отговорност пред платеца.

Когато доставчикът на платежни услуги на платеца носи такава отговорност, той възстановява на платеца, по подходящия начин и без необосновано забавяне, стойността на неизпълнената или неправилно изпълнената платежна операция и възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което същата би се намирала при отсъствие на неправилно изпълнената платежна операция. Вальорът за заверяване на платежната сметка на платеца е не по-късно от този на задължаването ѝ с нея.

Задължението по четвърта алинея не се прилага за доставчика на платежни услуги на платеца, ако докаже, че доставчикът на платежни услуги на получателя е получил сумата по платежната операция, дори ако става въпрос само за забавено изпълнение на платежната операция. В такъв случай доставчикът на платежни услуги на получателя заверява със сумата платежната сметка на получателя с вальор не по-късно от вальора, който е щял да бъде приложен при точно изпълнена операция.

При неизпълнена или неправилно изпълнена платежна операция, за която платежното нареждане е подадено от получателя или чрез него, доставчикът на платежни услуги на получателя, независимо от отговорността по настоящия параграф, при поискване незабавно и безплатно полага усилия за проследяване на платежната операция и уведомява получателя за резултата.

3. Доставчикът на платежни услуги носи отговорност пред съответния ползвател на платежни услуги за всички дължими такси, както и за всички начислени на този ползвател лихви вследствие на неизпълнението или неправилното, в т.ч. забавено, изпълнение на платежната операция.

Член 76

Отговорност, при услугите по иницииране на плащане, за неизпълнение или за неправилно или забавено изпълнение на платежна операция

1. При подадено чрез доставчик на услуги по иницииране на плащане платежно нареждане от платеца или получателя, без да се засягат член 54 и член 74, параграфи 2 и 3, доставчикът на платежни услуги, обслужващ съответната сметка, възстановява на платеца сумата по неизпълнената или неправилно изпълнената платежна операция и когато е приложимо, възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което същата би се намирала при отсъствие на неправилно изпълнената платежна операция.

Доставчикът на услуги по иницииране на плащане е този, който трябва да докаже, че доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца, е получил платежното нареждане, както е предвидено в член 64, както и че в рамките на неговото участие платежната операция е била правилно разрешена, регистрирана и не е била повлияна от техническа неизправност или друг пропуск, свързан с нейното неизпълнение или неправилно или забавено изпълнение.

2. Ако отговорен за неизпълнението или за неправилното или забавеното изпълнение на платежната операция е доставчикът на услуги по иницииране на плащане, той незабавно, по искане на доставчика на платежни услуги, обслужващ съответната сметка, му възстановява понесената загуба или платената сума по възстановяване на средствата на платеца.

Член 77

Допълнително парично обезщетение

Съгласно приложимото спрямо договора между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги право, може да се предвиди парично обезщетение в допълнение към предвиденото в настоящия раздел.

Член 78

Право на регресен иск

1. Когато отговорността на доставчик на платежни услуги по членове 56, 57, 59, 75 и 76 се дължи на друг доставчик на платежни услуги или посредник, този доставчик на платежни услуги или посредник обезщетява първия доставчик на платежни услуги за всички понесени загуби или платени по силата на членове 56, 57, 59, 75 и 76 суми. Тук спада обезщетението, когато някой от доставчиците на платежни услуги не прилага задълбочено удостоверяване на клиента.

2. В споразуменията между доставчиците на платежни услуги или посредниците и в приложимото спрямо тези споразумения право може да се предвиди допълнително парично обезщетение.

Член 79

Извънредни и непредвидени обстоятелства

Отговорност по глава 4 или 5 не възниква при извънредни и непредвидени обстоятелства извън контрола на позоваващата се на възникването им страна, ако въпреки всички усилия за предотвратяването на техните последици, такива неизбежно е щяло да има, или когато доставчикът на платежни услуги е обвързан с други правни задължения съгласно съюзното или националното право.

ГЛАВА 6

Защита на данните

Член 80

Защита на данните

Платежните системи и доставчиците на платежни услуги имат право да обработват специалните категории лични данни, посочени в член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 и член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725, доколкото това е необходимо за предоставянето на платежни услуги и за спазването на задълженията по настоящия регламент, с оглед на обществения интерес от гладкото функциониране на вътрешния пазар на платежни услуги, при спазването на подходящи гаранции на основните права и свободи на физическите лица, включително:

а) технически мерки за осигуряване спазването на залегналите в Регламент (ЕС) 2016/679 принципи на ограничаване в рамките на целта, свеждане на данните до минимум и ограничаване на съхранението им, в т.ч. технически ограничения за повторно използване на данните и прилагане на най-съвременни мерки за защита и за опазване на неприкосновеността на личния живот, в т.ч. псевдонимизация или криптиране;

б) организационни мерки, в т.ч. обучение относно обработването на специалните категории данни, ограничаване на достъпа до специалните категории данни и регистриране на този достъп.

ГЛАВА 7

Операционни рискове и рискове във връзка със защитеността; удостоверяване

Член 81

Управление на операционните рискове и на рисковете във връзка със защитеността

1. Доставчиците на платежни услуги създават набор от подходящи мерки и контролни механизми за управление и ограничаване на операционните рискове при предоставяните от тях платежни услуги, включително рисковете във връзка със защитеността. Като част от този набор доставчиците на платежни услуги установяват и поддържат ефективни процедури за управление на инцидентите, в т.ч. за откриване и класифициране на значимите операционни инциденти и инцидентите със защитеността.

Първа алинея не засяга прилагането на глава II от Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета ([42]) спрямо:

а) доставчиците на платежни услуги, посочени в член 2, параграф 1, букви а), б) и г) от настоящия регламент;

б) доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка, посочени в член 36, параграф 1 от Директива (ЕС) […] (ДПУ3); както и

в) платежните институции, освободени по силата на член 34, параграф 1 от Директива (ЕС) […] (ДПУ3).

Доставчиците на платежни услуги предоставят на определения по силата на Директива (ЕС) […] (ДПУ3) компетентен орган, ежегодно или на по-кратки определени от него интервали, актуална и обстойна оценка на операционните рискове и на рисковете във връзка със защитеността при предоставяните от тях платежни услуги, както и сведения за прилаганите в отговор на тези рискове подходящи мерки за ограничаването им и контролни механизми.

2. ЕБО насърчава сътрудничеството, в т.ч. и обмена на информация, по операционните рискове и рисковете във връзка със защитеността на платежните услуги както между компетентните органи, така и между компетентните органи и ЕЦБ, а когато е приложимо — също така между тях и Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност.

Член 82

Докладване за измами

1. Доставчиците на платежни услуги предоставят на компетентните си органи най-малко веднъж годишно статистически данни за измамите при различните платежни средства. Компетентните органи предоставят в обобщена форма тези данни на ЕБО и ЕЦБ.

Статистическите данни за измамите включват броя и стойността на операциите с цел измама, при които е имало възстановяване на средствата. Когато е отказано възстановяване на средствата, доставчиците на платежни услуги посочват причината за отказа, например това, че потребителят е действал с цел измама или е проявил груба небрежност.

1а. ЕБО и ЕЦБ публикуват статистическите данни в обобщен вид поне веднъж годишно.

2. ЕБО, като действа в тясно сътрудничество с ЕЦБ, разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на статистическите данни, които трябва да се предоставят по силата на параграф 1 с оглед на посочените в параграф 1 изисквания за докладване.

ЕБО представя на Комисията посочения в първа алинея проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията се оправомощава да приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

3. ЕБО разработва проект на технически стандарти за изпълнение за определяне на стандартните формуляри и образци, с които компетентните органи да предоставят на ЕБО сведения за измамите с плащания, както е посочено в параграф 1.

([42]) Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 1).

ЕБО представя на Комисията посочения в първа алинея проект на технически стандарти за изпълнение до [Служба за публикации: въвежда се дата = една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията се оправомощава да приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 83

Механизъм за проследяване на операциите и обмен на данните за измами

1. Доставчикът на платежни услуги разполага с механизъм за проследяване на операциите, който:

а) позволява ***основаното на риска прилагане*** на задълбочено удостоверяване на клиента в съответствие с член 85;

б) освобождава от прилагането на задълбочено удостоверяване на клиента предвид критериите в член 85, параграф 11, като се спазват конкретни и ограничени условия според оценката, извършена от доставчика на платежни услуги, на степента на съществуващия риск и на вида и същността на данните, ***включително чрез механизми за проследяване на операциите, както са посочени в параграф 2 от настоящия член***;

в) ▌предотвратява***,*** установява ***и когато е възможно, дава решение на ситуацията с*** платежните операции, предприети потенциално с цел измама, в т.ч. тези, включващи услуги по инициране на плащане.

2. Механизмът за проследяване на операциите се основава на анализ на предишните платежни операции и достъпа онлайн до платежните сметки***, както и на споделените данни за измами и наблюдаваните модели на измами***. Обработването ***включва*** следните данни, необходими за целите, посочени в параграф 1:

а) информация за ползвателя на платежни услуги, в т.ч. за типичните му навици и местонахождение при обичайното използване на персонализираните удостоверителни данни;

б) информация за платежната сметка, в т.ч. хронология на платежната операция;

в) данни за самата операция, в т.ч. стойността ѝ и индивидуалните идентификационни данни на получателя;

г) данни за съответния достъп онлайн, в т.ч. адресния диапазон на интернет протокола на устройството, от което е осъществен достъпът до платежната сметка.

Когато механизмът за проследяване на операциите предоставя убедителни доказателства, даващи основания за съмнение, че операцията е с цел измама, или когато ползвателят уведоми доставчика на платежни услуги за подаден в полицията сигнал, последният има право да блокира изпълнението на платежното нареждане или да блокира и възстанови свързаните с него средства. Под „доказателства“ се имат предвид обективно обосновани причини, свързани със сигурността на платежната операция и със съмнението, че операциите са неразрешени или с цел измама.

Доставчиците на платежни услуги на получателите предоставят данните, необходими за целите, посочени в параграф 1, на доставчиците на платежни услуги, участващи в операцията.

Доставчикът на платежни услуги не съхранява данните, посочени в настоящия параграф, по-дълго от необходимото за целите, посочени в параграф 1, ***и при всички случаи не по-дълго от 10 години*** след прекратяването на отношенията с клиента. Механизмът на доставчика на платежни услуги за проследяване на операциите отчита като минимум всеки от следните фактори на риск:

а) списъци на компрометирани или откраднати елементи за удостоверяване;

б) стойността на всяка платежна операция;

в) известни сценарии на измама при предоставянето на платежни услуги;

г) признаци на заразяване със опасен софтуер при всеки процес на удостоверяване;

д) ако устройството за достъп или софтуерът се предоставят от доставчика на платежни услуги — регистриране на всяко използване на устройството за достъп или софтуера, предоставени на ползвателя на платежни услуги, и на необичайното използване на устройството за достъп или софтуера.

Доставчиците на платежни услуги могат да обработват данните, изброени в член 83, параграф 2, първа алинея, с цел задълбочено удостоверяване на клиента, използвайки ги като елемент „характерен белег“ съгласно член 3, точка 35.

3. За спазването на параграф 1, буква в) доставчикът на платежни услуги ***обменя информация, включваща*** индивидуалните идентификационни данни***, името, личния идентификационен номер, номера на организацията, начините на действие и друга свързана с операцията информация*** на получателя с друг доставчик на платежни услуги, с който е сключил посоченото в параграф 5 споразумение за обмен на информация, когато разполага с достатъчно доказателства, за да сметне, че е налице платежна операция с цел измама. Приема се, че са налице достатъчно доказателства за споделяне на ***индивидуална информация***, когато най-малко двама различни ползватели на платежни услуги, които са клиенти на един и същ доставчик на платежни услуги, са съобщили, че тези данни са били използвани при кредитен превод с цел измама. Доставчикът на платежни услуги не съхранява ***информацията получена*** след обмена на информация, посочен в настоящия параграф и параграф 5, по-дълго, отколкото е необходимо за целите, посочени в параграф 1, буква в).

3а. Доколкото това е необходимо за спазване на параграф 1, буква в), доставчиците на платежни услуги, служителите по правоприлагането и публичните органи може също така да обменят информацията, посочена в параграф 3, с публични органи.

4. В споразуменията за обмен на информация се определят подробно условията на участието, както и оперативните елементи, в т.ч. използването на специални информационни платформи***, ако е приложимо***. Преди да се договорят, доставчиците на платежни услуги провеждат съвместно посочената в член 35 от Регламент (ЕС) 2016/679 оценка на въздействието във връзка със защитата на данните и, когато е приложимо, посочените в член 36 от същия регламент предварителни консултации с надзорния орган. ***Договореностите за обмен на информация се сключват до... [12 месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент].***

4а. ЕБО създава специална ИТ платформа, която да позволява на доставчиците на платежни услуги да обменят информация относно фалшиви индивидуални идентификационни данни и друга съответна информация, описана в настоящия член, с други доставчици на платежни услуги.

Тази платформа се създава до... [12 месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент].

5. Когато участниците в посоченото в параграф ***4*** споразумение за обмен на информация потвърдят участието в него на доставчик на платежни услуги, той уведомява за това компетентния орган, като прави това и при действителното прекратяване на участието си.

5а. Когато доставчикът на платежни услуги не блокира индивидуални идентификационни данни, за които му е съобщено, че са с цел измама или са част от операции, за които е потвърдено с доказателства, че са с цел измама, ползвателят на платежни услуги не понася произтичащите от това финансови загуби.

5б. Когато измамата при плащане произтича от публикуването на измамно съдържание онлайн, доставчиците на платежни услуги информират без неоправдано забавяне доставчиците на хостинг услуги, като следват процедурата, предвидена в член 16 от Регламент (ЕС) 2022/2065 [Акт за цифровите услуги].

6. Обработването на лични данни в съответствие с параграф 4 не води до прекратяване на договорните отношения с клиента от страна на доставчика на платежни услуги, нито засяга бъдещото включване в тези отношения на друг доставчик на платежни услуги, освен ако при задълбочено разследване на измама, проведено от съответните органи, не е направено заключение, че клиентът е участвал в измамната дейност.

Член 84

Рискове и тенденции при измамите при плащанията

1. При появата на нови форми на измама при плащанията доставчиците на платежни услуги предупреждават клиентите си чрез всички подходящи средства и канали, като отчитат потребностите на най-уязвимите групи клиенти. Доставчиците на платежни услуги ясно посочват на клиентите си как да установяват опитите за измама и действията и предпазните мерки, които трябва да предприемат, за да не станат жертва на насочени срещу тях действия с цел измама. Доставчиците на платежни услуги уведомяват клиентите си къде могат да докладват за действия с цел измама и бързо да получат информация по въпросите, свързани с измамите.

1а. Държавите членки разпределят значителни средства за инвестиции в образоване относно измами, свързани с плащания. Това образоване може да бъде под формата на медийна кампания или уроци в училищата. Доставчиците на платежни услуги и доставчиците на електронни съобщителни услуги си сътрудничат безплатно с държавите членки при тези образователни дейности. Държавите членки информират Европейския парламент и Комисията за планираните кампании.

Доставчиците на платежни услуги в сътрудничество с доставчиците на електронни съобщителни услуги предприемат подходящи превантивни мерки и надеждни технически предпазни мерки за предотвратяване на случаи, в които измамници възпроизвеждат и злоупотребяват с името, пощенския адрес или телефонния номер на доставчика на платежни услуги, за да подвеждат ползвателите на платежни услуги да извършват операции с цел измама.

Доставчиците на електронни съобщителни услуги си сътрудничат с доставчиците на платежни услуги, за да гарантират, че са въведени подходящи организационни и технически мерки за защита на сигурността и поверителността на съобщенията, както е предвидено в Директива 2002/58/ЕО, в т.ч. по отношение на идентификацията на линията на викащия и адреса на електронната поща.

2. Поне веднъж годишно доставчиците на платежни услуги организират за служителите си***, които участват в разработването и поддържането на платежни услуги и в предлагането им на клиентите,*** програми за обучение относно рисковете и тенденциите при измамите при плащанията и се уверяват, че служителите им са подходящо обучени да изпълняват задачите и отговорностите си в съответствие с приложимите защитни политики и процедури за ограничаване и управляване на рисковете от измами при плащанията.

3. До [Служба за публикации: въвежда се дата = 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] ЕБО издава по силата на член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 насоки за посочените в параграфи 1 и 2 от настоящия член програми във връзка с рисковете от измами при плащанията.

Член 85

Задълбочено удостоверяване на клиента

1. Доставчикът на платежни услуги прилага задълбочено удостоверяване на клиента ***въз основа на оценката на риска, извършена в рамките на механизма за проследяване на операциите, посочен в член 83,*** когато платецът:

а) осъществява достъп онлайн до платежната си сметка;

▌

в) подава платежно нареждане за електронна платежна операция;

г) дистанционно извършва действие, което би могло да е свързано с риск от измама при плащанията или с друга злоупотреба.

2. Платежните операции, които не са инициирани от платеца, а само от получателя, не подлежат на задълбочено удостоверяване на клиента, тъй като при тях платецът не участва, нито има взаимодействие с него. ***Това освобождаване се прилага и за всяко възстановяване на суми, инициирано от първоначалния получател в полза на платеца.***

3. Когато платецът е дал на получателя мандат да подава платежно нареждане за една или няколко платежни операции, като използва платежен инструмент, издаден, за да бъде използван от платеца за подаване на платежни нареждания за платежни операции, и когато мандатът е резултат от споразумение между платеца и получателя за предоставяне на продукти или услуги, последващите платежни операции, инициирани от получателя въз основа на такъв мандат, могат да бъдат приети за инициирани от получателя, стига да не се налага предварително действие от платеца, за да се задейства инициирането им от получателя.

4. Платежните операции, за които платежни нареждания е подал получателят, въз основа на получения от платеца мандат, се подчиняват на общите разпоредби на членове 61, 62 и 63 относно инициираните от получателя операции.

5. Когато мандатът, даван от платеца на получателя за подаване на платежни нареждания за посочените в параграф 3 операции, се дава дистанционно с участието на доставчика на платежни услуги, за създаването на такъв мандат се изисква задълбочено удостоверяване на клиента.

6. При директните дебити задълбочено удостоверяване на клиента се прилага, когато мандатът от платеца на получателя за иницииране на една или няколко операции по директен дебит се дава дистанционно с прякото участие на доставчика на платежни услуги в създаването му.

7. Платежните операции, за които платецът е дал платежни нареждания при условия, различни от използването на електронни платформи или устройства, като например платежни нареждания на хартиен носител, по пощата или ***чрез основани на телефонна комуникация механизми,*** не подлежат на задълбочено удостоверяване на клиента, независимо дали се изпълняват по електронен път или не, стига доставчикът на платежни услуги на платеца да прилага при тези платежни операции изисквания за защитеност и за проверка, които ***позволяват друга*** форма на удостоверяване на идентичността ***освен задълбочено удостоверяване на клиента***.

8. При дистанционно подаване на посоченото в параграф 1, буква в) платежно нареждане, доставчикът на платежни услуги прилага задълбочено удостоверяване на клиента, което включва елементи, динамично свързващи операцията с дадена сума и даден получател.

9. Когато посоченото в параграф 1, буква в) платежно нареждане се подава чрез устройство на платеца, използващо за обмена на информация с инфраструктурата на получателя технология за комуникация в малък обсег и чието удостоверяване изисква достъп до интернет на него, доставчикът на платежни услуги прилага задълбочено удостоверяване на клиента, което включва елементи, динамично свързващи операцията с дадена сума и даден получател, или съгласувани защитни мерки с равностоен ефект, които на всички етапи на инициирането защитават поверителността, автентичността и неприкосновеността на сумата по операцията и на получателя.

10. За целите на параграф 1 доставчикът на платежни услуги въвежда подходящи мерки за защита на поверителността и неприкосновеността на персонализираните удостоверителни данни на ползвателя на платежни услуги.

11. Всяко предвидено от ЕБО по силата на член 89 неприлагане на задълбочено удостоверяване на клиента се основава на един или повече от следните критерии:

а) степента на риск при предоставяната услуга;

б) сумата по операцията или честотата, с която се изпълнява, или и двете;

в) каналът на плащане, използван за изпълнение на операцията***;***

ва) дали страните по платежната операция са потребители или предприятия платци.

12. Не е необходимо два или повече от посочените в член 3, точка 35 елементи, на които се основава задълбоченото удостоверяване на клиента, да принадлежат непременно към различни категории***. Независимостта на елементите се съхранява изцяло по всяко време, а процедурата за удостоверяване гарантира по всяко време високо ниво на сигурност.***

Елементът „характерен белег“ на задълбоченото удостоверяване на клиента може да включва характеристики на средата и поведението, например такива, свързани с местоположението на ползвателя на платежни услуги, времето на извършване на операцията или използваното устройство.

Член 86

Задълбочено удостоверяване на клиента при услугите по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка

1. ***Член 85, параграф 8 и*** член 85, параграф 9 се ***прилагат*** и спрямо плащанията, инициирани чрез доставчик на услуги по иницииране на плащане. Член 85, параграф 10 се прилага и спрямо плащанията, инициирани чрез доставчик на услуги по иницииране на плащане, както и когато информацията се иска чрез доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка.

2. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, дава възможност на доставчиците на услуги по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка да следват процедурите за удостоверяване, които той е предоставил на ползвателя на платежни услуги в съответствие с член 85, параграфи 1 и 10, а когато участва доставчик на услуги по иницииране на плащане – в съответствие с член 85, параграфи 1, 8, 9, 10 и 11.

3. Без да се засяга параграф 2, доставчикът на платежни услуги, обслужващ дадена платежна сметка, прилага задълбочено удостоверяване на клиента само за първия достъп на доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка до данните на тази сметка, стига да няма основателни причини да подозира измама.

Член 88

Изисквания за достъпност на задълбоченото удостоверяване на клиента

1. Без да се засягат изискванията за достъпност по Директива (ЕС) 2019/882, доставчикът на платежни услуги предоставя на всички свои клиенти, в т.ч. на хората с увреждания, на възрастните хора, на хората с ниски цифрови умения и на тези, които нямат достъп до цифрови канали или платежни инструменти, поне едно съобразено със специфичното им положение средство, с помощта на което да се идентифицират чрез задълбочено удостоверяване на клиента.

2. Доставчикът на платежни услуги не обвързва извършването на задълбочено удостоверяване на клиента — ***което трябва да се предлага безплатно*** — с използването за целта само на дадено средство, нито, изрично или косвено, резултатите от това задълбочено удостоверяване на клиента – с притежаването на смартфон ***или друго интелигентно устройство***. Доставчикът на платежни услуги разработва, в отговор на ***различната специфика в положението*** на всички свои клиенти***, и по-специално на тези с увреждания, с ниски цифрови умения, възрастните хора и тези, които нямат достъп до цифрови канали или платежни инструменти, повече от едно средство*** за прилагане на задълбоченото удостоверяване на клиента.

Член 88а

Справедлив, разумен и недискриминационен достъп до мобилни устройства

1. Без да се засяга член 6, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2022/1925 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2022 г. за достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор и за изменение на директиви (ЕС) 2019/1937 и (ЕС) 2020/1828, производителите на оригинално оборудване в областта на мобилните устройства и доставчиците на електронни съобщителни услуги по смисъла на член 2, параграф 1 от Директива (ЕС) 2018/1972 позволяват на доставчиците на услуги за комуникационен интерфейс (front-end) да постигнат ефективна оперативна съвместимост и достъп за целите на оперативната съвместимост до техническите характеристики, необходими за съхраняването и предаването на данни за обработката на платежни операции, при справедливи, разумни и недискриминационни условия.

2. Производителите на оригинално оборудване в областта на мобилните устройства и доставчиците на електронни съобщителни услуги, посочени в параграф 1, не се възпрепятстват да предприемат строго необходимите и пропорционални мерки, за да гарантират, че оперативната съвместимост не нарушава целостта на хардуерните и софтуерните характеристики, за които се отнася задължението за оперативна съвместимост, при условие че тези мерки са надлежно обосновани.

3. За целите на прилагането на справедливи, разумни и недискриминационни условия съгласно параграф 1 производителите на оригинално оборудване в областта на мобилните устройства и доставчиците на електронни съобщителни услуги, посочени във въпросния параграф, публикуват общи условия за ефективна оперативна съвместимост и достъп.

Член 89

Регулаторни технически стандарти за удостоверяването, комуникацията и механизмите за проследяване на операциите

1. ЕБО разработва проекти на регулаторни технически стандарти за определяне на:

а) изискванията за посоченото в член 85 задълбочено удостоверяване на клиента;

б) случаите на освобождаване от прилагането на член 85, параграфи 1, 8 и 9, въз основа на критериите, посочени в член 85, параграф 11;

в) изискванията, които трябва да удовлетворяват предвидените в член 85, параграф 10 мерки за защита на поверителността и неприкосновеността на персонализираните удостоверителни данни на ползвателите на платежни услуги;

г) приложимите по силата на член 87 изисквания към споразумението за възлагане, с което доставчик на платежни услуги на платец възлага на доставчик на технически услуги да предоставя и проверява елементите на задълбоченото удостоверяване на клиента; ***при определянето на тези изисквания ЕБО взема предвид своите съществуващи насоки относно споразуменията за възлагане;***

д) изискванията в глава 3 от дял III относно общите отворени стандарти за защитена комуникация за целите на идентифицирането, удостоверяването, уведомяването и обмена на информация, както и относно прилагането на мерките за защита между доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметки, доставчиците на услуги по иницииране на плащане, доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка, платците, получателите и другите доставчици на платежни услуги;

е) допълнителните условия за отворени стандарти за защитена комуникация при използването на специални интерфейси;

ж) техническите изисквания за посочените в член 83 механизми за проследяване на операциите***;***

за целите на буква б), в проектите на регулаторни технически стандарти се определят, наред с другото, следните елементи във връзка с освобождаването от прилагане на задълбочено удостоверяване на клиента в резултат на анализ на риска при съответната платежна операция:

i) необходимите условия, за да се смята, че рискът при дадена дистанционна електронна платежна операция е нисък***, като се вземат предвид нивата на измама във всяка икономическа дейност***;

ii) методите и моделите за анализиране на риска при операциите;

iii) критериите за изчисляване на процента на измамите, в т.ч. за разпределянето му сред доставчиците на платежни услуги, предоставящи услуги по издаване и придобиване, или в рамките на такива доставчици — ако те предоставят тези услуги чрез едно-единствено юридическо лице;

iv) подробни и пропорционални изисквания за докладване и одит;

жа) стандартизиран списък на категориите информация, която трябва да бъде оповестена на информационното табло;

жб) изчерпателен списък на методите, които могат да се използват като индивидуални идентификационни данни;

жв) критерии за изключването на посочените в член 2, параграф 2, буква б) платежни операции от платец към получател, извършвани чрез търговски агент.

2. При разработването на проектите на регулаторни технически стандарти, посочени в параграф 1, ЕБО взима предвид:

а) необходимостта от осигуряване, чрез ефективни и отчитащи риска изисквания, на подходяща степен на сигурност както за ползвателите, така и за доставчиците на платежни услуги;

б) необходимостта от защита на средствата и личните данни на ползвателите на платежни услуги;

в) необходимостта от осигуряване и поддържане на лоялна конкуренция сред всички доставчици на платежни услуги;

г) необходимостта от осигуряване на неутралност на технологиите и моделите на стопанска дейност;

д) необходимостта от създаване на благоприятна среда за създаване на лесни за ползване, достъпни и иновативни разплащателни средства***;***

да) необходимостта от баланс между риска от измами и потребителското преживяване по отношение на операциите с ниска стойност;

дб) различното положение и специфичните нужди на потребителите и предприятията платци.

Преди да представи на Комисията своите проекти на регулаторни технически стандарти, ЕБО провежда открита консултация със заинтересованите страни от публичния и частния сектор, за да гарантира, че в проектите са взети предвид най-съвременните постижения в областта на технологиите и обработката на плащания, както и спецификата на операциите между предприятия и между предприятията и правителството.

ЕБО представя на Комисията посочените в първа алинея проекти на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = 1 година след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията се оправомощава да приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

3. В съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 ЕБО редовно преразглежда и ако е целесъобразно, актуализира регулаторните технически стандарти, с оглед, наред с другото, на иновациите и технологичното развитие, както, на разпоредбите на глава II от Регламент (ЕС) 2022/2554 и на прилаганите по силата на Регламент (ЕС) № 910/2014 европейски портфейли за цифрова самоличност.

ГЛАВА 8

Правоприлагане, компетентни органи и санкции

РАЗДЕЛ 1

ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОДАВАНЕ НА ЖАЛБА

Член 90

Жалби

1. Държавите членки въвеждат процедури, с които ползвателите на платежни услуги и другите заинтересовани лица, в т.ч. сдруженията на потребители, могат да подават пред натоварените с прилагането на настоящия регламент компетентни органи жалба за предполагаемо нарушение на настоящия регламент от страна на доставчик на платежни услуги.

2. Когато е приложимо и без да се засяга правото на търсене на защита по съдебен ред съгласно националното процесуално право, с отговора си компетентните органи по параграф 1 уведомяват жалбоподателя за съществуването на въведените по силата на член 95 процедури за алтернативно разрешаване на спорове (АРС).

Член 91

Компетентни органи и разследващи правомощия

1. Компетентните органи упражняват правомощията си да разследват потенциалните нарушения на настоящия регламент и да налагат предвидените в националната им уредба по силата на настоящия регламент административни санкции и административни мерки по някой от следните начини:

а) пряко;

б) в сътрудничество с други органи;

в) чрез оправомощаване на други органи или други субекти, но при същевременното запазване на отговорността за надзора над оправомощените структури;

г) чрез отнасяне на въпросите до компетентните съдебни органи.

Когато компетентните органи възлагат по силата на буква в) упражняването на правомощията си на други органи или други субекти, в оправомощаването те посочват делегираните задачи и условията на изпълнението им, както и реда за оттегляне на това оправомощаване. Оправомощените органи или други субекти биват организирани така, че да се избягват конфликти на интереси. Компетентните органи упражняват надзор върху дейността на оправомощените органи или други субекти.

2. Държавите членки определят компетентни органи, които да осигуряват и наблюдават ефективното спазване на настоящия регламент. Компетентните органи предприемат всички подходящи мерки с оглед на спазването му.

Компетентните органи са:

а) или държавни органи;

б) или субекти, признати от националното право или от изрично оправомощени за тази цел от националното право публични органи, в т.ч. централната банка.

Компетентният орган е независим от стопанските субекти и не допуска конфликт на интереси. Без да се засяга параграф 2, буква б), платежните институции, кредитните институции и пощенските джиро институции не могат да бъдат определени за компетентни органи.

3. Посочените в параграф 2 компетентни органи разполагат с всички разследващи правомощия и адекватни ресурси, които са им необходими, за да изпълняват задълженията си.

Тези правомощия включват:

а) в хода на разследването на потенциални нарушения на настоящия регламент, правомощието да изискват от следните физически или юридически лица — без изброяването им да е изчерпателно, всички необходими за разследването сведения:

i) доставчици на платежни услуги;

ii) доставчици на технически услуги и оператори на платежни системи;

iii) доставчици на банкомати, които не обслужват платежни сметки;

iv) доставчици на електронни съобщителни услуги;

v) физически лица, принадлежащи към субектите по подточки i), ii) и iii);

vi) трети лица, на които субектите по подточки i), ii) и iii) са възложили оперативни функции или дейности;

vii) агенти и разпространители на субектите, посочени в подточки i), ii) и iii), и техните клонове, установени в съответната държава членка;

б) правомощието, когато е необходимо за изпълнението на задачите им, да провеждат всички необходими разследвания на лицата по буква а), подточки i)—vii), установени, намиращи се или предоставящи услуги в тяхната държава членка, включително:

i) да изискват документация;

ii) да проверяват счетоводните книги и статии на лицата по буква а), подточки i)—vii) и да правят копия или извлечения от тях;

iii) да получават писмени или устни обяснения от лицата по буква а), подточки i)—vii) или от техните представители или служители;

iv) да задават въпроси на всяко друго лице, което даде съгласие за това, с цел събиране на сведения във връзка с предмета на разследването;

в) правомощието да извършват, след предварително уведомяване на съответните компетентни органи, всички необходими проверки в служебните помещения на юридическите или физическите лица по буква а), подточки i)—vii).

4. Когато по силата на член 96, параграф 2 държава членка реши да въведе в правото си наказателни санкции за нарушение на настоящия регламент, тя предвижда необходимите законови, подзаконови и административни разпоредби, които да позволяват на компетентните органи:

а) да се свързват с компетентните съдебни органи, за да получат специфични сведения за наказателните разследвания на предполагаемите нарушения на настоящия регламент, за наказателните производства, образувани във връзка с такива предполагаеми нарушения, и за изхода от тези производства, включително окончателното съдебно решение;

б) да предоставят тези сведения на другите компетентни органи и на ЕБО с оглед на задължението си за сътрудничество помежду си и с ЕБО за целите на настоящия регламент.

5. Упражняването на посочените в настоящия член правомощия е пропорционално; то съблюдава съюзното и националното право, в т.ч. приложимите процесуални гаранции и принципите на Хартата на основните права на Европейския съюз. Приетите при прилагането на настоящия регламент разследващи и изпълнителни мерки са съобразени с естеството и общата действителна или потенциална вреда от нарушението.

6. До [Служба за публикации: въвежда се дата = датата на влизане в сила на настоящия регламент] ЕБО издава по силата на член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 насоки за процедурите за подаване на жалба, в т.ч. за каналите за подаване на жалба, за искането на сведения от жалбоподателите и за оповестяването на обобщен анализ на жалбите по член 90, параграф 1.

Член 92

Служебна тайна

1. Без да се засягат случаите, уредени от националното наказателно право, всички лица, които работят или са работили за компетентните органи, както и експертите, действащи от името на компетентните органи, са обвързани със задължение за опазване на служебната тайна по отношение на сведенията във връзка с провежданите от компетентните органи разследвания.

2. При обмена на сведения по силата на член 93, както предоставящият ги, така и получаващият ги орган са обвързани със задължение за опазване на служебната тайна.

Член 93

Компетентност и сътрудничество на компетентните органи

1. При нарушение или съмнение за нарушение на дялове II и III, компетентни органи са органите на държавата членка по произход на доставчика на платежни услуги, с изключение на агентите и клоновете, които упражняват дейност, ползвайки се от правото на установяване, за които компетентни са органите на приемащата държава членка.

2. При нарушение или съмнение за нарушение на дялове II и III от доставчик на технически услуги, оператор на платежна система, доставчик на банкомати, който не обслужва платежни сметки, доставчик на електронни съобщителни услуги — или от техен агент или клон, компетентни са органите на държавата членка, в която се предоставя съответната услуга.

3. При упражняване на санкционните и разследващите си правомощия, в т.ч. при трансграничните случаи, компетентните органи сътрудничат помежду си и с другите органи от всеки съответен сектор, както е приложимо за всеки отделен случай и при съблюдаване на съюзното и националното право, като обменят сведения помежду си и оказват взаимна помощ на другите съответни компетентни органи, ако такава е необходима за ефективното прилагане на административните санкции и административните мерки.

4. Органите от другите съответни сектори, посочени в параграф 3, сътрудничат с компетентните органи за ефективното прилагане на административните санкции и административните мерки.

РАЗДЕЛ 2

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ И САНКЦИИ

Член 94

Разрешаване на спорове

1. Доставчикът на платежни услуги въвежда и прилага подходящи и ефективни процедури за разглеждане на жалби с цел да се отговори на жалбите на ползвателите на платежни услуги във връзка с правата и задълженията, произтичащи от дялове II и III. Компетентните органи наблюдават ефективността на тези процедури.

Тези процедури се прилагат във всяка държава членка, в която доставчикът на платежни услуги предоставя платежните услуги, и се провеждат на официалния език на съответната държава членка или на друг език, ако това е уговорено между доставчика на платежни услуги и ползвателя на платежни услуги.

2. Доставчикът на платежни услуги ▌отговаря на жалбите на ползвателите на платежни услуги — на хартиен носител или, ако е уговорено между доставчика на платежни услуги и ползвателя на платежни услуги, на друг траен носител. В този отговор се разглеждат всички повдигнати въпроси в рамките на подходящ срок, но във всички случаи в рамките на 15 работни дни от получаването на жалбата. В извънредни случаи, ако отговорът не може да бъде даден в рамките на 15 работни дни по причини извън контрола на доставчика на платежни услуги, той изпраща предварителен отговор, в който ясно се посочват причините за забавянето на отговора на жалбата, както и срокът, в който ползвателят на платежни услуги ще получи окончателния отговор. Във всички случаи срокът за получаване на окончателен отговор не надхвърля 35 работни дни.

Държавите членки могат да въведат или да запазят правила при процедурите за уреждане на спорове, които са по-благоприятни за ползвателите на платежни услуги от посочените в първа алинея. Ако те се възползват от тази възможност, се прилагат техните правила.

3. Доставчикът на платежни услуги уведомява ползвателя на платежни услуги най-малко за една структура за АРС, която е компетентна да разглежда спорове, отнасящи се до правата и задълженията по дялове II и III.

4. Информацията по параграф 3 се съобщава по ясен, изчерпателен и леснодостъпен начин на уебсайта и на съответното мобилно приложение на доставчика на платежни услуги, ако има такива, в клона и в общия ред и условия на договора между доставчика на платежни услуги и ползвателя на платежни услуги. Доставчикът на платежни услуги посочва къде има достъп до допълнителна информация за съответната структура за АРС и за условията за нейното сезиране.

Член 95

Процедури за АРС

1. Държавите членки въвеждат, съгласно съответното съюзно и национално право и при съблюдаване на качествените изисквания на Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([43]), съответстващи, независими, безпристрастни, прозрачни и ефективни процедури за алтернативно разрешаване на споровете между ползвател на платежни услуги и доставчик на платежни услуги във връзка с правата и задълженията по дялове II и III, като използват, ако е целесъобразно, съществуващите компетентни органи. Процедурите за АРС се прилагат за доставчика на платежни услуги.

1а. Участието на доставчиците на платежни услуги в процедурите за АРС за потребителите е задължително, освен ако държавата членка не докаже пред Комисията, че други механизми са също толкова ефективни.

2. Посочените в параграф 1 от настоящия член органи си сътрудничат ефективно за разрешаването на споровете с трансгранично измерение във връзка с правата и задълженията по дялове II и III.

3. В изпълнение на член 18 от Директива 2013/11/ЕС държавите членки определят компетентен орган, който да акредитира, наблюдава и оповестява нивото на качество на структурата или структурите на тяхна територия за алтернативно разрешаване на споровете във връзка с правата и задълженията по дялове II и III.

4. В изпълнение на член 20 от Директива 2013/11/ЕС компетентните органи по параграф 3 уведомяват Комисията за структурата или структурите на своя територия за алтернативно разрешаване на споровете във връзка с правата и задълженията по дялове II и III.

5. Комисията съставя списък на структурите за АРС, за които е била уведомена по силата на параграф 4; тя внася в него всяка промяна, за която впоследствие бива уведомена.

Член 96

Административни санкции и административни мерки

1. Без да се засягат надзорните правомощия на компетентните органи по силата на Директива (ЕС) XXX (ДПУ3), в съответствие с дял II, глава 1, раздел 3 от същата директива и правото си да въвеждат наказателноправни санкции, държавите членки създават разпоредби относно административните санкции и административните мерки, приложими при нарушение на настоящия регламент, и осигуряват ефективното им прилагане. Административните санкции и административните мерки са ефективни, пропорционални и възпиращи.

2. Държавите членки могат да решат да не създадат разпоредби за административните санкции и административните мерки за тези нарушения на настоящия регламент, които се санкционират от националното наказателно право. В такъв случай държавите членки уведомяват Комисията за съответните наказателноправни разпоредби, както и — по силата на член 103, за последващите им изменения.

3. Когато националните разпоредби, посочени в параграф 1, се прилагат за доставчик на платежни услуги или друго юридическо лице, в случай на нарушение и при спазване на предвидените в националното право условия административните санкции и административните мерки се прилагат за членовете на управителния орган на този доставчик или на това юридическо лице, както и за другите физически лица, за които е установено, че са отговорни за нарушение на настоящия регламент.

([43]) Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (Директива за АРС за потребители) (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 63).

4. Държавите членки могат в съответствие с националното си право да създадат разпоредби, които позволяват на техните компетентни органи да приключат разследване на предполагаемо нарушение на настоящия регламент след споразумение за уреждане на спор или ускорена изпълнителна процедура.

Оправомощаването на компетентните органи да уреждат спорове или да започват ускорени изпълнителни процедури не засяга задълженията на държавите членки по параграф 1.

Член 97

Административни санкции и други административни мерки за специфични нарушения

1. Без да се засяга член 96, параграф 2, националните законови, подзаконови и административни разпоредби определят административните санкции и другите административни мерки, посочени в параграф 2 от настоящия член, за нарушаване или заобикаляне на следните разпоредби:

а) предвидените в член 32 условия за достъп до сметка в кредитна институция;

б) предвидените в дял III, глава 3, без да се засяга член 45, условия за защитен достъп до данни от страна на доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметка, доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и доставчиците на услуги по иницииране на плащане;

в) предвиденото в членове 85, 86 и 87 задължение за въвеждане или прилагане на механизми за предотвратяване на измами, в т.ч. задълбочено удостоверяване на клиента;

г) предвиденото в член 20, буква в), подточка ii) задължение за операторите на банкомати и другите разпространители на парични средства за спазване на изискванията за прозрачност на таксите;

д) предвидения в член 56, параграф 2, член 57, параграф 2 и член 59, параграф 2 срок за обезщетяване на ползвател на платежни услуги от страна на доставчик на платежни услуги.

2. В случаите, посочени в параграф 1, приложимите административни санкции и административни мерки ***са ефективни, пропорционални и възпиращи и*** включват следното:

а) административни глоби;

i) при юридическо лице — максимална административна глоба в размер най-малко на ***7,5 %*** от общия му годишен оборот, както е определен в параграф 3;

ii) при физическо лице — максимална административна глоба в размер най-малко на ***2 750 000*** EUR, а в държавите членки, чиято парична единица не е еврото — равностойността на тази сума в националната им парична единица към датата на влизане в сила на настоящия регламент;

iii) максимална административна глоба в размер най-малко на двойния размер на получената вследствие на нарушението облага, ако тя може да се определи;

б) публично изявление, в което се посочват отговорното юридическо или физическо лице и естеството на нарушението;

в) разпореждане, с което се изисква отговорното за нарушението юридическо или физическо лице да преустанови неправомерното поведение и да не го повтаря;

г) временна забрана за изпълняване на управленски функции за член на ръководния орган на юридическото лице или за всяко друго физическо лице, което носи отговорност за нарушението.

3. Общият годишен оборот, посочен в параграф 2, буква а), подточка i) от настоящия член и в член 98, параграф 1 от настоящия регламент, е нетният оборот по смисъла на член 2, точка 5 от Директива 2013/34/ЕС в годишния финансов отчет към последната дата на счетоводния баланс, за който носят отговорност членовете на административния, управителния и надзорния орган на юридическото лице.

Когато юридическото лице е предприятие майка или нейно дъщерно предприятие, което по силата на член 22 от Директива 2013/34/ЕС изготвя консолидирани финансови отчети, съответният общ годишен оборот е нетният оборот или приходите, определени съгласно приложимите счетоводни стандарти и посочени в консолидираните финансови отчети на крайното предприятие майка към последната дата на счетоводния баланс, за които носят отговорност членовете на административния, управителния и надзорния орган на крайното предприятие.

4. Държавите членки могат съгласно националното си право да оправомощят компетентните органи да налагат други видове санкции и да предвидят за тях санкционни правомощия в допълнение към посочените в параграф 2 от настоящия член и в член 98 относно периодичните имуществени санкции.

Член 98

Периодични имуществени санкции

1. Компетентните органи имат право да налагат периодични имуществени санкции на юридическо или физическо лице за неспазването на решение, заповед, временна мярка, искане, задължение или друга мярка, приета по силата на настоящия регламент.

Периодичните имуществени санкции по първа алинея са ефективни и пропорционални; те представляват сума, която се изплаща ежедневно до възстановяване на спазването. Те се налагат за срок, не по-дълъг от 6 месеца от датата, посочена в решението за налагането им.

Компетентните органи имат право да налагат максимални периодични имуществени санкции в размер най-малко на:

а) 3 % от средния дневен оборот — при юридическо лице;

б) 30 000 EUR — при физическо лице.

Средният дневен оборот е общият годишен оборот, посочен в член 97, параграф 3, разделен на 365.

2. Държавите членки могат да предвидят по-висок размер на паричните санкции от предвидените в параграф 1.

Член 99

Елементи, които трябва да се взимат предвид при определянето на административните санкции и другите административни мерки

1. Когато определят вида и размера на административните санкции или на другите административни мерки, компетентните органи взимат предвид всички съответни елементи и обстоятелства, за да наложат пропорционална на нарушението санкция, включително:

а) тежестта и продължителността на нарушението;

б) степента на отговорност на отговорното за нарушението физическо или юридическо лице;

в) финансовото състояние на отговорното за нарушението физическо или юридическо лице, според, например, общия годишен оборот — за юридическо лице, или годишен доход — за физическо лице;

г) величината, доколкото може да се определи, на получената облага или избегнатата загуба от отговорното за нарушението физическо или юридическо лице;

д) загубата, доколкото може да се определи, произтекла за трета страна в резултат на нарушението;

е) неблагоприятните последици за отговорното за нарушението физическо или юридическо лице от дублирането на наказателни и административни производства и санкции за едно и също поведение;

ж) доколко нарушението засяга интересите на потребителите и другите ползватели на платежни услуги;

з) действителните или потенциалните системни отрицателни последици от нарушението;

и) съучастието или участието в нарушението на повече от едно физическо или юридическо лице;

й) предишните нарушения на отговорното за нарушението физическо или юридическо лице;

к) степента на съдействие, което отговорното за нарушението физическо или юридическо лице оказва на компетентния орган;

л) евентуалните корективни действия или мерки на отговорното за нарушението физическо или юридическо лице, за да се предотврати повтаряне на нарушението.

2. Компетентните органи, които по силата на член 96, параграф 4 използват споразумения за уреждане на спорове или ускорени изпълнителни процедури, съобразяват съответните административни санкции и административни мерки, предвидени в членове 96, 97 и 98, с всеки съответен случай, за да гарантират тяхната пропорционалност.

Член 100

Право на обжалване

1. Решенията, взети от компетентните органи по силата на настоящия регламент, подлежат на обжалване по съдебен ред.

2. Параграф 1 се прилага и при бездействие.

Член 101

Публикуване на административните санкции и административните мерки

1. Компетентните органи публикуват на своя уебсайт всяко решение за налагане на административна санкция или административна мярка на юридическо или физическо лице за нарушения на настоящия регламент, както и — когато е приложимо, всяко споразумение за уреждане на спор. Съобщението съдържа кратко описание на нарушението, наложената административна санкция или друга административна мярка или, когато е приложимо, изявление относно споразумението за уреждане на спора. Самоличността на физическото лице — обект на решението за налагане на административна санкция или административна мярка, не се публикува.

Компетентните органи публикуват посочените в първа алинея решение и изявление веднага след като юридическото или физическото лице — обект на решението, е било уведомено за него или след като споразумението за уреждане на спора е било подписано.

2. Чрез дерогация от параграф 1, когато националният компетентен орган прецени, че публикуването на самоличността или други лични данни на физическо лице е необходимо с оглед на стабилността на финансовите пазари или на ефективното прилагане на настоящия регламент, в т.ч. при публичното изявление по член 97, параграф 2, буква б) и временната забрана по член 97, параграф 2, буква г), той може да публикува и самоличността на лицето или личните данни, стига да обоснове решението си и публикуването да е ограничено до личните данни, които са строго необходими с оглед на стабилността на финансовите пазари или на ефективното прилагане на настоящия регламент.

3. Когато решението за налагане спрямо юридическо лице на административна санкция или друга административна мярка подлежи на обжалване пред съответния съдебен или друг орган, компетентните органи публикуват незабавно на официалния си уебсайт и информация за обжалването, както и всяка последваща информация за неговия изход. Когато обжалваното решение се отнася до физическо лице и дерогацията по параграф 2 не се прилага, компетентните органи публикуват информация за жалбата само в анонимизиран вид.

4. Компетентните органи съхраняват на уебсайта си публикуваната по силата на настоящия член информация до 5 години след публикуването ѝ. Личните данни, съдържащи се в съобщението, се съхраняват на официалния уебсайт на компетентния орган само ако годишен преглед покаже продължаваща необходимост от огласяване на тези данни с оглед на стабилността на финансовите пазари или на ефективното прилагане на настоящия регламент, но във всеки случай за не повече от 5 години.

Член 102

Наблюдение на производствата, санкциите и мерките

1. Компетентните органи редовно докладват на ЕБО в анонимизиран и обобщен формат:

а) образуваните, прекратените или приключилите официални административни производства за налагане на административни санкции или административни мерки;

б) периодичните имуществени санкции, наложени по силата на член 98, за текущи нарушения на настоящия регламент;

в) когато е приложимо, споразумения за уреждане на спорове и ускорени изпълнителни процедури, както и техния изход, независимо от тяхното публикуване, в съответствие с член 96, параграф 4;

г) наказателните производства, довели до присъда, и съответните санкции, докладвани от съдебните органи в изпълнение на член 91, параграф 4, буква а);

д) обжалванията на решения за налагане на наказателни или административни санкции или административни мерки и изхода от тези обжалвания.

2. Когато компетентният орган оповести публично административна санкция или административна мярка, той едновременно с това я съобщава на ЕБО.

3. В срок от 2 години след датата на прилагане на настоящия регламент и след това на всеки 2 години ЕБО предава на Комисията доклад за прилагането на санкциите, наложени от компетентните органи за осигуряване на спазването на настоящия регламент.

Член 103

Уведомяване за изпълнителните мерки

Държавите членки уведомяват Комисията за законовите, подзаконовите и административните разпоредби, приети съгласно настоящата глава, в т.ч. за всички съответни наказателноправни разпоредби, до [Служба за публикации: въвежда се дата = датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Държавите членки уведомяват без необосновано забавяне Комисията за последващите им изменения.

ГЛАВА 9

Правомощия на ЕБО за намеса по отношение на продукт

Член 104

Правомощия на ЕБО за временна намеса

1. По силата на член 9, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 ЕБО може, когато са изпълнени условията на параграфи 2 и 3 от настоящия член, временно да забрани или ограничи в Съюза определен вид или характеристика на дадени платежни или свързани с електронните пари услуги или инструменти. Забраната или ограничението може да се прилага при дадени обстоятелства или да подлежи на изключения, определени от ЕБО.

2. ЕБО взима решение по параграф 1 само при наличието на изброените по-долу обстоятелства:

а) предложеното действие обхваща значителен брой ползватели на платежни услуги или на услуги по електронни пари или заплашва подходящото функциониране на пазарите на плащания или електронни пари и тяхната цялост или стабилност на всички тях или на част от тях в Съюза;

б) регулаторните изисквания на правото на Съюза, приложими към съответните платежни услуги или услуги по електронни пари, не отстраняват въпросната заплаха;

в) един или няколко компетентни органа не са действали за преодоляване на заплахата или действията им не са били подходящи за преодоляването ѝ.

Ако са изпълнени посочените в първа алинея условия, ЕБО може да наложи забраната или ограничението по параграф 1 като предпазна мярка, преди дадената платежна услуга или услуга по електронни пари да бъде предлагана или разпространявана сред ползвателите на платежни услуги.

3. Когато действа по силата на настоящия член, ЕБО предприема необходимото, така че:

а) действието да не засегне ефективността на пазара на плащания или на услуги по електронни пари, нито платежните услуги или доставчиците на услуги по електронни пари по начин, несъразмерен с ползата от него;

б) действието да не създаде риск от регулаторен арбитраж; и

в) действието да е предприето след допитване до съответния национален компетентен орган.

4. Преди да реши да действа по силата на настоящия член, ЕБО уведомява компетентните органи за мерките, които предлага.

5. ЕБО известява на своя уебсайт за всяко решение относно действие по настоящия член. В известието се описва подробно забраната или ограничението и се посочва кога след публикуването му те ще породят действие; уведомленията за решенията с адресати физически лица се публикуват само в анонимизиран вид. Забраната или ограничението се отнасят само за действията, предприети след като мерките са започнали да действат.

6. ЕБО прави преглед на наложените по силата на параграф 1 забрани или ограничения на подходящи периоди, но поне веднъж на три месеца. Ако забраната или ограничението не бъдат подновени след края на тримесечния период, действието им се прекратява.

7. Действие, прието от ЕБО по силата на настоящия член, има превес над всяко действие, прието по-рано от компетентен орган.

8. Комисията приема по силата на член 106 делегирани актове, за да уточни критериите и факторите, които ЕБО трябва да отчита, когато определя кога е налице значителен брой ползватели на платежни услуги или на услуги по електронни пари или заплаха за подходящото функциониране на пазарите на платежни услуги или услуги по електронни пари и за тяхната цялост или стабилност на всички тези пазари или на част от тях в Съюза — както е посочено в параграф 2, буква а).

Тези критерии и фактори включват:

а) степента на сложност на дадените платежни или свързани с електронните пари услуги или инструменти и връзката с вида ползватели, в т.ч. потребителите, на които се предлагат;

б) степента на риск за потребителите на дадените платежни или свързани с електронните пари услуги или инструменти;

в) възможното използване от измамници на дадените платежни или свързани с електронните пари услуги или инструменти;

г) мащаба или степента на разпространение на дадените платежни или свързани с електронните пари услуги или инструменти;

д) степента на иновативност на дадените платежни или свързани с електронните пари услуги или инструменти.

ДЯЛ IV
ДЕЛЕГИРАНИ АКТОВЕ

Член 105

Делегирани актове

Комисията се оправомощава, по силата на член 106, да приема делегирани актове за изменение на настоящия регламент, за да актуализира сумите, посочени в член ***60, параграф 1***.

Член 106

Упражняване на правомощията

1. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Посоченото в член 105 правомощие да приема делегирани актове се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

3. Посоченото в член 105 делегиране на правомощие може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощие. То поражда действие в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна посочена в него дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. В съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 година, преди приемането на делегиран акт Комисията се допитва до определени от държавите членки експерти.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 105, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

ДЯЛ V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 107

Разширени права за възстановяване и по-строги мерки за предотвратяването на измами

1. Държавите членки или доставчиците на платежни услуги могат да разширят правата на ползвателите на платежни услуги по отношение на предвиденото в членове 57 и 59 възстановяване на разрешени кредитни преводи, както и да определят по-строги мерки за предотвратяване на измамите от предвидените в член 83, параграф 1 и член 84.

2. До [Служба за публикации: въвежда се дата = датата на влизане в сила на настоящия регламент] държавите членки уведомяват Комисията за приетите по силата на параграф 1 разпоредби. Те незабавно я уведомяват и за всяко последващо тяхно изменение.

Член 108

Преглед

1. До 5 години, считано от датата на прилагане на настоящия регламент, Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, ЕЦБ и Европейския икономически и социален комитет доклад за прилагането и въздействието на настоящия регламент, по-специално за следното:

а) целесъобразността и въздействието върху конкуренцията и развитието на отвореното банкиране от разпоредбите, уреждащи достъпа до данните на платежните сметки при услугите по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане, и по-специално — на разпоредбите, отнасящи се до специалните интерфейси и съответните им дерогации по членове 38 и 39;

б) въздействието на разпоредбите на член 34, отнасящи се до отсъствието на задължителни договорни отношения и компенсация за достъпа до интерфейсите от страна на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и по иницииране на плащане;

в) целесъобразността и въздействието на разпоредбите на член 28, отнасящи се до таксуването, в т.ч. допълнителните такси;

г) целесъобразността и въздействието на разпоредбите, отнасящи се до предотвратяването на измамите и до обезщетяването при измама, както при неразрешените, така и при разрешените операции***;***

га) броя и размера на административните санкции и административните мерки, наложени съгласно настоящия регламент или във връзка с него, по държави членки;

гб) качеството на сътрудничеството между националните компетентни органи и ЕБО;

гв) видовете и тенденциите на измамническо поведение, както и оценките и пропорциите на финансовите щети, които това поведение нанася на пазара, изразени количествено по държави членки.

Ако е целесъобразно, Комисията представя с доклада си законодателно предложение.

2. До [Служба за публикации: въвежда се дата = 3 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, ЕЦБ и Европейския икономически и социален комитет доклад за обхвата на настоящия регламент, в частност що се отнася до платежните системи, платежните схеми и доставчиците на технически услуги. Ако е целесъобразно, Комисията представя с доклада си законодателно предложение.

Член 109

Изменения на Регламент (ЕС) № 1093/2010

Регламент (ЕС) № 1093/2010 се изменя, както следва:

1) В член 1, параграф 2 първото изречение се заменя със следното:

„Органът действа в рамките на предоставените му с настоящия регламент правомощия и в рамките на приложното поле на Директива 2002/87/ЕО, Директива 2008/48/ЕО[1], Директива 2009/110/ЕО, Регламент (ЕС) № 575/2013[2], Директива 2013/36/ЕС[3], Директива 2014/49/ЕС[4], Директива 2014/92/ЕС[5], Директива (ЕС) […] (ДПУ3), Регламент (ЕС) […] (РПУ) на Европейския парламент и на Съвета, а също така — доколкото тези актове се прилагат за кредитните и финансовите институции и компетентните органи, които упражняват надзор над тях — в рамките на съответните части от Директива 2002/65/ЕО, включително на всички директиви, регламенти и решения, приети на основание на тези актове, и всеки друг правно обвързващ акт на Съюза, с който му се възлагат задачи.“;

2) Член 4, параграф 2 се изменя, както следва:

а) подточка i) се заменя със следното:

„компетентните органи или надзорните органи в обхвата на секторните актове, посочени в член 1, параграф 2, в т.ч. Европейската централна банка — по въпросите, свързани с възложените ѝ с Регламент (ЕС) № 1024/2013 задачи;“;

б) подточки iii), vi), vii) и viii) се заличават.

Член 110

Изменение на Регламент (ЕС) № 2017/2394

В приложението към Регламент (ЕС) 2017/2394 се добавя следната точка:

„29. Регламент (ЕС) [xxxx] на Европейския парламент и на Съвета от [xxxx] относно платежните услуги на вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010.“.

Член 111

Таблица на съответствията

Всяко позоваване на Директива (ЕС) 2015/2366 и Директива 2009/110/ЕО се смята за позоваване на Директива (ЕС) [ДПУ3] или на настоящия регламент и се чете съгласно таблицата на съответствието в приложение III към настоящия регламент.

Член 112

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от [Служба за публикации: въвежда се дата = ***21*** месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

От своя страна, членове 50 и 57 се прилагат от [Служба за публикации: въвежда се дата = ***27*** месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в …

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

(по смисъла на член 3, точка 3)

(1) Услуги, позволяващи внасяне и/или теглене на пари в брой по платежна сметка.

(2) Изпълнение на платежни операции, в т.ч. прехвърляне на средства от и към платежна сметка, включително когато средствата са по кредитна линия, отпусната или от доставчика на платежни услуги на ползвателя, или от друг доставчик на платежни услуги.

(3) Издаване на платежни инструменти.

(4) Приемане на платежни операции.

(5) Налични парични преводи.

(6) Услуги по иницииране на плащане.

(7) Услуги по предоставяне на информация за сметка.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

УСЛУГИ ПО ЕЛЕКТРОННИ ПАРИ

(по смисъла на член 3, точка 52)

Емитиране на електронни пари, поддържане на платежни сметки, в които се съхраняват единици електронни пари, и прехвърляне на единици електронни пари.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЯТА

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	**ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО**	**ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)**	**РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)**
Член 1, параграф 1	Член 1, параграф 1		Член 2, параграф 1
Буква а)	Буква а)		Буква а)
Буква б)	Буква б)		-
Буква в)	Буква в)		Буква б)
Буква г)			Буква в)
Буква д)	Буква г)		Буква г)
Буква е)	Буква д)		Буква д)
	Член 1, параграф 2	Член 1, параграф 1	
	Член 1, параграф 3	Член 1, параграф 2	
Член 1, параграф 2			Член 1, параграф 1
			Член 1, параграф 2
Член 2, параграф 1			Член 2, параграф 1
Член 3			Член 2, параграф 2
Буква а)			Буква а)
Буква б)			Буква б)
Буква в)			-
Буква г)			Буква в)
Буква д)			Буква г)
			Буква д)
Буква е)			-
Буква ж)			Буква е)
Буква з)			Буква ж)
Буква и)			Буква з)
Буква й)			Буква и)
Буква к)	Член 1, параграф 4		Буква й)
Буква л)	Член 1, параграф 5		Буква к)
Буква м)			Буква л)
Буква н)			Буква м)
Буква о)			-
Член 2, параграф 2			Член 2, параграф 3
Член 2, параграф 3			Член 2, параграф 4
Член 2, параграф 4			Член 2, параграф 5
Член 2, параграф 5			Член 2, параграф 6
			Член 2, параграф 7
			Член 2, параграф 8
Член 4:	Член 2:	Член 2:	Член 3:

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
Точки 1—3		Точки 1—3	Точки 1—3
Точка 4		Точка 4	Точка 4
Точка 5		Точка 5	Точка 5
Точка 6		-	-
-		-	Точки 6 и 7
		Точка 6	Точка 8
Точка 7		Точка 7	Точка 9
		Точка 8	Точка 10
Точки 8—13		Точки 9—14	Точки 11—16
-		-	Точка 17
Точка 14		Точка 15	Точка 18
Точки 15 и 16		Точки 17 и 18	Точки 20 и 21
Точка 17		Точка 16	Точка 19
Точки 18 и 19		Точки 19 и 20	Точки 22 и 23
Точка 20		Точка 21	Точка 24
Точка 21		-	Точка 25
Точка 22		Точка 22	Точка 26
Точки 23 и 24		-	Точки 27 и 28
-		-	Точка 29
Точка 25		Точка 23	Точка 30
Точки 26—30		-	Точки 31—35
		Точка 24	Точка 36
Точка 31		-	Точка 37
Точка 32		Точка 25	Точка 38
Точки 33—36		-	Точки 39—42
Точка 37		Точка 26	Точка 43
		Точка 27	
Точки 38—40		Точки 28—30	Точки 44—46
Точки 41 и 42		-	-
Точка 43		-	Точка 47
Точки 44 и 45		Точки 31 и 32	Точки 48 и 49
Точка 46		Точка 33	-
Точка 47		-	
Точка 48			-
	Точка 1	Точка 39	Точка 55

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
	Точка 2	Точка 34	Точка 50
	Точка 3	-	-
	Точка 4	Точка 35	-
		Точки 36—38	Точки 52—54
			Точка 55
		Член 3, параграфи 1 и 2	
Член 5, параграф 1	Член 3, параграф 1	Член 3, параграф 3	
	Член 3, параграф 2	Член 9, параграф 5	
Член 5, параграф 2		Член 3, параграф 4	
Член 5, параграф 3		Член 36, параграф 4	
Член 5, параграфи 4 и 5		-	
Член 5, параграф 6		Член 3, параграф 4	
Член 5, параграф 7		-	
Член 6, параграф 1	Член 3, параграф 3	Член 4, параграф 1	
	Член 3, параграф 4	Член 20, параграфи 1, 2, 3	
Член 6, параграф 2		Член 4, параграф 2	
Член 6, параграф 3		Член 4, параграф 3	
Член 6, параграф 4		Член 4, параграф 4	
Член 7	Член 4	Член 5	
Член 8, параграф 1	Член 5, параграф 1	Член 6, параграф 1	
Член 8, параграф 2	Член 5, параграф 6	Член 6, параграф 2	
Член 8, параграф 3	Член 5, параграф 7	Член 6, параграф 3	
Член 9, параграф 1		Член 7, параграф 1, член 7, параграф 2	
Член 9, параграф 2		Член 7, параграф 3	
-		Член 7, параграф 4	
Член 9, параграф 3		Член 7, параграф 5	
		Член 8, параграф 1	
	Член 5, параграф 2	Член 8, параграф 2, член 8, параграф 4	
	Член 5, параграф 3	Член 8, параграф 3	
	Член 5, параграф 4	Член 8, параграф 5	
	Член 5, параграф 5	Член 8, параграф 6	
Член 10, параграф 1		Член 9, параграф 1	
Член 10, параграф 2		Член 9, параграф 2	
	Член 7, параграф 1	Член 9, параграф 3	
	Член 7, параграф 2	Член 9, параграф 4	
	Член 7, параграф 3		

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
	Член 7, параграф 4		
Член 11, параграф 1		Член 13, параграф 1	
Член 11, параграф 2		Член 13, параграф 2	
Член 11, параграф 3		Член 13, параграф 3	
Член 11, параграф 4		Член 13, параграф 4	
Член 11, параграф 5		Член 13, параграф 5	
Член 11, параграф 6		Член 13, параграф 6	
Член 11, параграф 7		Член 13, параграф 7	
Член 11, параграф 8		Член 13, параграф 8	
Член 11, параграф 9		Член 13, параграф 9	
Член 12		Член 14	
Член 13, параграф 1		Член 16, параграф 1	
Член 13, параграф 2		Член 16, параграф 2	
Член 13, параграф 3		Член 16, параграф 3	
Член 14, параграф 1		Член 17, параграф 1	
Член 14, параграф 2		Член 17, параграф 2	
Член 14, параграф 3		Член 17, параграф 3	
Член 14, параграф 4		Член 17, параграф 4	
Член 15, параграф 1		Член 18, параграф 1	
Член 15, параграф 2		Член 18, параграф 2	
Член 15, параграф 3		Член 18, параграф 3	
Член 15, параграф 4		Член 18, параграф 4	
Член 15, параграф 5		Член 18, параграф 5	
		Член 18, параграф 6	
Член 16		Член 15	
Член 17, параграф 1		Член 11, параграф 1	
Член 17, параграф 2		Член 11, параграф 2	
Член 17, параграф 3		Член 11, параграф 3	
Член 17, параграф 4		Член 11, параграф 4	
Член 18, параграф 1	Член 6, параграф 1, буква а)	Член 10, параграф 1	
Буква а)	Буква в)	Буква а)	
Буква б)		Буква б)	
Буква в)		Буква в)	
Член 18, параграф 2	Член 6, параграф 4	Член 10, параграф 2	
Член 18, параграф 3	Член 6, параграф 4	Член 10, параграф 3	
Член 18, параграф 4	Член 6, параграф 1, буква б)	Член 10, параграф 4	
Член 18, параграф 5	Член 6, параграф 2; Член 6, параграф 4	Член 10, параграф 5	

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
	Член 6, параграф 3	Член 10, параграф 6	
Член 18, параграф 6		Член 10, параграф 7	
Член 19, параграф 1		Член 19, параграф 1	
Член 19, параграф 2		Член 19, параграф 2	
Член 19, параграф 3		Член 19, параграф 3	
Член 19, параграф 4		Член 19, параграф 4	
Член 19, параграф 5		Член 19, параграф 5	
Член 19, параграф 6		Член 22, параграф 1	
Член 19, параграф 7		Член 19, параграф 6, член 21, параграф 2	
Член 19, параграф 8		Член 19, параграф 7, член 22, параграф 2	
Член 20, параграф 1		Член 23, параграф 1	
Член 20, параграф 2		Член 23, параграф 2	
Член 21		Член 12	
Член 22, параграф 1		Член 24, параграф 1	
Член 22, параграф 2		Член 24, параграф 2	
Член 22, параграф 3		Член 24, параграф 3	
Член 22, параграф 4		Член 24, параграф 4	
Член 22, параграф 5		Член 24, параграф 5	
Член 23, параграф 1		Член 25, параграф 1	
Буква а)		Буква а)	
Буква б)		Буква б)	
Буква в)		Буква в)	
Буква г)		-	
		Член 25, параграф 2	
Член 23, параграф 2		Член 25, параграф 3	
Член 23, параграф 3		Член 25, параграф 4	
Член 24, параграф 1		Член 26, параграф 1	
Член 24, параграф 2		Член 26, параграф 2	
Член 24, параграф 3		Член 26, параграф 3	
Член 25, параграф 1		Член 27, параграф 1	
Член 25, параграф 2		Член 27, параграф 2	
Член 26, параграф 1		Член 28, параграф 1	
Член 26, параграф 2		Член 28, параграф 2	
Член 27, параграф 1		Член 29, параграф 1	
Член 27, параграф 2		Член 29, параграф 2	
Член 28, параграф 1		Член 30, параграф 1	
Член 28, параграф 2		Член 30, параграф 2	

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
Член 28, параграф 3		Член 30, параграф 3	
Член 28, параграф 4		Член 30, параграф 4	
Член 28, параграф 5		Член 30, параграф 5	
Член 29, параграф 1		Член 31, параграф 1	
Член 29, параграф 2		Член 31, параграф 2	
Член 29, параграф 3		Член 31, параграф 3	
Член 29, параграф 4		Член 31, параграф 4	
Член 29, параграф 5		Член 31, параграф 5	
Член 29, параграф 6		-	
		Член 31, параграф 6	
Член 30, параграф 1		Член 32, параграф 1	
Член 30, параграф 2		Член 32, параграф 2	
Член 30, параграф 3		Член 32, параграф 3	
Член 30, параграф 4		Член 32, параграф 4	
Член 31, параграф 1		Член 33, параграф 1	
Член 31, параграф 2		Член 33, параграф 2	
	Член 8, параграфи 1, 2, 3		
Член 32, параграф 1	Член 9, параграф 1	Член 34, параграф 1	
Буква а)		Буква а)	
	Буква а)	Буква б)	
Буква б)	Буква б)	Буква в)	
Член 32, параграф 2	Член 9, параграф 2	Член 34, параграф 2	
Член 32, параграф 3	Член 9, параграф 3	Член 34, параграф 3	
Член 32, параграф 4	Член 9, параграф 4	Член 34, параграф 4	
Член 32, параграф 5	Член 9, параграф 5, член 9, параграф 6, член 9, параграф 7	Член 34, параграф 5	
Член 32, параграф 6	Член 9, параграф 8	Член 34, параграф 6	
Член 33, параграф 1		Член 36, параграф 1	
Член 33, параграф 2		Член 36, параграф 2	Член 47, параграф 2
Член 34	Член 9, параграф 9	Член 35	
		Член 37, параграфи 1, 2 и 3	
		Член 38, параграфи 1 и 2	
	Член 10	Член 45, параграфи 2 и 4	
	Член 11, параграф 1		Член 30, параграф 1
	Член 11, параграф 2		Член 30, параграф 2
	Член 11, параграф 3		Член 30, параграф 3
	Член 11, параграф 4		Член 30, параграф 4

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
	Член 11, параграф 5		Член 30, параграф 5
	Член 11, параграф 6		Член 30, параграф 6
	Член 11, параграф 7		Член 30, параграф 7
	Член 12		Член 30, параграф 8
	Член 13		Глава 8 от дял IV
Член 35, параграф 1			Член 31, параграф 1, член 31, параграф 5
			Член 31, параграф 2
Член 35, параграф 2			Член 31, параграф 3, член 31, параграф 4, член 31, параграф 6
			Член 31, параграф 7
Член 36			Член 32, параграфи 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7
Член 37, параграф 1		-	
Член 37, параграф 2		Член 39, параграф 1	
Член 37, параграф 3		Член 39, параграф 2	
Член 37, параграф 4		Член 39, параграф 3	
Член 37, параграф 5		Член 39, параграф 4	
Член 38, параграф 1			Член 4, параграф 1
Член 38, параграф 2			Член 4, параграф 2
Член 38, параграф 3			-
Член 39			-
			Член 7
Член 40, параграф 1			Член 8, параграф 1
Член 40, параграф 2			Член 8, параграф 2
Член 40, параграф 3			Член 8, параграф 3
Член 41			Член 9
Член 42, параграф 1			Член 10
Член 42, параграф 2			-
Член 43, параграф 1			Член 11, параграф 1
Член 43, параграф 2			Член 11, параграф 2
Член 44, параграф 1			Член 12, параграф 1
Член 44, параграф 2			Член 12, параграф 2
Член 44, параграф 3			Член 12, параграф 3
Член 45			Член 13
Точка 1			Точка 1
Буква а)			Буква а)
Буква б)			Буква б)
			Буква в)

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
Буква в)			Буква г)
Буква г)			Буква д)
			Букви е) и ж)
Точка 2			Точка 2
Буква а)			Буква а)
Буква б)			Буква б)
Член 45, параграф 3			Член 13, параграф 3
Член 46			Член 14
Член 47			Член 15
Член 48			Член 16
Член 49			Член 17
Член 50			Член 18
Член 51, параграф 1			Член 19, параграф 1
Член 51, параграф 2			Член 19, параграф 2
Член 51, параграф 3			Член 19, параграф 3
Член 52			Член 20
Точка 1			Буква а)
Буква а)			Подточка i)
Буква б)			Подточка ii)
Точка 2			Буква б)
Буква а)			Подточка i)
Буква б)			Подточка ii)
Буква в)			Подточка iii)
буква г)			Подточка iv)
буква д)			Подточка v)
			Подточка vi)
буква е)			Подточка vii)
буква ж)			Подточка viii)
точка 3			Буква в)
Буква а)			Подточка i)
			Подточка ii), допълнителни подточки 1, 2, 3 и 4
Буква б)			Подточка iii)
Буква в)			Подточка iv)
			Подточка v)
точка 4			Буква г)
Буква а)			Подточка i)
Буква б)			Подточка ii)
Буква в)			Подточка iii)

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
буква г)			Подточка iv)
Точка 5			Буква д)
Буква а)			Подточка i)
Буква б)			Подточка ii)
Буква в)			Подточка iii)
буква г)			Подточка iv)
буква д)			Подточка v), подточка vi)
буква е)			Подточка vii)
буква ж)			Подточка viii)
Точка 6			Буква е)
Буква а)			Подточка i)
Буква б)			Подточка ii)
Буква в)			Подточка iii)
Точка 7			Буква ж)
Буква а)			Подточка i)
Буква б)			Подточка ii)
Член 53			Член 21
Член 54, параграф 1			Член 22, параграф 1
			Член 22, параграф 2
Член 54, параграф 2			Член 22, параграф 3
Член 54, параграф 3			Член 22, параграф 4
Член 55, параграф 1			Член 23, параграф 1
Член 55, параграф 2			Член 23, параграф 2
Член 55, параграф 3			Член 23, параграф 3
Член 55, параграф 4			Член 23, параграф 4
Член 55, параграф 5			Член 23, параграф 5
Член 55, параграф 6			Член 23, параграф 6
Член 56			Член 24
Член 57, параграф 1			Член 25, параграф 1
Член 57, параграф 2			Член 25, параграф 2
Член 57, параграф 3			Член 25, параграф 3
Член 58, параграф 1			Член 26, параграф 1
Член 58, параграф 2			Член 26, параграф 2
Член 58, параграф 3			Член 26, параграф 3
Член 59, параграф 1			Член 5, параграф 1
Член 59, параграф 2			Член 5, параграф 2
Член 60, параграф 1			Член 6, параграф 1
Член 60, параграф 2			Член 6, параграф 2

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
Член 60, параграф 3			Член 6, параграф 3
Член 61, параграф 1			Член 27, параграф 1
Член 61, параграф 2			Член 27, параграф 2
Член 61, параграф 3			Член 27, параграф 3
Член 61, параграф 4			-
Член 62, параграф 1			Член 28, параграф 1
Член 62, параграф 2			Член 28, параграф 2
Член 62, параграф 3			Член 28, параграф 5
Член 62, параграф 4			Член 28, параграф 3
Член 62, параграф 5			Член 28, параграф 4
Член 63, параграф 1			Член 29, параграф 1
Член 63, параграф 2			-
Член 63, параграф 3			Член 29, параграф 2
			Член 29, параграф 3
Член 64, параграф 1			Член 49, параграф 1
			Член 49, параграф 2
Член 64, параграф 2			Член 49, параграф 3, член 49, параграф 5
			Член 49, параграф 4
Член 64, параграф 3			Член 49, параграф 7
Член 64, параграф 4			Член 49, параграф 6
Член 65, параграф 1			-
Член 65, параграф 2			-
Член 65, параграф 3			-
Член 65, параграф 4			-
Член 65, параграф 5			-
Член 65, параграф 6			-
Член 66, параграф 1			Член 33, параграф 1
Член 66, параграф 2 и член 66, параграф 4			Член 40
Член 66, параграф 3			Член 46, параграф 2
Член 66, параграф 5			Член 34, параграф 1, член 34, параграф 2
Член 67, параграф 1			Член 33, параграф 2
Член 67, параграф 2			Член 47, параграф 1
Член 67, параграф 3			Член 41, параграф 1
Член 67, параграф 4			Член 34, параграф 1, член 34, параграф 2
			Членове 35—39
Член 68, параграф 1			Член 51, параграф 1

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
Член 68, параграф 2			Член 51, параграф 2
Член 68, параграф 3			Член 51, параграф 3
Член 68, параграф 4			Член 51, параграф 4
Член 68, параграф 5			Член 42, параграф 1
Член 68, параграф 6			Член 42, параграф 2
			Член 43, параграфи 1, 2, 3 и 4
			Член 44, параграфи 1 и 2
			Член 45, параграфи 1 и 2
			Член 46, параграф 1
			Член 47, параграф 2
			Член 48, параграфи 1, 2, 3, 4, 5
			Член 50, параграфи 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 и 9
Член 69, параграф 1, член 69, параграф 2			Член 52
Член 70, параграф 1			Член 53, параграф 1
Член 70, параграф 2			Член 53, параграф 2
Член 71, параграф 1			Член 54, параграф 1
Член 71, параграф 2			Член 54, параграф 2
Член 72, параграф 1			Член 55, параграф 1
Член 72, параграф 2			Член 55, параграф 2
Член 73, параграф 1			Член 56, параграф 1, член 56, параграф 3
			Член 56, параграф 2
Член 73, параграф 2			Член 56, параграф 4
Член 73, параграф 3			Член 56, параграф 5
			Член 57, параграфи 1, 2, 3, 4, 5 и 6
			Член 58
			Член 59, параграфи 1, 2, 3, 4, 5
Член 74, параграф 1			Член 60, параграф 1
Член 74, параграф 2			Член 60, параграф 2
			Член 60, параграф 3
Член 74, параграф 3			Член 60, параграф 4
Член 75, параграф 1			Член 61, параграф 1
			Член 61, параграф 2
Член 75, параграф 2			Член 61, параграф 3
			Член 61, параграф 4

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
Член 76, параграф 1			Член 62, параграф 1
Член 76, параграф 2			Член 62, параграф 2
Член 76, параграф 3			Член 62, параграф 3
Член 76, параграф 4			Член 62, параграф 4
Член 77, параграф 1			Член 63, параграф 1
Член 77, параграф 2			Член 63, параграф 2
Член 78, параграф 1			Член 64, параграф 1
Член 78, параграф 2			Член 64, параграф 2
			Член 66, параграф 3
Член 79, параграф 1			Член 65, параграф 1
Член 79, параграф 2			Член 65, параграф 2
Член 79, параграф 3			Член 65, параграф 3
Член 80, параграф 1			Член 66, параграф 1
Член 80, параграф 2			Член 66, параграф 2
Член 80, параграф 3			Член 66, параграф 3
Член 80, параграф 4			Член 66, параграф 4
Член 80, параграф 5			Член 66, параграф 5
Член 81, параграф 1			Член 67, параграф 1
Член 81, параграф 2			Член 67, параграф 2
Член 81, параграф 3			Член 67, параграф 3
Член 82, параграф 1			Член 68, параграф 1
Член 82, параграф 2			Член 68, параграф 2
Член 83, параграф 1			Член 69, параграф 1
Член 83, параграф 2			Член 69, параграф 2
Член 83, параграф 3			Член 69, параграф 3
Член 84			Член 70
Член 85			Член 71
Член 86			Член 72
Член 87, параграф 1			Член 73, параграф 1
Член 87, параграф 2			Член 73, параграф 2
Член 87, параграф 3			Член 73, параграф 3
Член 88, параграф 1			Член 74, параграф 1
Член 88, параграф 2			Член 74, параграф 2
Член 88, параграф 3			Член 74, параграф 3
Член 88, параграф 4			Член 74, параграф 4
Член 88, параграф 5			Член 74, параграф 5
			Член 74, параграф 6
Член 89, параграф 1			Член 75, параграф 1

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
Член 89, параграф 2			Член 75, параграф 2
Член 89, параграф 3			Член 75, параграф 3
Член 90, параграф 1			Член 76, параграф 1
Член 90, параграф 2			Член 76, параграф 2
Член 91			Член 77
Член 92, параграф 1			Член 78, параграф 1
Член 92, параграф 2			Член 78, параграф 2
Член 93			Член 79
Член 94			Член 80
Член 95, параграф 1			Член 81, параграф 1
Член 95, параграф 2			-
Член 95, параграф 3			-
Член 95, параграф 4			-
Член 95, параграф 5			Член 81, параграф 2
Член 96, параграф 1			-
Член 96, параграф 2			-
Член 96, параграф 3			-
Член 96, параграф 4			-
Член 96, параграф 5			-
Член 96, параграф 6			Член 82
			Член 83, параграфи 1, 2, 3, 4, 5 и 6
			Член 84, параграфи 1, 2, 3
Член 97, параграф 1			Член 85, параграф 1
			Член 85, параграфи 2—7
Член 97, параграф 2			Член 85, параграф 8, член 85, параграф 9
Член 97, параграф 3			Член 85, параграф 10
Член 97, параграф 4			Член 86, параграф 1
Член 97, параграф 5			Член 86, параграф 2
			Член 86, параграфи 3 и 4
			Член 87
			Член 88, параграфи 1, 2, 3
Член 98, параграф 1			Член 89, параграф 1
Буква а)			Буква а)
Буква б)			Буква б)
Буква в)			Буква в)
			Буква г)
Буква г)			Буква д)

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
			Буква е)
			Буква ж)
Член 98, параграфи 2 и 4			Член 89, параграф 2
Член 98, параграф 3			Член 85, параграф 11
Член 98, параграф 5			Член 89, параграф 3
Член 99, параграф 1			Член 90, параграф 1
Член 99, параграф 2			Член 90, параграф 2
Член 100, параграф 1			Член 91, параграф 2
Член 100, параграф 2			Член 91, параграф 3
Член 100, параграф 3			Член 91, параграф 1
Член 100, параграфи 4 и 5			
			Член 91, параграфи 4 и 5
Член 100, параграф 6			Член 91, параграф 6
			Член 92
			Член 93, параграфи 1, 2, 3 и 4
Член 101, параграф 1			Член 94, параграф 1
Член 101, параграф 2			Член 94, параграф 2
Член 101, параграф 3			Член 94, параграф 3
Член 101, параграф 4			Член 94, параграф 4
Член 102, параграф 1			Член 95, параграф 1
Член 102, параграф 2			Член 95, параграф 2
Член 103, параграф 1			Член 96, параграф 1
			Член 96, параграфи 2, 3 и 4
Член 103, параграф 2			Член 101, параграфи 1, 2, 3 и 4
			Член 97, параграфи 1, 2, 3 и 4
			Член 98, параграфи 1 и 2
			Член 99, параграфи 1 и 2
			Член 100, параграфи 1 и 2
			Членове 102—104
Член 104		Член 40	Член 105
Член 105, параграф 1		Член 41, параграф 1	Член 106, параграф 1
Член 105, параграф 2		Член 41, параграф 2	Член 106, параграф 2
Член 105, параграф 3		Член 41, параграф 3	Член 106, параграф 3
			Член 106, параграф 4
Член 105, параграф 4		Член 41, параграф 4	Член 106, параграф 5
Член 105, параграф 5		Член 41, параграф 5	Член 106, параграф 6

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366	ДИРЕКТИВА 2009/110/ЕО	ДИРЕКТИВА XXX (ДПУ3)	РЕГЛАМЕНТ XXX (РПУ)
Член 106			-
	Член 14, параграфи 1 и 2		
	Член 15, параграфи 1 и 2		
Член 107, параграф 1	Член 16, параграф 1	Член 42, параграф 1	
Член 107, параграф 2		Член 42, параграф 2	
Член 107, параграф 3	Член 16, параграф 2	Член 42, параграф 3	
			Член 107
Член 108	Член 17	Член 43	Член 108
Член 109, параграф 1		Член 44, параграф 1	
Член 109, параграф 2		Член 44, параграф 2	
Член 109, параграф 3		Член 44, параграф 3	
Член 109, параграф 4		Член 44, параграф 4	
Член 109, параграф 5		-	
	Член 18, параграф 1	Член 45, параграф 1, член 45, параграф 2	
	Член 18, параграф 2	Член 45, параграф 3	
	Член 18, параграф 3	Член 45, параграф 4	
	Член 18, параграф 4	-	
Член 114	Член 21	Член 48	
Член 115, параграф 1	Член 22, параграф 1	Член 49, параграф 1	
Член 115, параграф 2		Член 49, параграф 2	
Член 115, параграф 3	Член 22, параграф 2	Член 49, параграф 3	
Член 115, параграф 4		-	
Член 115, параграф 5		-	
Член 115, параграф 6		-	
Член 116	Член 23	Член 50	Член 112
Член 117	Член 24	Член 51	-
Приложение I		Приложение I	Приложение I
		Приложение II	Приложение II
Приложение II		Приложение III;	Приложение III;